



Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dnem 14. března 2006
dne 3.1.05. 2006

40 T 6/2005



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v hlavním líčení konaném dne 14. března 2006 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Alexandra Sotoláře a přísedících Bc. Petra Jeřábka a Ing. Jaroslava Kouby t a k t o :

Obžalovaní

1. Ing. Karel Srba,

nar. 25.4.1959 v Praze, trvale bytem Statenice, okres Praha – západ, nyní ve vazbě Vrchního soudu v Praze ve věznici Praha 4 - Pankrác,

2. Eva Tomšovicová,

nar. 5.11.1967 ve Vimperku, trvale bytem Bolíkovice čp. 10, okres Prachatice, nyní ve vazbě Vrchního soudu v Praze ve věznici Praha 6 - Ruzyně

3. Ing. Pavel Jaroš,

nar. 8.10.1966 v Praze, trvale bytem Rabyňská 750/9, Praha 4,

4. Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc.

nar. 16.9.1957 v Ostravě, trvale bytem Pod Štěpem 1131, Praha 10, toho času na adrese 6698 Double Eagle Dr. 103, Woodridge, Illinois 60517, USA

5. Tomáš Pfeffer,

nar. 9.8.1975 v Praze, trvale bytem Raisova 433/2, Praha 6,

6. Ing. Jiří Sládeček,

nar. 16.5.1975 v Praze, trvale bytem Čechova 285/21, Praha 7,

7. Jiří Sitár,

nar. 26.2.1962 v Mladé Boleslavi, trvale bytem Českobratrská 272/7, Praha 3,

8. Josef Koška,

nar. 7.6.1940 v Praze, trvale bytem Korandova 1671/45, Praha 4,

9. Jan Koška,

nar. 19.12.1965 v Praze, trvale bytem Stavbařů 289/5, Praha 4,

se podle § 226 písm. a) trestního řádu

z p r o š ť u j í o b ž a l o b y

státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze č.j. KZv 287/2002-9711 ze dne 8.12.2005 pro skutky kvalifikované jako trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odstavec 1, odstavec 3 trestního zákona, porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odstavec 1 trestního zákona, podplácení podle § 161 odstavec

1, odstavec 2 písmeno a) trestního zákona, přijímání úplatku podle § 160 odstavec 1 trestního zákona a přijímání úplatku podle § 160 odstavec 1, odstavec 3 písmeno a) trestního zákona, organizátorství trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 10 odstavec 1 písmeno a) trestního zákona k § 255 odstavec 1, odstavec 3 trestního zákona a trestného činu přijímání úplatku podle § 10 odstavec 1 písmeno a) trestního zákona k § 160 odstavec 1, odstavec 4 písmeno a) trestního zákona a pomoc k trestnému činu přijímání úplatku podle § 10 odstavec 1 písmeno c) trestního zákona k § 160 odstavec 1, odstavec 4 písmeno a) trestního zákona, k trestnému činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 10 odstavec 1 písmeno c) trestního zákona k § 255 odstavec 1, odstavec 3 trestního zákona a k trestnému činu porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 10 odstavec 1 písmeno c) trestního zákona k § 127 odstavec 1 trestního zákona

kterých se měli dopustit tím, že

1. v období od března roku 2001 do srpna roku 2002 v Praze 1 na Loretánském náměstí č. 5 na Ministerstvu zahraničních věcí České republiky obžalovaný Ing. Pavel Jaroš jako generální sekretář a obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., jako ředitel finančně investičního odboru na základě příkazu a po předchozí vzájemné domluvě s obžalovaným Ing. Karlem Srbou, bývalým vrchním ředitelem provozní sekce Ministerstva zahraničních věcí ČR a pověřeným generálním sekretářem Ministerstva zahraničních věcí ČR, ve shodě s ním při výkonu svých funkcí měli postupovat v rozporu s povinnostmi řádně spravovat cizí majetek při zadávání veřejných zakázek na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Alžíru, v Záhřebu a v Nairobi, organizovat a provádět simulovaná výběrová řízení formou výzvy více zájemcům, a to tak, že podle připraveného plánu měli přes servisní organizaci Certos, a.s., se sídlem Praha 6, Kozlovská č. 3a/1391, která výběrová řízení realizovala, oslovit za předem dohodnutých podmínek vybrané stavební společnosti, z nichž měla konkrétní zakázku získat dopředu

vybraná stavební společnost, která měla mít podle pokynů obžalovaného Ing. Jiřího Sládečka ze společnosti Certos, a.s., nastavenou svou nabídku do výběrového řízení tak, aby vyhrála s cenou, která značně převyšovala hodnotu zakázky předpokládanou projektem, a tím měli Ministerstvo zahraničních věcí ČR zavázat k uzavření smluv o dílo na zhotovení jednotlivých rekonstrukcí za nápadně nevýhodných podmínek, u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu takto měli navýšit cenu díla oproti cenám obvyklým o 19,713.813,- Kč, k rekonstrukci však nedošlo, u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru měli tímto způsobit navýšit cenu díla o 6,408.410,- Kč a u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Nairobi měli takto navýšit cenu díla o částku 2,325.664,- Kč, takže svým jednáním měli Ministerstvu zahraničních věcí ČR způsobit škodu ve výši 8,734.074,- Kč a pokusit se způsobit další škodu ve výši 19,713.813,- Kč, a zároveň měli tímto způsobem porušit závažným způsobem pravidla hospodářského styku stanovená v § 44 zákona č. 513/1991 Sb., o hospodářské soutěži,

2. obžalovaný Ing. Karel Srba měl zosnovat v součinnosti s generálním sekretářem Ministerstva zahraničních věcí ČR obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem a zástupcem servisní společnosti Certos, a.s., obžalovaným Tomášem Pfefferem ve výběrovém řízení na zakázku rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu v hodnotě 98,000.000,- Kč vítězství pro stavební společnost Block, a.s., se sídlem ve Valašském Meziříčí, U Kasáren č. 727, přičemž dne 15.7.2002 došlo k podpisu smlouvy o dílo čj. MZV 231469/2002-FIO na rekonstrukci tohoto zastupitelského úřadu mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR jako objednavatelem, zastoupeným generálním sekretářem obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem, a zhotovitelem společností Block, a.s., zastoupenou Ing. Alešem Kovaříkem, za což si měl obžalovaný Ing. Karel Srba pro sebe a pro obžalovaného Ing. Pavla Jaroše nechat slíbit jako úplatek finanční hotovost ve výši 5.576.000,- Kč, který měl

dne 19.7.2002 v obci Stochov předat obžalovaný Jiří Sitár, marketingový ředitel společnosti Block, a.s., obžalovanému Ing. Karlu Srbovi, přičemž obžalovaní Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček jako zástupci servisní společnosti Certos, a.s., měli obdržet úplatek jako zálohu za služby poskytnuté v tomto výběrovém řízení ve výši 400.000,- Kč, kterou jim měla předat obžalovaná Eva Tomšovicová,

3. obžalovaní Josef Koška a Jan Koška, jako statutární zástupci společnosti Avers, s.r.o., se sídlem Praha 4, Michelská č. 240/49, měli dne 8.4.2002 předat obžalované Evě Tomšovicové ve dvou případech před podpisem smlouvy o dílo mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a společností Avers, s.r.o., pro obžalovaného Ing. Karla Srbu částku 1,000.000,- Kč a na přelomu měsíců května a června 2002 další finanční částku ve výši 4,500.000,- Kč, ze kterých měla obžalovaná Eva Tomšovicová následně v červnu 2002 předat obžalovaným Tomáši Pfefferovi a Ing. Jiřímu Sládečkovi ze společnosti Certos, a.s., finanční hotovost ve výši nejméně 200.000,- Kč za to, že obžalovaný Ing. Karel Srba po předchozí vzájemné dohodě, podle předem stanoveného klíče, přes obžalované Ing. Karla Jaroše a Ing. MUDr. Aleše Šatánka zařídí, že prostřednictvím společnosti Certos, a.s., bude výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru nastaveno tak, aby bylo rozhodnuto, že vítězem zakázky se stane společnost Avers, s.r.o.,

p r o t o ž e nebylo prokázáno, že se staly skutky, pro které jsou obžalovaní stíháni.

Podle § 229 odst. 3 trestního řádu se poškozená Česká republika – Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, se sídlem Praha 1, Loretánské náměstí č. 5, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

Dokazováním provedeným v průběhu hlavního líčení soud zjistil následující skutkový stav:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR je povinno dbát o náležitou údržbu zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí. Podle potřeby a možností státního rozpočtu proto v nezbytných případech rekonstruuje budovy těchto zastupitelských úřadů. Činí tak na základě schváleného plánu investičních akcí. Realizátoři potřebných stavebních prací jsou přitom vybíráni formou výběrových řízení. Ta jsou organizována buď přímo Ministerstvem zahraničních věcí ČR nebo jím pověřenou soukromou společností, a to přesto, že příslušné obecně závazné předpisy nestanoví pro tyto případy povinnost taková výběrová řízení organizovat. Způsob organizace těchto výběrových řízení je upraven interními předpisy Ministerstva zahraničních věcí ČR. Ty rovněž stanoví postup při vymezení zadávacích podmínek pro výběrová řízení a kritérií pro hodnocení jednotlivých nabídek. V rámci výběrových řízení je oslovováno minimálně pět stavebních společností vybraných provozní sekcí Ministerstva zahraničních věcí, obálky s jejich nabídkami jsou otevírány členy speciální komise k tomu určené. Tyto nabídky jsou pak hodnoceny podle předem stanovených kritérií výběrovou komisí jmenovanou ministrem zahraničních věcí. Kritériem s nejvyšší vahou je nabídková cena. Pokud je organizací výběrového řízení pověřena soukromá společnost, pak působí pouze jako servisní organizace bez oprávnění hodnotit nabídky uchazečů o jednotlivé zakázky. V letech 2000 až 2002 působila v této pozici společnost Certos a.s.

Podle schváleného plánu investičních akcí Ministerstva zahraničních věcí ČR měly být v letech 2000 až 2003 realizovány mimo jiné rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi v Keni, v Alžíru v Alžírsku a v Záhřebu v Chorvatsku. Proto také byla postupně vypsána výběrová řízení na realizaci těchto rekonstrukcí; ve vztahu k rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi dokonce dvě.

První z výběrových řízení na dodavatele rekonstrukce a dostavby areálů zastupitelského úřadu České republiky ve čtvrti Tende Drive Lavington v Nairobi bylo vypsáno v roce 2000. Šlo o investiční akci číslo 229. K účasti ve výběrovém řízení bylo vyzváno celkem deset stavebních společností, pět českých a pět keňských. Vybrané české stavební společnosti – BAK, a.s., Trutnov, Pozemní stavitelství Zlín, a.s., VW Wachal, a.s., IPS, a.s., (nyní

Skanska a.s.) a PSJ holding, a.s., Jihlava – oslovilo investiční oddělení finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, zatímco vybrané keňské stavební společnosti – VAKKEP Builders, Ltd., CEMENTERS, Ltd., KOMAL Construction Co., Ltd., V.K.Construction Co., Ltd., WADIA Construction Co. Ltd. – oslovila na základě pověření finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR keňská projektantská společnost Ebrahim Consultants. Dvě české společnosti – BAK, a.s., Trutnov, a Pozemní stavitelství Zlín a.s. – a jedna keňská společnost – VAKKEP Builders Ltd. – neodevzdaly své finanční nabídky na realizaci dané rekonstrukce včas, tedy do 9.10.2000. Z oslovených pěti českých společností se tedy výběrového řízení zúčastnily tři společnosti, a to VW Wachal, a.s., s nabídkou 40,700.689,- Kč, IPS, a.s., s nabídkou 40,298.973,- Kč a PSJ holding, a.s., s nabídkou 38,899.086,- Kč. Z vybraných pěti keňských společností se do výběrového řízení přihlásily čtyři společnosti, a to CEMENTERS, Ltd., s nabídkou 17,810.699,- Kč, KOMAL Construction Co., Ltd., s nabídkou 18,171.005,- Kč, V.K.Construction Co., Ltd., s nabídkou 19,130.787,- Kč a WADIA Construction Co., Ltd., s nabídkou 20,407.000,- Kč. Komise Ministerstva zahraničních věcí ČR pro posouzení a vyhodnocení nabídek na dodavatele rekonstrukce a dostavby areálů zastupitelského úřadu České republiky v Nairobi zasedala dne 24.10.2000 ve složení Ing. Luboš Dobiáš, Ing. Jaroslav Doleček, Ing. Milan Jandera, Mgr. Martin Vávra a Ing. Karel Srba. Obžalovaný Ing. Karel Srba byl v té době vrchním ředitelem sekce provozní a generálním sekretářem Ministerstva zahraničních věcí ČR. Tzv. přisedícím v uvedené komisi byl Ing. Jan Šarboch, vedoucí investičního oddělení finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, který byl garantem celé akce. Tato komise po vyhodnocení jednotlivých nabídek zkonstatovala, že stanoveným kritériím nejlépe vyhověly keňské společnosti přihlášené do výběrového řízení, které se zavázaly provést potřebné práce za výrazně nižší ceny než čeští účastníci výběrového řízení, avšak současně dospěla k závěru, že zadání rekonstrukce a dostavby areálu zastupitelského úřadu v Nairobi některé z těchto keňských společností by bylo spojeno s neúměrnými bezpečnostními riziky. Proto bylo na návrh obžalovaného Ing. Karla Srby rozhodnuto celé výběrové řízení zrušit a vypsát nové.

Jednání o rekonstrukci a dostavbě areálu zastupitelského úřadu v Nairobi pokračovalo na zasedání investiční komise dne 30.3.2001, a to na základě podkladů Ing. Jana Šarbocha ze dne 23.3.2001 a zastupitelského úřadu v Nairobi ze dne 1.3.2001. Zastupitelský úřad v Nairobi Ministerstvu zahraničních věcí ČR doporučil přehodnocení záměru ponechat zastupitelský úřad v areálu Tende Drive Lavington v Nairobi a navrhl vybudovat nové sídlo zastupitelského úřadu včetně bytů pro zaměstnance na pozemku tehdejší rezidence velvyslance na Mut Haiga Road 68 v Nairobi. Tímto řešením by vznikl areál, v němž by byli soustředěni všichni pracovníci zastupitelského úřadu. Příslušný teritoriální odbor

Ministerstva zahraničních věcí ČR se přiklonil k tomuto návrhu zastupitelského úřadu v Nairobi. Oproti tomu finančně investiční odbor Ministerstva zahraničních věcí ČR doporučil zahájit rekonstrukci bývalé rezidence obchodního rady na Tende Drive Lavington v původně plánovaném rozsahu. Argumentoval přitom především již vynaloženými finančními prostředky na projektovou dokumentaci zpracovanou v rámci původní investiční akce číslo 229. Investiční komise se po proběhlém jednání ztotožnila s jeho doporučením a schválila rekonstrukci a dostavbu zastupitelského úřadu v nairobské čtvrti Lavington. Na základě rozhodnutí generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR obžalovaného Ing. Pavla Jaroše ze dne 4.5.2001 pak bylo vypsáno nové výběrové řízení na tuto rekonstrukci a dostavbu. Současně byla specifikována hodnotící kritéria pro posouzení jednotlivých nabídek, bylo stanoveno, že do výběrového řízení se mohou přihlásit pouze české společnosti, a bylo rozhodnuto, že osloveny mají být společnosti PEBA, s.r.o., VW Wachal, a.s., Sprint Zlín, s.r.o., IPS Skanska, a.s., Metrostav, a.s., PSJ holding, a.s., a Navatyp a.s. Samotné organizační zabezpečení výběrového řízení bylo objednáno u servisní společnosti Certos a.s. Do výběrového řízení se přihlásily všechny oslovené společnosti. Společnost IPS Skanska, a.s., přitom učinila nabídku na provedení zakázky za celkovou sumu 109,546.372,- Kč, z čehož 1,637.973,95 Kč mělo připadnout na vedlejší rozpočtové náklady a 6,361.120,- Kč na mimořádné rozpočtové náklady, nabídka společnosti PSJ holding, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky ve výši 38,899.086,- Kč s tím, že tato cena zahrnovala i položky jinak obsažené v mimořádných a vedlejších rozpočtových nákladech, společnost Metrostav, a.s., ve své nabídce vyčíslila celkové náklady na realizaci zakázky na částku 37,221.852,- Kč, z čehož mělo připadnout na vedlejší rozpočtové náklady 1,515.548,- Kč a na mimořádné rozpočtové náklady 6,240.720,- Kč, nabídka společnosti VW Wachal, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky v částce 33,244.736,56 Kč, z čehož měly činit vedlejší rozpočtové náklady 1,535.048,34 Kč a mimořádné rozpočtové náklady 4,577.900,- Kč, nabídka společnosti PEBA, s.r.o., specifikovala celkové náklady na realizaci zakázky na částku 32,592.170,- Kč, z čehož mělo 1,128.590,- Kč připadnout na vedlejší rozpočtové náklady a 4,591.866,- Kč na mimořádné rozpočtové náklady, společnost Sprint Zlín, s.r.o., vyčíslila celkové náklady na realizaci zakázky na částku 35,862.355,80 Kč, z čehož mělo 370.000,- Kč připadnout na vedlejší rozpočtové náklady a 7,429.700,- Kč na mimořádné rozpočtové náklady, nabídka společnosti Navatyp, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky v částce 35,969.263,71 Kč, z čehož měly vedlejší rozpočtové náklady činit 1,658.107,80 Kč a mimořádné rozpočtové náklady 6,399.000,- Kč. Při otevírání obálek s těmito nabídkami dne 2.7.2001 byly všechny nabídky shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího výběrového řízení. V rámci něj je hodnotila komise Ministerstva zahraničních věcí ČR ve složení: obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, generální sekretář Ministerstva zahraničních věcí

ČR, PhDr. Helena Opolecká, náměstkyně ministra zahraničních věcí pro otázky řízení, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., ředitel finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ing. Čestmír Pail, ředitel odboru informačních systémů Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ing. Luboš Dobiáš, ředitel archivně-dokumentačního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR. Na počátku jednání této komise dne 18.7.2001 podepsali všichni její členové čestná prohlášení o nepodjatosti, ve kterých byly uvedeny kromě identifikačních údajů zakázky také obchodní firmy a sídla všech uchazečů. Během svého jednání tato komise konstatovala, že všechny přihlášené společnosti splnily stanovené podmínky a za vítěze výběrového řízení označila společnost PEBA, s.r.o., která učinila nejvýhodnější nabídku z hlediska rozhodujícího kritéria, jímž byla cena realizace rekonstrukčních a stavebních prací na objektech zastupitelského úřadu v Nairobi. V návaznosti na to byla s touto společností uzavřena smlouva o dílo. Stalo se tak dne 3.8.2001. Za Ministerstvo zahraničních věcí ČR tuto smlouvu podepsal obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a za společnost PEBA, s.r.o., Ing. arch. Jozef Kupec. Funkcí technického dozoru investora byla pověřena společnost Inreka Praha a.s. Garantem této investiční akce za Ministerstvo zahraničních věcí ČR se stal pracovník investičního oddělení finančně investičního odboru Ing. Jan Malý. K předání staveniště v Nairobi společnosti PEBA, s.r.o., došlo dne 15.8.2001. Rekonstrukce a dostavba zastupitelského úřadu v Nairobi však nakonec nebyla realizována v původním rozsahu kvůli negativnímu stanovisku místních keňských úřadů, které nepovolili dostavbu nových objektů. S ohledem na to byl rozpočet vítězné společnosti PEBA, s.r.o., snížen na částku 24.000.000,- Kč, když východiskem pro stanovení nové ceny za realizaci modifikované zakázky byly cenové položky obsažené v původní vítězné cenové nabídce. Stalo se tak dodatkem k původní smlouvě ze dne 5.12.2001, který rovněž nově vyčíslil vícenáklady plynoucí z pozastavení stavebních prací v listopadu roku 2001. Po provedení sjednaných prací v rozsahu předpokládaném tímto dodatkem byla společnosti PEBA, s.r.o., postupně v druhé polovině roku 2002 a v průběhu roku 2003 vyplacena celková částka 23,188.000,- Kč. V měsících září a říjen roku 2002 na realizované stavbě proběhla kontrola generální inspekce Ministerstva zahraničních věcí ČR. Závěrečná zpráva z této kontroly zpracovaná dne 2.10.2002 neobsahuje žádné výtky na adresu společnosti PEBA s.r.o.

Výběrové řízení na zhotovení rekonstrukce budovy zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu vyhlásila na základě požadavku Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 22.5.2002 společnost Certos a.s. Zadavatel výběrového řízení, tedy Ministerstvo zahraničních věcí ČR, stanovilo hodnotící kritéria, vybralo společnosti, které měly být vyzvány k účasti ve výběrovém řízení, a jmenovalo komisi pro vyhodnocení nabídek účastníků výběrového řízení, jejímiž členy se stali obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, PhDr. Helena Opolecká, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., Ing. Čestmír Pail a Ing.

Luboš Dobiáš, jejich náhradníky Mgr. Martin Vávra, Karel Beran, Zdeněk Bureš, František Lokaj a Ing. Jiří Opletal. Jednání této komise proběhlo dne 28.7.2002 a řídil je její předseda Ing. Luboš Dobiáš. Za společnost Certos, a.s., organizátora daného výběrového řízení, se jej zúčastnil obžalovaný Ing. Jiří Sládeček. Komise od něj převzala celkem čtyři nabídky, které splňovaly stanovené podmínky a při otevírání obálek dne 21.6.2002 byly shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího posuzování a hodnocení. Jednalo se o nabídky společností IPS Skanska, a.s., Block, a.s., Metrostav, a.s., a Sprint Zlín s.r.o. Z těchto nabídek vyhodnotila komise jako nejlepší nabídku společnosti Block, a.s., která zvítězila zejména proto, že nejlépe obstála v kritériu nabídkové ceny. Tomuto kritériu Ministerstvo zahraničních věcí ČR přisuzovalo největší význam – mělo váhu 45%, oproti váze 30% přiznávané kritériu rozsahu zakázek obdobného charakteru realizovaných uchazečem a váze 25% přiznávané kritériu lhůty plnění zakázky. Nabídková cena společnosti Block, a.s., činila 98,628.172,- Kč, z čehož připadalo 4,120.000,- Kč na vedlejší rozpočtové náklady a 22,276.000,- Kč na mimořádné rozpočtové náklady. Nabídkové ceny dalších účastníků tohoto výběrového řízení byly vyšší, u společnosti Sprint Zlín, a.s., dosahovala výše 103,335.955,- Kč, u společnosti IPS Skanska, a.s., výše 105,632.722,- Kč a u společnosti Metrostav, a.s., výše 106,020.875,- Kč. V návaznosti na vyhodnocení těchto nabídek uvedenou komisí připravil garant dané investiční akce, pracovník investičního oddělení finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR Ing. Zdeněk Toufar, smlouvu o dílo, která je datována dnem 15.7.2002 a podepsána za Ministerstvo zahraničních věcí ČR obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem a za společnost Block, a.s., Ing. Alešem Kovaříkem. Tato investiční akce byla investiční komisí Ministerstva zahraničních věcí ČR zahrnuta do plánu investičních akcí na rok 2002 a byla vedena pod číslem 268. Projektovou dokumentaci na ní vypracovala společnost Arkoprojekt Olomouc, s.r.o., pouze ve stupni projekt pro stavební povolení. Nakonec však nebyla realizována vzhledem k tomu, že příslušnými chorvatskými úřady nebylo vydáno potřebné stavební povolení. Společnosti Block, a.s., proto byly Ministerstvem zahraničních věcí ČR v říjnu roku 2002 uhrazeny pouze režijní náklady, a to v celkové výši 401.728,- Kč.

Na základě plánu investičních akcí Ministerstva zahraničních věcí ČR na rok 2002 proběhlo i výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Alžírě. Šlo o investiční akci číslo 284. Také v tomto případě bylo organizační zabezpečení celého výběrového řízení objednáno u společnosti Certos, a.s., avšak požadavky na uchazeče o realizaci dané zakázky a veškerá hodnotící kritéria stanovilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Nejvýznamnějším hodnotícím kritériem byla i v tomto případě výše nabídkové ceny s váhou 45%. Ministerstvo zahraničních věcí ČR vybralo rovněž stavební společnosti, které byly následně pořadatelem výběrového řízení, společností

Certos, a.s., vyzvány k účasti ve výběrovém řízení, a jmenovalo komisi pro vyhodnocení nabídek účastníků výběrového řízení. Jejimi členy byli obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, PhDr. Helena Opolecká, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., Ing. Čestmír Pail a Ing. Luboš Dobiáš; jejich náhradníky se stali Mgr. Martin Vávra, Karel Beran, Ing. Milan Jandera, František Lokaj a Ing. Jiří Opletal. Jednání této komise se uskutečnilo dne 21.3.2002 a vedle jejích členů se jej za pořadatele výběrového řízení, společnost Certos, a.s., zúčastnil obžalovaný Ing. Jiří Sládeček. Garantem celé investiční akce za Ministerstvo zahraničních věcí ČR byli pracovníci investičního oddělení finančně investičního odboru, nejdříve Ing. Václav Zelenka a poté Ing. Jan Malý. Komise převzala od pověřeného zástupce společnosti Certos, a.s., obžalovaného Ing. Jiřího Sládečka, celkem tři nabídky, které splňovaly podmínky stanovené zadavatelem a při otevírání obálek dne 4.3.2002 byly shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího posuzování a hodnocení. Jednalo se o nabídky společností Metrostav, a.s., Avers, s.r.o., a sdružení PS-Sprint Zlín, a.s., a Sprint Zlín s.r.o. Ve vztahu ke všem těmto nabídkám komise učinila závěr, že vyhovely podmínkám zadání výběrového řízení a za nejlépe splňující všechna hodnotící kritéria označila nabídku společnosti Avers s.r.o. Nabídková cena této společnosti dosahovala výše 85,381.134,- Kč a byla nižší než nabídkové ceny zbylých dvou uchazečů. Společnost Metrostav, a.s., totiž nabídla realizaci celé zakázky za částku 90,133.692,34 Kč a sdružení společností PS-Sprint Zlín, a.s., a Sprint Zlín, s.r.o., za částku 89,058.057,82 Kč. Smlouvu o dílo – rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Alžíru – podepsal v návaznosti na doporučení hodnotící komise za Ministerstvo zahraničních věcí ČR dne 11.4.2002 obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a za společnost Avers, s.r.o., dne 10.4.2002 obžalovaný Josef Koška. Sjednané rekonstrukční práce pak tato společnost provedla v době od června roku 2002 do září roku 2003. Následně, po zemětřesení, které Alžír postihlo v říjnu roku 2003, zrealizovala též potřebné opravy. Za samotnou rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru – tedy za hlavní investiční akci – jí byla v uvedeném období postupně Ministerstvem zahraničních věcí ČR vyplacena částka 94,875.000,- Kč, za opravu po následném zemětřesení pak finanční částka ve výši 5,568.000,- Kč. Celkem tedy obdržela částku 100,443.000,- Kč. Již na přelomu let 2002 a 2003 přitom na realizované stavbě proběhla kontrola, aniž by zjistila jakékoliv nesrovnalosti na straně společnosti Avers s.r.o.

Mezi jednotlivými nabídkovými cenami ve třech posuzovaných případech se neobjevil žádný opakující se systém, algoritmus nebo souvislost mající vliv na stanovení vítězné nabídky svědčící o postupu podle jednotného klíče. Zjištěno nebylo ani nic dalšího co by dokládalo manipulaci při daných výběrových řízeních. Rozdíl mezi vítěznými cenovými nabídkami a znalecky odhadnutými tržními cenami – ten u rekonstrukce zastupitelského úřadu v Nairobi činil částku 2,325.664,- Kč, u rekonstrukce zastupitelského úřadu

v Záhřebu částku 19,713.813,- Kč a u rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru částku 6,408.410,- Kč – je vysvětlitelný rozdílnými mechanismy stanovení těchto cen a neúplností projektových dokumentací, na jejichž základě byly stanoveny.

Do předmětných výběrových řízení se v různých časových obdobích zapojili všichni obžalovaní, avšak žádný z nich nebyl v takovém postavení, aby mohl sám nebo v součinnosti s ostatními obžalovanými bez přispění dalších osob zvrátit jejich výsledky.

Obžalovaný Ing. Karel Srba pracoval na Ministerstvu zahraničních věcí České republiky od roku 1998 do konce prvního čtvrtletí roku 2001. Nejdříve zde zastával funkci vrchního ředitele provozní sekce a později byl pověřen vykonáváním funkce generálního sekretáře. Z této pozice řídil mimo jiné i finančně investiční odbor. Za jeho působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR se uskutečnilo pouze první výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi, které bylo zrušeno bez vyhlášení vítěze. Po jeho odchodu nastoupil dne 1.5.2001 do funkce generálního sekretáře obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a působil v ní až do 22.7.2002. Obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. nastoupil na Ministerstvo zahraničních věcí ČR rovněž v květnu roku 2001 na základě výběrového řízení, a to na pozici ředitele finančně investičního odboru. Společně s obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem se podílel na schvalování podkladů pro vypsání výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Záhřebu i v Alžíru a na hodnocení nabídek uchazečů o tyto zakázky v komisích za tím účelem na Ministerstvu zahraničních věcí ČR zřízených. Jednání těchto komisí předcházelo otevření obálek s nabídkami uchazečů o tyto zakázky. K těmto aktům docházelo rovněž před komisemi Ministerstva zahraničních věcí ČR, ovšem složenými z jiných pracovníků tohoto ministerstva. Z jednání všech těchto komisí byly pořizovány zápisy. Zatímco úkolem komisí pro otevírání obálek s nabídkami uchazečů o zakázky Ministerstva zahraničních věcí ČR bylo osvědčit, že dané nabídky byly předloženy v zalepených obálkách, a zabezpečit jejich současné zveřejnění, úkolem komisí pro hodnocení předložených nabídek bylo kvalifikovaně posoudit tyto nabídky z hlediska předem stanovených kritérií a doporučit zadavateli – tedy Ministerstvu zahraničních věcí ČR – výběr nejvhodnější nabídky. Výsledné indexy výhodnosti nabídek byly stanovovány na základě samostatného hodnocení těchto nabídek jednotlivými členy komisí. Doporučení z nich vyplývající byla vesměs akceptována, byť to nepožadoval žádný obecně závazný právní předpis. Smlouvy o dílo s vítěznými společnostmi pak v inkriminovaném období za Ministerstvo zahraničních věcí ČR podepisoval obžalovaný Ing. Pavel Jaroš.

Výběrová řízení na zakázky velkých rekonstrukcí nebo staveb zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí zabezpečovala v letech 1998 až 2002 pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR po organizační stránce společnost Certos a.s. Ta byla za tím účelem vybrána rovněž na základě speciálního výběrového řízení. Předsedou jejího představenstva byl obžalovaný Tomáš Pfeffer a konzultantem pověřeným na základě mandátní smlouvy realizací výběrových řízení pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR obžalovaný Ing. Jiří Sládeček. V těchto řízeních měl postavení tzv. přizvaného odborníka bez jakýchkoliv hodnotících a rozhodovacích pravomocí. Nebyl přítomen ani smluvních jednání s vítěznými společnostmi. Zaměstnanci těchto společností byli ostatní obžalovaní s výjimkou obžalované Evy Tomšovicové, která podnikala jako osoba samostatně výdělečně činná a nebyla v žádném zaměstnaneckém poměru. Obžalovaný Jiří Sitár byl pracovníkem společnosti Block, a.s., a zastával v ní funkci ředitele marketingu, avšak neměl oprávnění jejím jménem podepisovat žádné smlouvy. Toto oprávnění měli pouze členové jejího představenstva. Jedním z nich byl v roce 2002 Ing. Aleš Kovařík, jenž za tuto společnost podepsal s Ministerstvem zahraničních věcí ČR také smlouvu o provedení rekonstrukčních prací na budově zastupitelského úřadu v Záhřebu. Poslední dva obžalovaní – Josef Koška a Jan Koška – působili ve společnosti Avers, s.r.o., obžalovaný Josef Koška jako její jednatel a jeho syn obžalovaný Jan Koška jako vedoucí výroby. Jednat navenek za tuto společnost byl oprávněn pouze prvně jmenovaný, proto také s Ministerstvem zahraničních věcí ČR podepsal smlouvy o provedení rekonstrukce objektu zastupitelského úřadu v Alžíru. Ve věci rekonstrukce zastupitelského úřadu v Nairobi jednal za společnost PEBA, s.r.o., která zvítězila ve vypsáném výběrovém řízení, její jednatel Ing. arch. Jozef Kupec. Ten jejím jménem podepsal také příslušnou smlouvu o dílo s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, aniž by proti němu bylo vedeno jakékoliv trestní stíhání. Před soud nebyl postaven ani žádný ze zástupců ostatních uchazečů o zakázky na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru. Za společnost Skanska CZ, a.s., v těchto záležitostech jednal člen jejího představenstva Ing. Jiří Čadek, za společnost Metrostav, a.s., ředitel divize 9 Ing. Ivan Kajer a jeho zástupce Ing. Petr Pulman, za společnost PSJ holding, a.s., předseda jejího představenstva Ing. Miroslav Hornák a člen jejího představenstva Ing. Jaroslav Jirkovský, za společnost Sprint Zlín, s.r.o., její jednatel Milan Jurčík, za společnost Stavounion, s.r.o., její jednatel Ing. Vratislav Pšenička, za společnost Navatyp, a.s., předseda jejího představenstva Richard Navrátil, za společnost VW Wachal, a.s., rovněž předseda jejího představenstva Ing. Viliam Wachal, za společnost AlphaCon, s.r.o., její jednatel Ing. Zdeněk Havlík a za společnost PS-Sprint, a.s., předseda jejího představenstva Milan Zábajník. Všechny pohyby na účtech těchto společností, které se zapojily do výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru, plně odpovídaly účetním dokladům k nim přiřazeným.

Tato skutková zjištění jsou podložena výpověďmi obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše, Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., Tomáše Pfeffera, Ing. Jiřího Sládečka, Jiřího Sitára, Josefa Košky a Jana Košky, svědectvím Ing. arch. Jozefa Kupce, Ing. Aleše Kovaříka, Ing. Jiřího Čadka, Ing. Ivana Kajera, Ing. Petra Pulmana, Ing. Miroslava Hornáka, Ing. Jaroslava Jirkovského, Milana Jurčíka, Ing. Vratislava Pšeničky, Richarda Navrátila, Ing. Viliama Wachaly, Ing. Zdeňka Havlíka, Milana Zábojníka, Ing. arch. Vladimíra Kačera, Ing. Jana Šarbocha, Ing. Zdeňka Toufara, Ing. Jana Malého, Františka Lokaje, Ing. Milana Jandery, Ing. Luboše Dobiáše, Zdeňka Bureše, Ing. Čestmíra Paila, Ing. Michaela Švarce, Ing. Davida Olši, PhDr. Heleny Opolecké, Jana Kavana, Ing. Jaroslava Dolečka, Ing. Eleonory Urbanové, Ing. Petra Langra, Ing. Milana Zubíčka, Olgy Zubíčkové, Ing. Ivo Šnevajse, Milana Brejly a Františka Nejepsy, provedeným znaleckým zkoumáním z oboru ekonomiky odvětví ceny a kalkulace stavebních prací a opatřenými listinnými důkazy. Ani jeden z těchto důkazů – tedy výpověď žádného z uvedených obžalovaných, svědectví žádného ze slyšených svědků, závěry žádného z pořízených znaleckých posudků ani obsah žádného z provedených listinných důkazů – neobsahuje žádný údaj dokládající skutečnosti tvrzené obžalobou státní zástupkyně a spáchání činů, pro které byli obžalovaní postaveni před soud, tedy manipulaci s výběrovými řízeními na rekonstrukce objektů zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru, podplácení v souvislosti s organizací těchto výběrových řízení a vzájemnou koordinaci jednání všech obžalovaných s cílem dosáhnout vítězství předem vybraných stavebních společností.

Obžalovaný Ing. Karel Srba vyloučil, že by měl po odchodu z Ministerstva zahraničních věcí ČR jakýkoliv vliv na organizaci výběrových řízení na tomto ministerstvu a na aktivity servisní organizace Certos a.s. Připustil sice, že se v tomto období několikrát sešel s obžalovanými Ing. Pavlem Jarošem, Jiřím Sitárem, Tomášem Pfeffrem a Ing. MUDr. Alešem Šatánkem, ale zdůraznil, že šlo o ryze společenská setkání, na nichž nebylo probíráno nic z činnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR. O výběrových řízeních na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Záhřeb a v Alžír proto neměl – jak opakovaně vypověděl – vůbec žádnou povědomost. Totéž uvedl i o ohledně druhé fáze výběrového řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi, když jeho první fáze byla ještě za jeho působení ve funkci generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR zrušena. Současně připomněl, že za této situace neměl nikdo ze zástupců stavebních společností, které se ucházely o zakázky na tyto rekonstrukce, důvod poskytovat mu jakékoliv finanční částky a vyloučil, že by tak někdo z nich učinil, ať už přímo nebo prostřednictvím někoho jiného, obžalovanou Evu Tomšovicovou nevyjímaje. Po celou dobu trestního řízení setrval na tom, že nedisponoval žádnými

finančními prostředky z těchto zdrojů a tudíž nemohl žádné takové finanční prostředky jakkoliv přerozdělovat.

Plně ve shodě s obžalovaným Ing. Karlem Srbou vypověděl obžalovaný Ing. Pavel Jaroš. Ten předně zcela jednoznačně odmítl, že by s ním v době kdy působil ve funkci generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR jakkoliv koordinoval svůj postup při vyhlášení výběrových řízení na rekonstrukce objektů zastupitelských úřadů v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru, při hodnocení nabídek jednotlivých uchazečů o provedení těchto rekonstrukcí a při jednání se zástupci vítězných společností. V této souvislosti poukázal na to, že výběr stavebních společností na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí se za jeho působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR řídil interními předpisy, které platily i před jeho nástupem, a plně přitom respektoval výsledky výběrových řízení, která Ministerstvo zahraničních věcí ČR provádělo, ačkoliv to vůbec nemusel činit, neboť obecně závazné právní normy to nevyžadovaly. Současně zdůraznil, že v průběhu výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru nezaznamenal nic nestandardního. Tato podle jeho názoru proběhla stejně jako všechna ostatní, která se uskutečnila v době, kdy působil ve funkci generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR. Investiční oddělení jeho finančně investičního odboru připravilo podklady pro zadání veřejné zakázky na rekonstrukci zastupitelského úřadu, ty schválil vedoucí investičního oddělení, ředitel finančně investičního odboru a vrchní ředitel sekce provozní, a poté se dostaly k němu jako ke generálnímu sekretáři. Na něm bylo, aby na jejich podkladě rozhodl o tom, zda je na místě vypsát veřejnou soutěž na danou zakázku. Byla-li rekonstrukce zastupitelského úřadu, na jejíž realizaci měla být vypsána veřejná soutěž, zahrnuta v plánu investičních akcí Ministerstva zahraničních věcí ČR a shledal-li předložené podklady dostatečnými, schválil vypsání veřejné soutěže a podepsal zadání veřejné zakázky na danou rekonstrukci, a to včetně kritérií pro hodnocení nabídek zájemců o tuto zakázku a seznamu stavebních společností, které mají být vyzvány k účasti ve vypisované veřejné soutěži. V návaznosti na to byla objednáno organizační zabezpečení výběrového řízení na realizátora dané zakázky u společnosti Certos. Společnost Certos, a.s., pak provedla veškeré potřebné technické úkony spojené s organizací daného výběrového řízení, především tedy oslovila vybrané stavební společnosti, seznámila je s podmínkami účasti ve vypsané veřejné soutěži a s hodnotícími kritérii, přijala obálky obsahující nabídky uchazečů o danou veřejnou zakázku, předložila je speciální komisi, která je protokolárně otevřela, podklady v nich obsažené předala po náležitém utřídění členům komise zřízené pro jejich vyhodnocení a jednotlivým účastníkům výběrového řízení oznámila jeho výsledky. Prostřednictvím společnosti Certos, a.s., obdržely oslovené stavební společnosti též vzorovou smlouvu o dílo a projektovou dokumentaci, jejíž zpracování zadalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR

architektovi vybranému na základě výsledků samostatného výběrového řízení ještě před vypsáním veřejné soutěže na danou rekonstrukci zastupitelského úřadu. Právě tato projektová dokumentace byla výchozím podkladem pro zpracování rozpočtu na příslušné rekonstrukční práce a pro vyčíslení nabídkové ceny, která byla ve všech vypsáních veřejných soutěžích kritériem s rozhodující vahou. Po uzavření výběrového řízení vyzvalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR vítěznou společnost k podepsání smlouvy o dílo. Její věcný obsah byl posuzován členy hodnotící komise a právní rozměr právníkem finančně investičního odboru. Jménem Ministerstva zahraničních věcí ČR jí podepisoval generální sekretář. V této souvislosti obžalovaný Ing. Pavel Jaroš uvedl, že se společností Certos, a.s., a s jejími odborníky, zvláště pak obžalovanými Tomášem Pfefferem a Ing. Jiřím Sládečkem, byl vždy spokojen. Zároveň vyloučil, že by mohli jakkoliv ovlivnit výsledek daných výběrových řízení. Nikdy také – jak zdůraznil – nezaznamenal nic co by nasvědčovalo jakékoliv manipulaci s těmito výběrovými řízeními, ať už jimi nebo kýmkoliv jiným. K eliminaci konfliktu zájmů členů hodnotící komise sloužila jejich čestná prohlášení o tom, že nejsou propojeni na žádnou ze stavebních společností účastnících se výběrového řízení. Tato čestná prohlášení podepisovali před zahájením jednání komise. K jednání této komise nebyl nikdy přizván žádný ze zástupců uchazečů o projednávané zakázky. V tomto kontextu obžalovaný Ing. Pavel Jaroš vyloučil, že by znal kohokoliv z nich, stejně jako to, že by mu někdo z nich nebo kdokoliv jiný sliboval nějakou finanční hotovost jako úplatek za to, že podepíše smlouvu o dílo na rekonstrukci některého zastupitelského úřadu České republiky v zahraničí, a že by nějakou takovou finanční hotovost přijal. Připustil, že kromě obžalovaných Ing. MUDr. Aleše Šatánka Csc, Tomáše Pfeffera a Ing. Jiřího Sládečka, se kterými se průběžně stýkal pracovní, znal i obžalovaného Ing. Karla Srby, a že jednou se setkal též s obžalovanou Evou Tomšovicovou. K tomu došlo dne 15.7.2002, kdy jej navštívila na Ministerstvu zahraničních věcí ČR a představila se mu jako zástupkyně společnosti Block, a.s., s tím, že si jde pro smlouvu na zakázku rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu. Vzhledem k tomu, že tato smlouva ještě v té chvíli nebyla podepsána, přivolal obžalovaného Ing. MUDr. Aleše Šatánka, kterému přenechal další jednání s ní a sám se ho dále nezúčastnil. Zcela jednoznačně odmítl jakékoliv vměšování obžalovaného Ing. Karla Srby do tohoto jednání, stejně jako do jakékoliv jiného jednání o zakázkách Ministerstva zahraničních věcí ČR, které sám vedl. Poprvé se s ním viděl při přebírání funkce generálního sekretáře, na kterou byl tehdejšímu ministrovi Janu Kavanovi doporučen advokátem JUDr. Janem Gebauerem, a poté se s ním několikrát setkal, aniž by probírali cokoli z činnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR. Žádná z těchto schůzek se neuskutečnila na půdě tohoto ministerstva.

Další tři obžalovaní – Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček – se rovněž podrobně vyjádřili k průběhu výběrových řízení

na veřejné zakázky zadávané Ministerstvem zahraničních věcí ČR, a to jak v obecné rovině tak specificky ve vztahu k těm z nich, které byly vypsány na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu, a popsali je plně ve shodě s obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem, byť z různých zorných uhlů daných jejich působením v rozličných pozicích na Ministerstvu zahraničních věcí ČR a ve společnosti Certos a.s. Všichni přitom kategoricky vyloučili možnost jakékoliv manipulace s těmito výběrovými řízeními, stejně jako přijetí jakékoliv formy úplatků v souvislosti s jejich realizací.

Obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. zastával v době realizace výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu na Ministerstvu zahraničních věcí ČR funkci ředitele finančně investičního odboru. Do této funkce nastoupil v květnu roku 2001. S jejím výkonem byla spojena odpovědnost za správnost podkladů pro realizaci výběrových řízení připravovaných investičním oddělením Ministerstva zahraničních věcí ČR. Současně působil v komisích pro hodnocení nabídek uchazečů o rekonstrukce objektů zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí. V této souvislosti potvrdil, že hlavním hodnotícím kritériem byla vždy výše nabídkové ceny, avšak namítl, že ze samotné logiky věci vyplývá, že jen zcela náhodně mohla být shoda mezi touto cenou a cenou spočítanou znalcem na základě odhadu toho, kolik by příslušné rekonstrukční práce stály v České republice. Srovnávání těchto cen obžalobou proto označil za nesprávné. Současně zdůraznil, že neznal žádného ze zástupců společností, které se ucházely o zakázky na realizace rekonstrukcí zastupitelských úřadů, s výjimkou jednatele společnosti PEBA, s.r.o., Ing. arch. Jozefa Kupce, a připomněl, že sám nemohl nijak ovlivnit výši jednotlivých nabídkových cen tak, aby nejnižší z nich měla předem vybraná společnost. V této souvislosti poukázal též na to, že byl pouze jedním z pěti členů hodnotících komisí a o udělení zakázky rozhodoval obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, nikoliv on. V jeho kompetenci nebylo ani uzavírání smluv s vítězi výběrových řízení. S obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem byl v kontaktu pouze ve služebních věcech, stejně tak se zástupci společnosti Certos, a.s., obžalovanými Tomášem Pfefferem a Ing. Jiřím Sládečkem, a s obžalovanou Evou Tomšovicovou. Ta se mu při dvou návštěvách na Ministerstvu zahraničních věcí ČR představila jako zástupkyně společnosti Block, a.s., pokaždé však přenechal jednání s ní na garantovi investiční akce na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu Ing. Zdeňku Toufarovi. S obžalovaným Ing. Karlem Srbou se několikrát setkal – jak se přiznal – i mimo svého úřadu na Ministerstvu zahraničních věcí ČR, avšak ve shodě s ním zdůraznil, že se tak stalo pouze při různých společenských příležitostech a nikdy se nebavili o žádných aktivitách spojených s výběrovými řízeními na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí.

Obžalovaní Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček, oba zástupci společnosti Certos, a.s., položili ve svých výpovědích důraz na to, že neměli vůbec žádný vliv na výběr stavebních společností, které byly vyzývány k účasti ve veřejných soutěžích na zakázky rekonstrukcí zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí, ani na stanovení podmínek účasti v těchto soutěžích a na vymezení hodnotících kritérií pro posouzení podaných nabídek. Současně připomněli, že plnili ryze servisní funkci, když na základě pověření Ministerstva zahraničních věcí ČR zajišťovali realizovaná výběrová řízení po organizační a technické stránce a pokud se zúčastňovali jednání hodnotících komisí, tak pouze jako tzv. přizvaní odborníci bez jakýchkoliv hodnotících a rozhodovacích pravomocí. Vedle toho poukázali na to, že celý systém těchto výběrových řízení byl nastaven tak, že bylo prakticky vyloučeno bez domluvy se všemi jeho účastníky docílit toho, aby stanovená kritéria nejlépe splnila určitá předem vybraná stavební společnost, a jednoznačně odmítli jakoukoliv svou účast na takovéto manipulaci s realizovanými výběrovými řízeními. V tomto kontextu zdůraznili, že osobně neznali žádného zástupce zúčastněných stavebních společností, a pokud s některými z nich přišli do kontaktu, tak pouze v pracovní rovině při provádění některých úkonů v rámci realizovaných výběrových řízení, například při jejich seznamování s podmínkami účasti na těchto výběrových řízeních a při předávání projektové dokumentace k rekonstrukci daných zastupitelských úřadů. Navíc shodně uvedli, že všechna výběrová řízení, na jejichž realizaci se podíleli, proběhla zcela standardním způsobem. Nezaznamenali tedy nic, co by svědčilo o jakékoliv manipulaci s nimi, ani nic, co by jakkoliv připomínalo poskytování úplatků v souvislosti s jejich realizací. Sami vyloučili, že by si od někoho nenechali slíbit nějaké peníze a že by nějaké peníze převzali od kohokoliv ze spoluobžalovaných, Ing. Karla Srbu, Jiřího Sitára a Evu Tomšovicovou nevyjímaje. K prvnímu z nich uvedli, že se s ním v pracovních záležitostech setkávali pouze v době, kdy působil ve funkci generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR, k druhému z nich, že s ním jednali jen v souvislosti s předáváním podkladů pro zpracování přihlášky do výběrového řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu, a k třetí z nich, že se s ní viděli pouze jednou před mnoha lety v konferenčním centru Ministerstva zahraničních věcí ČR na zámku ve Štíříně.

Také obžalovaný Josef Koška, jednatel společnosti Avers, s.r.o., a jeho syn obžalovaný Jan Koška, vedoucí výroby téže společnosti, se s obžalovanou Evou Tomšovicovou seznámili někdy na přelomu let 2000 a 2001 na zámku ve Štíříně, když prováděli stavební práce na tamním konferenčním centru Ministerstva zahraničních věcí ČR. Obžalovaná Eva Tomšovicová tam plnila z pověření vedení tohoto centra a Ministerstva zahraničních věcí ČR určité kontrolní funkce. Jejich tehdejší kontakty s ní byli – jak oba shodně zdůraznili – výlučně na pracovní bázi. Po ukončení těchto

prací jí delší dobu neviděli. Znovu se setkali až v souvislosti s realizací zakázky od Ministerstva zahraničních věcí ČR na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru. Tehdy přišla společně s Ing. Petrem Langrem, nabídla jim pomoc a následně jim zprostředkovala kontakt na společnost Atrio, s.r.o., která jim za sjednanou úplatu poskytla materiály mapující situaci v Alžíru. Tyto materiály a současně s nimi předané kontakty na určité osoby z místní komunity a na funkcionáře místních úřadů jim usnadnili logistiku zajištění rekonstrukčních prací v tamních neklidných poměrech prakticky permanentní občanské války. K jednání se zástupcem společnosti Atrio, s.r.o., Michalem Novotným se přitom přihlásil obžalovaný Josef Koška. Uvedl však, že se s ním nikdy nesešel osobně, neboť vše vyřídili telefonicky a k předání příslušných dokladů využili poštovní služby. Získání samotné zakázky na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru označili obžalovaní Josef a Jan Koškové za svou vlastní zásluhu a zásluhu svého asistenta Milana Břejly, který jim připravil většinu podkladů pro výběrové řízení vypsané na tuto zakázku Ministerstvem zahraničních věcí ČR a zpracoval rozpočet, tvořící základní východisko pro vyčíslení nabídkové ceny, která – jak se posléze ukázalo – byla nejnižší ze všech nabídkových cen účastníků tohoto výběrového řízení. Oba obžalovaní přitom vyloučili, že by se jakýmkoliv způsobem nelegálně snažili ovlivnit výsledek tohoto výběrového řízení, že by podávání nabídek jeho jednotlivých účastníků bylo jakkoliv koordinováno a že by komukoliv poskytli finanční prostředky za účelem získání zakázky na rekonstrukci objektu zastupitelského úřadu České republiky v Alžíru, která byla předmětem tohoto výběrového řízení. Za doklad toho, že jejich nabídková cena odpovídala realitě, lze podle jejich názoru považovat to, že náklady na celou rekonstrukci daného objektu jí pouze nepatrně překročily. K určitému navýšení došlo jen u vícenákladů, a to po náležité dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Z větší části se tyto vícenáklady vztahovaly k opravám po zemětřesení, které postihlo město Alžír bezprostředně po dokončení rekonstrukčních prací. S ohledem na skutková tvrzení obžaloby zdůraznili obžalovaní Josef a Jan Koškové, že se neznají s nikým ze spoluobžalovaných kromě Evy Tomšovicové a že veškeré dispozice s finančními prostředky společnosti Avers s.r.o. – ať už je provedli oni sami nebo Milan Brejla – mají řádně podloženy příslušnými účetními doklady.

Ředitel marketingu společnosti Block, a.s., obžalovaný Jiří Sitár, potvrdil, že se dlouhodobě zná se spoluobžalovanými Ing. Karlem Srbou a Evou Tomšovicovou, i to, že v souvislosti s upřesňováním podmínek pro účast ve výběrovém řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu se setkal se spoluobžalovanými Tomášem Pfefferem a Ing. Jiřím Sládečkem, a to v přítomnosti člena představenstva společnosti Block, a.s., Ing. Aleše Kovaříka. V tomto kontextu uvedl, že jeho úkolem v této stavební společnosti bylo mimo jiné průběžné získávání zakázek na rekonstrukce starších objektů. Přitom se snažil získat i různé veřejné zakázky, a proto rozesílal

nabídky státním a obecním úřadům. Sám však nepřipravoval podklady pro účast ve vypsání výběrových řízení, neboť to bylo úkolem specialistů zařazených do ekonomické sekce společnosti Block a.s. Tito připravili – jak zdůraznil – i takové podklady pro výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu vypsané Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Rozpočet na tuto akci ani nastavení nabídkové ceny, s kterou společnost Block, a.s., v tomto výběrovém řízení zvítězila, tedy nebylo jeho prací. V souvislosti se specifikací této nabídkové ceny však poukázal na to, že byla velice problematická vzhledem k nedostatečně rozpracované projektové dokumentaci. Realizaci rekonstrukčních prací na daném objektu navíc komplikovaly problémy se zajištěním stavebního povolení od příslušných chorvatských úřadů. To, že toto povolení nakonec nebylo vydáno, ve svých důsledcích zcela znemožnilo jejich provedení společností Block, a.s., byť tato zvítězila ve výběrovém řízení vypsáném Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Pomoc při řešení tohoto problému již v jeho průběhu nabídla obžalovaná Eva Tomšovicová, a to s poukazem na to, že zná místního architekta Volovice. Toho také následně v Záhřebu navštívila. Svého pobytu v Chorvatsku využil k obhlídce objektu zastupitelského úřadu, jenž měl být rekonstruován, též obžalovaný Jiří Sitár a další pracovníci společnosti Block, a.s., kteří přitom postupovali ve spolupráci se zaměstnanci místní společnosti Pliva, s níž již v minulosti pracovali na jiných projektech. Sám obžalovaný Jiří Sitár připustil, že věděl též o dalších aktivitách obžalované Evy Tomšovicové v této záležitosti, včetně jejích kroků spojených s upřesněním obsahu smlouvy o provedení rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu společností Block, a.s., a s jejím podpisem na Ministerstvu zahraničních věcí ČR dne 15.7.2002, avšak vyloučil, že by jednala na základě jeho pověření nebo jako pověřená zástupkyně společnosti Block, a.s., stejně jako to, že by zprostředkovala předání nějakých finančních prostředků s cílem ovlivnit průběh daného výběrového řízení. K částce 5,586.000,- Kč v hotovosti, která byla nalezena ve vozidle obžalovaného Ing. Karla Srby v den, kdy byli společně zatčeni, uvedl, že si jí u něj uložil, když s ním jel na pracovní oběd. Vyloučil přitom že by jakkoliv souvisela s výběrovým řízením na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu. Jednalo se totiž – jak vypověděl – o půjčku od Ing. Milana Zubíčka na zakoupení předem vytypovaného restauračního a ubytovacího zařízení u Prahy. Obžalovaný Ing. Karel Srba se vyjádřil plně ve shodě s ním. Oba shodně uvedli také to, že je seznámila obžalovaná Eva Tomšovicová a vzhledem k tomu, že si byli povahově blízcí, poměrně často se stýkali a společně se svými rodinami strávili také dvě zahraniční dovolené zorganizované obžalovanou Evou Tomšovicovou, jednu v Paříži a jednu v Chorvatsku. Jednoznačně přitom odmítli jakýkoliv podíl na manipulaci s výběrovými řízeními vypsávanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Rozhodná skutková tvrzení obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše, Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., Tomáše Pfeffera, Ing. Jiřího Sládečka, Josefa Košky, Jana Košky a Jiřího Sitára bezezbytku potvrdili odpovědní pracovníci jednotlivých stavebních společností, které se zúčastnily výběrových řízení na předmětné zakázky rekonstrukcí zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru. Za společnost PEBA, s.r.o., to byl její jednatel Ing. arch. Jozef Kupec, za společnost Block, a.s., člen jejího představenstva Ing. Aleš Kovařík, za společnost Avers, s.r.o., Milan Brejla, za společnost Skanska CZ, a.s., člen jejího představenstva Ing. Jiří Čadek, za společnost Metrostav, a.s., ředitel divize 9 Ing. Ivan Kajer a jeho zástupce Ing. Petr Pulman, za společnost PSJ holding, a.s., předseda jejího představenstva Ing. Miroslav Hornák a člen jejího představenstva Ing. Jaroslav Jirkovský, za společnost Sprint Zlín, s.r.o., její jednatel Milan Jurčík, za společnost Stavounion, s.r.o., její jednatel Ing. Vratislav Pšenička, za společnost Navatyp, a.s., předseda jejího představenstva Richard Navrátil, za společnost VW Wachal, a.s., rovněž předseda jejího představenstva Ing. Viliam Wachal, za společnost AlphaCon, s.r.o., její jednatel Ing. Zdeněk Havlík a za společnost PS-Sprint, a.s., předseda jejího představenstva Milan Zábojník. Do skupiny těchto svědků lze zahrnout i Ing. arch. Vladimíra Kačera, jednatele společnosti Atrio, s.r.o., která poskytla společnosti Avers, s.r.o., určité podklady využitelné při rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru.

Svědék Ing. arch. Jozef Kupec uvedl, že z obžalovaných se zná pouze s Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., a to někdy z přelomu let 1993 a 1994. Ten tehdy totiž jeho společnosti PEBA, s.r.o., zadal realizaci stavby Kliniky plastické chirurgie v Průhonicích, kterou vedla jeho manželka. Po ukončení výstavby této kliniky se přestali s obžalovaným stýkat. Obžalovaný odešel z Moravia banky, a.s., kde původně působil, a svědek na něj ztratil kontakt. Znovu se náhodně setkali až v dubnu roku 2001 na cestě do USA. Při této příležitosti obžalovaný svědkovi sdělil, že pracuje na Ministerstvu zahraničních věcí ČR. Ve Washingtonu pak svědek zjistil, že se tam provádějí nějaké stavební práce na českém velvyslanectví, a proto se po návratu do Prahy obžalovaného zeptal na možnosti získání zakázek stavebních prací pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Zajímal ho především způsob, jak se účastnit výběrového řízení. Svědek přitom zdůraznil, že se ptal čistě obecně, o žádné konkrétní zakázce nemluvili. Rozhodně nechtěl pro společnost PEBA, s.r.o., žádné výhody a žádné výhody pro ní nezískal. Obžalovanému však poskytl její referenční materiály a následně byla na její adresu doručena výzva k účasti ve veřejné soutěži na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Nairobi. Výzva byla zaslána společností Certos, a.s., spolu s řadou podkladů pro zpracování nabídkové ceny. Její součástí bylo též datum obhlídky staveniště a seznam místních stavebních firem, s kterými je možno konzultovat místní ceny. V reakci na tuto výzvu svědek zadal ve společnosti PEBA, s.r.o.,

vypracování nabídky a tuto poté zaslal společnosti Certos a.s. V návaznosti na to mu byl doručen dopis s informací, že tato nabídka byla Ministerstvem zahraničních věcí ČR vyhodnocena jako nejvýhodnější. Netrvalo však dlouho a obdržel další dopis obsahující sdělení, že společnosti PEBA, s.r.o., hrozí vyloučení ze soutěže, neboť jí v rozpočtu chybí některé neoceněné položky. Společnosti se však podařilo prokázat, že údajně chybějící položky jsou řádně oceněny, a to v rámci jiných oceňovaných položek. Když se současně zaručila, že nepřekročí nabídkovou cenu, k jejímu vyloučení ze soutěže nedošlo. Následně byla Ministerstvem zahraničních věcí ČR vyzvána k předložení bankovní garance ve výši 3,4 milionů korun a k podepsání smlouvy o dílo, která byla součástí zadávací dokumentace. V této smlouvě byla celková cena díla stanovena na 32.592.170,- Kč, přičemž základní rozpočtové náklady byly vyčísleny na částku 28.062.655,- Kč. Samotná stavba v Nairobi však byla velice komplikovaná díky tlakům místních úřadů a rezidentů. Ti nakonec docílili jejího zastavení. Vzhledem k tomu, že původně získané stavební povolení bylo označeno za padělek a vydání nového se protahovalo, zařídili zaměstnanci společnosti PEBA, s.r.o., vyslaní do Nairobi na náklady společnosti alespoň dílčí povolení, zakoupili potřebný stavební materiál a provedli alespoň bourací práce a stavbu obvodové zdi. Následně, s ohledem na zmenšení rozsahu prováděných prací, k jejichž realizaci bylo vystaveno povolení, došlo k snížení rozpočtových nákladů o téměř 10.000.000,- Kč na částku 24.000.000,- Kč, což bylo promítnuto také do dodatečně uzavřeného dodatku k původní smlouvě o dílo. Nakonec však Ministerstvo zahraničních věcí ČR vyplatilo společnosti PEBA, s.r.o., toliko částku 23.188.000,- Kč, včetně mimořádných rozpočtových nákladů. Tato částka – jak zdůraznil svědek – zdaleka neodpovídala hodnotě skutečně provedených prací, nehledě k tomu, že společnosti PEBA, s.r.o., nebyla proplacena jimi opatřená projektová dokumentace, projektová a inženýrská činnost, zahradnické a sadové úpravy ani část mimořádných nákladů. Svědek Ing. arch. Jozef Kupec přitom zcela jednoznačně vyloučil, že by jakkoliv ovlivňoval výběrové řízení na realizaci dané zakázky. Stejně tak odmítl jakékoliv nadhodnocení prací na objektu budovy zastupitelského úřadu v Nairobi, ať už původně plánovaných nebo skutečně realizovaných. Naopak, poukázal na to, že celá akce byla v konečném důsledku pro společnost PEBA, s.r.o., prodělečná.

Svědek Ing. Aleš Kovařík předně připomněl, že jím řízená společnost Block, a.s., se dlouhodobě zabývá dodávkami náročných technologií a stavební činností a nikdy se nedostala do žádného konfliktu se zákonem. Obžalovaný Jiří Sitár v této společnosti pracoval na pozici ředitele marketingu a náplní jeho práce bylo shánění zakázek pro region Praha a střední Čechy. V tomto postavení se v roce 2002 zasadil také o získání zakázky na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu. Výzvu k účasti ve výběrovém řízení na získání této zakázky obdržela společnost Block, a.s., prostřednictvím servisní

organizace Certos, a.s., která dané výběrové řízení organizovala pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Svědek potvrdil, že krátce poté co se tak stalo spolu s obžalovaným Jiřím Sitárem navštívili zástupce této organizace, obžalované Tomáše Pfeffera a Ing. Jiřího Sládečka, aby se jim představili a získali určité upřesňující informace o podmínkách účasti ve vypsáném výběrovém řízení. Nabídku na realizaci dané zakázky, včetně rozpočtu, připravil za společnost Block, s.r.o., obžalovaný Jiří Sitár společně s další pracovníky společnosti. Svědek ji pouze podepsal, avšak potvrdil, že s jejím zpracováním měli značné problémy kvůli nekvalitní projektové dokumentaci. Obžalovaný Jiří Sitár se rovněž zúčastnil prohlídky staveniště v Záhřebu. Kromě něj si však toto staveniště prohlédli i další zaměstnanci společnosti Block, s.r.o., a odborníci s ní spolupracující chorvatské společnosti Pliva, kterou chtěli do realizace zakázky také zapojit. Zisk z realizace této zakázky pro společnost Block, s.r.o., měl být kolem 5.000.000,- Kč a obžalovaný Jiří Sitár měl být odměněn jedním procentem z tohoto zisku. Přibližně měsíc po odevzdání nabídky na její realizaci bylo společnosti Block, s.r.o., prostřednictvím servisní organizace Certos, a.s., doručeno oznámení o tom, že zakázku získala. Současně byla vyzvána k podpisu smlouvy o dílo. Tuto za ní svědek podepsal dne 16.7.2002 na Ministerstvu zahraničních věcí ČR, a to v přítomnosti referenta Ing. Zdeňka Toufara, na nějž mu dal kontakt obžalovaný Jiří Sitár. V té době již byla tato smlouva za Ministerstvo zahraničních věcí ČR podepsána obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem. K realizaci zakázky však nakonec nedošlo, neboť na provedení plánovaných prací nebylo chorvatskými úřady vydáno stavební povolení. Proto také obžalovaný Jiří Stár za zajištění této zakázky neobdržel žádnou odměnu. Svědek vyloučil, že by společnost Block, a.s., poskytla nějaké provize za účelem jejího získání. Rovněž mu není známo – jak uvedl – nic o tom, že by obžalovaný Jiří Sitár použil za účelem jejího zajištění svoje vlastní finanční prostředky. Celý průběh výběrového řízení na danou zakázku svědek ohodnotil jako zcela standardní, plně srovnatelný s průběhem jiných výběrových řízení, kterých se společnost Block, a.s., zúčastnila. Svědek nezaregistroval nic, co by svědčilo o manipulaci s tímto výběrovým řízením.

K účasti společnosti Avers, s.r.o., ve výběrovém řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Alžíru se vedle obžalovaných vyjádřil svědek Milan Brejla. Ten s touto společností spolupracoval již od roku 1992 a posléze se stal jejím zaměstnancem. V letech 2002 a 2003 působil jako asistent obžalovaného Josefa Košky. Jeho práce spočívala v administrativní činnosti a v přípravě podkladů pro stavební zakázky do výběrových řízení, kterých se společnost Avers, s.r.o., zúčastňovala. Jedním z těchto výběrových řízení bylo to na provedení rekonstrukčních prací na objektu velvyslanectví České republiky v Alžíru. Společnost Avers, s.r.o., v tomto výběrovém řízení s nabídkou, kterou vypracoval, zvítězila, avšak proto, že sama neměla žádné

zkušenosti se stavebními pracemi na africkém kontinentu, kde leží město Alžír, bylo rozhodnuto, že bude postupovat ve spolupráci s nějakou další společností, která takové zkušenosti má a připraví pro ní potřebné podklady. Z několika takových společností byla nakonec vybrána společnost Atrio, s.r.o., s níž také byla následně uzavřena mandátní smlouva. Sám svědek se žádných jednání se zástupci této společnosti nezúčastnil, avšak vybavil si, že jí nebyla vyplacena celá původně sjednaná částka, neboť nedodala úplně všechny podklady, které přislíbila. Celkově vzato ale podle jeho názoru byly jí poskytnuté doklady a kontakty na osoby dlouhodobě působící v Alžíru užitečné, neboť poměry v tomto městě byly v inkriminované době velice nestabilní, služby fungovaly nespolehlivě a špatná byla též bezpečnostní situace. Svědek potvrdil, že v letech 2002 a 2003 měl podpisové právo k bankovnímu účtu společnosti Avers, s.r.o., u Komerční banky, a.s., s tím, že v případě výběrů nad 100.000,- Kč musel být v bance přítomen i obžalovaný Josef Koška. Bližší okolnosti takovýchto výběrů v uvedených letech si nevybavil, vyloučil však, že by se zúčastnil nějakého takového výběru za účelem poskytnutí úplatku některé z osob, které mohly ovlivnit průběh výběrového řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Alžíru, a že by k poskytnutí takového úplatku došlo v jeho přítomnosti. Stejně tak vyloučil poskytnutí jakýchkoliv finančních prostředků obžalované Evě Tomšovicové a svědkovi Ing. Petru Langrovi. Tento – jak uvedl – jednou doprovodil obžalovanou Evu Tomšovicovou na jednání ve společnosti Avers, s.r.o., ale on sám se tohoto jednání nezúčastnil a proto nemohl upřesnit čeho se týkalo. Obžalovaná Eva Tomšovicová mu přitom byla obžalovaným Josefem Koškou představena jako doktorka práv zastupující Ministerstvo zahraničních věcí ČR.

Zakladatelem společnosti Atrio, s.r.o., s níž společnost Avers, s.r.o., navázala spolupráci v souvislosti s realizací rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru, byl Ing. arch. Vladimír Kačer. Ten však jako její jediný společník tuto ještě předtím, než k navázání této spolupráce došlo, prodal. Její převod na Michala Novotného mu zprostředkovala obžalovaná Eva Tomšovicová, která také byla přítomna u všech jednání s tím spojených. Svědek Ing. arch. Vladimír Kačer setrval po celou dobu trestního řízení na tom, že při tomto převodu předal Michalu Novotnému také veškeré účetní doklady, a poukazoval přitom na předávací protokol sepsaný před notářem. V průběhu hlavního líčení před soudem však připustil, že krabice s těmito doklady ve skutečnosti zůstaly ve vozidle obžalované Evy Tomšovicové, s níž na jednání s Michalem Novotným k notáři přijel a s níž potom odjel Michal Novotný. Proti jeho svědectví do určité míry stojí svědectví Michala Novotného, který uvedl, že ve skutečnosti účetnictví společnosti Atrio, s.r.o., nepřevzal. Současně vypověděl, že obžalovaná Eva Tomšovicová, která převod této společnosti na něj zařídila, mu slíbila částku 50.000,- Kč za to, že s ní nebude vyvíjet žádnou podnikatelskou činnost. Sám se pak zachoval v souladu s jejím přáním a o další

osud této společnosti se nezajímal. Připustil však, že podepsal řadu dokladů, které mu obžalovaná Eva Tomšovicová předložila, aniž by je četl, neboť jí plně důvěřoval. Tak mohlo podle jeho názoru dojít i k podpisu protokolu o převzetí účetnictví od Ing. arch. Vladimíra Kačera, stejně jako k podpisu mandátní smlouvy se společností Avers s.r.o. V tomto kontextu vyloučil, že by sám vedl jakékoliv jednání s obžalovaným Josefem nebo Janem Koškou. Zároveň uvedl, že podobným způsobem, jakým na něj byla převedena společnost Atrio, s.r.o., se stal majitelem i několika dalších společností, když vždy vše nezbytné zařídila obžalovaná Eva Tomšovicová. Sám svou roli v těchto transakcích označil jako roli bílého koně.

Další zmínění svědci – Ing. Jiří Čadek, Ing. Ivan Kajer, Ing. Petr Pulman, Ing. Miroslav Hornák, Ing. Jaroslav Jirkovský, Milan Jurčík, Ing. Vratislav Pšenička, Richard Navrátil, Ing. Zdeněk Havlík a Milan Zábojník – zcela jednoznačně vyloučili možnost, že by se společnosti, které reprezentovali – Skanska CZ, a.s., Metrostav, a.s., PSJ holding, a.s., Sprint Zlín, s.r.o., Stavounion, s.r.o., Navatyp, a.s., AlphaCon, s.r.o., a PS-Sprint a.s. – nebo oni sami jakkoliv podíleli na manipulaci s výběrovými řízeními na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu, jejichž účastníky byli. Stejně tak vyloučili poskytnutí nebo přijetí jakýchkoliv úplatků nebo provizí v souvislosti s realizací těchto výběrových řízení. V tomto kontextu shodně poukázali na to, že jejich společnosti patří mezi nejrenomovanější na českém trhu, mají specializované útvary zabývající se zpracováváním nabídek do výběrových řízení a rozhodně není v jejich zájmu si poškodit pověst jakýmkoliv nelegálními aktivitami, nehledě na to, že dané zakázky byly zcela marginální ve srovnání se zakázkami, které běžně realizují. Všichni také uvedli, že na uvedených výběrových řízeních nezaregistrovali nic nestandardního a je samotné při zpracování nabídek za jimi řízené společnosti nikdo žádným způsobem zvnějšku neovlivňoval.

Svědectví v dané trestní věci poskytla také řada pracovníků Ministerstva zahraničních věcí ČR. Tyto svědky lze rozdělit do tří skupin. Šlo jednak o guaranty předmětných investičních akcí – rekonstrukcí zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru – působící v investičním oddělení Ministerstva zahraničních věcí ČR, jednak o členy hodnotících komisí posuzujících nabídky jednotlivých uchazečů o dané zakázky, jednak o pracovníky provozní sekce Ministerstva zahraničních věcí ČR vyjadřující se k působení obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše a Ing. MUDr. Aleše Šatánka Csc. na tomto ministerstvu a k okolnostem, za nichž byly z podnětu obžalovaného Ing. Karla Srby sloučeny odbory finanční a investiční v jeden odbor finančně investiční. Do první z těchto skupin patří svědci Ing. Jan Šarboch, Ing. Zdeněk Toufar a Ing. Jan Malý, do druhé skupiny svědci František Lokaj, Ing. Milan Jandera, Ing. Luboš Dobiáš, Zdeněk Bureš, Ing. Čestmír Pail a

PhDr. Helena Opolecká a do třetí skupiny svědci Ing. Michael Švarc, Ing. David Olša, Ing. Eleonora Urbanová, JUDr. Zdeněk Matějka, Ing. Helena Knížková a Ing. Jaroslav Doleček. Jako svědek byl slyšen také někdejší ministr zahraničních věcí České republiky a předseda Valného shromáždění OSN Jan Kavan.

Svědék Ing. Jan Šarboch působil na Ministerstvu zahraničních věcí ČR ve funkci vedoucího investičního oddělení a z tohoto titulu byl garantem rekonstrukce zastupitelského úřadu České republiky v Nairobi. Jeho úkolem v této souvislosti bylo připravit veškeré podklady pro vypsání výběrového řízení na tuto zakázku a po jeho vyhodnocení zajistit její realizaci vítěznou stavební společností. Výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi proběhlo ve dvou etapách. První se odehrála v červenci roku 2000, kdy byl ve funkci generálního sekretáře obžalovaný Ing. Karel Srba, druhá pak v květnu až v červenci roku 2001 za generálního sekretáře obžalovaného Ing. Pavla Jaroše. V první etapě také svědek zajišťoval celé výběrové řízení po organizační stránce a navrhl – jak uvedl – aby rekonstrukci provedly keňské společnosti, které byly levnější než oslovené české společnosti. Příslušná hodnotící komise, již předsedal obžalovaný Ing. Karel Srba, však z jeho podnětu tento návrh neakceptovala a rozhodla o zrušení dosavadního výběrového řízení s tím, že se nově osloví pouze české společnosti. S ohledem na to poté následovalo výběrové řízení již pouze s českými stavebními společnostmi. V jeho průběhu došlo k zásadním personálním změnám, když Ing. Jaroslava Dolečka vystřídal ve funkci ředitele finančně investičního odboru obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. a obžalovaného Ing. Karla Srbu ve funkci generálního sekretáře obžalovaný Ing. Pavel Jaroš. Druhou etapu tohoto výběrového řízení již zajišťovala po organizační stránce společnost Certos, a.s., avšak podmínky pro jeho konání a hodnotící kritéria nastavilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Návrh na jejich vymezení podal svědek a tento byl akceptován. V podstatě šlo o aktualizaci původních zadávacích podmínek a hodnotících kritérií. Svědek navrhl také tři z pěti stavebních společností, které měly být vyzvány k účasti ve výběrovém řízení. Byly to společnosti Metrostav, a.s., Skanska CZ, a.s., a VW Wachal a.s. K nim někdo v průběhu schvalovacího procesu připsal společnosti Sprint Zlín, a.s., a PEBA s.r.o. Všechny tyto společnosti pak také byly skutečně prostřednictvím společnosti Certos, a.s., osloveny a všechny se do výběrového řízení se svými nabídkami přihlásily. Všechny měly rovněž možnost obhlédnout si v Nairobi staveniště, avšak tuto možnost využila pouze společnost PEBA, s.r.o., jejíž zástupci po návratu, na schůzce všech účastníků výběrového řízení, vznesli určité dotazy k místním poměrům a k projektové dokumentaci. Své nabídky pak všechny oslovené společnosti předaly v zalepených obálkách společnosti Certos, a.s., která je po otevření obálek připravila pro jednání hodnotící komise. To bylo stanoveno na den 18.7.2001. Svědek obdržel veškeré podklady pro toto jednání – zvláště pak samotné nabídky účastníků výběrového řízení – o den dříve, tedy 17.7.2001. Kontrolou těchto podkladů přitom zjistil, že

v nabídkách společností PEBA, s.r.o., a Sprint Zlín, a.s., nejsou vyplněné některé položky ve výkazu výměr. Zpracoval proto o tom informaci pro ředitele finančně investičního odboru, obžalovaného Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., a tuto krátce před zasedáním hodnotící komise dne 18.7.2001 – kolem 11.00 hodin – odnesl v pěti vyhotoveních do jeho sekretariátu. Následně se mu však vrátila s poznámkou od sekretářky, že byla předána pozdě, a dozvěděl se, že na jednání hodnotící komise z ní obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. nic nepřednesl a že za vítěze výběrového řízení byla vyhlášena společnost PEBA s.r.o. Za této situace se rozhodl o svých poznacích informovat generálního sekretáře, obžalovaného Ing. Pavla Jaroše, jenž celou záležitost uzavřel tím, že pokud se společnost PEBA, s.r.o., zaváže dodržet nabídkovou cenu a doloží, že ony chybějící položky jsou schované v některých jiných položkách, bude se držet závěru hodnotící komise. To se pak také skutečně stalo – společnost PEBA, s.r.o., specifikovala položky, v nichž jsou zahrnuty ty práce, které se neobjevily ve výkazu výměr – byla vyhlášena vítězem daného výběrového řízení a byla s ní uzavřena smlouva o dílo znějící na její původní nabídkovou cenu bez jakéhokoliv navýšení. Nakonec byla celá stavba realizována za nižší částku, protože kvůli nesouhlasu místních keňských úřadů nemohly být rekonstrukční práce provedeny v původním rozsahu. To se ale svědek dozvěděl jen zprostředkovaně, neboť v mezidobí byl vyslán na misi do Rio de Janeira. Ve své výpovědi však zmínil některé další zakázky na rekonstrukce českých zastupitelských úřadů v zahraničí, které byly podle jeho názoru realizovány za podezřelých okolností. Všechny spadaly do období, kdy ve funkci generálního sekretáře působil obžalovaný Ing. Karel Srba a ve funkci ředitele finančně ekonomického odboru Ing. Jaroslav Doleček, nynější generální konzul České republiky v Sydney. Šlo o zakázky na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Bratislavě, v Káhiře a v Taškentu. Původním zdrojem informací o manipulacích s výběrovými řízeními na tyto zakázky a o poskytování úplatků ve spojitosti s jejich realizací měl být Milan Zábojník, působící nejdříve ve společnosti Pozemní stavitelství Zlín, a.s., a potom ve společnostech Sprint Zlín, a.s., a PS-Sprint, a.s., ale svědek se je měl dozvědět zprostředkovaně od dalších lidí, zvláště pak od Ing. Martina Bělohlávka. Tyto informace měly vyznívat tak, že o daných manipulacích a úplatcích věděli i oba jmenovaní – obžalovaný Ing. Karel Srba a Ing. Jaroslav Doleček – a že do nich byli zapojeni. Svědek současně uvedl, že se pokusil na toto téma zavést řeč s Ing. Jaroslavem Dolečkem a připadalo mu, že je do celé záležitosti zasvěcen, ale v průběhu hlavního líčení připustil, že poznámky, které na toto téma pronesl při rozhovoru s ním, nemusel myslet vážně. Svědek současně přišel s tvrzením, že tehdejší ministr zahraničních věcí Jan Kavan a jeho náměstkyně PhDr. Helena Opolecká udělali cílenou reorganizaci provozního úseku Ministerstva zahraničních věcí ČR tak, aby získali plnou kontrolu nad financemi tohoto ministerstva.

Svědék Ing. Jan Malý, referent investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, převzal po svědkovi Ing. Janu Šarbochovi garanci nad rekonstrukcí zastupitelského úřadu v Nairobi a vedle toho byl garantem rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru. Průběh výběrových řízení na provedení těchto rekonstrukcí i průběh samotných prací na rekonstruovaných objektech popsal v zásadě ve shodě s ostatními slyšenými svědky a s obžalovanými Ing. Pavlem Jarošem, Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., Tomášem Pfefferem, Ing. Jiřím Sládečkem, Josefem Koškou a Janem Koškou s tím, že nezaregistroval nic, co by mohlo svědčit o manipulaci s prováděnými výběrovými řízeními, o poskytování nějakých provizí ani o nadhodnocení prováděných prací. Současně poukázal na to, že na obou těchto investičních akcích proběhly rozsáhlé kontroly generální inspekce Ministerstva zahraničních věcí ČR, aniž by byly zjištěny jakékoliv nesrovnalosti. Vedle tohoto připomněl, že obě tyto akce probíhaly v poměrně svízelných podmínkách ve městech, kde byla velice špatná bezpečnostní situace a kde se nebylo možné spolehnout na korektnost místních úřadů. To se projevilo mimo jiné v tom, že magistrát města Nairobi napadl pravost jím vydaného stavebního povolení a že v Alžíru bylo nutné řešit opakované problémy s uvolněním tam dopravovaného materiálu z místního přístavu. Tyto problémy způsobovaly značné prostoje ve stavebních pracích a v Nairobi vedly na určitou dobu dokonce k jejich pozastavení a nakonec k zásadní změně celého projektu a k výraznému omezení rozsahu prováděné rekonstrukce. V Alžíru navíc došlo bezprostředně po dokončení sjednaných prací k velkému zemětřesení a k poškození budovy rekonstruovaného českého zastupitelského úřadu, takže dodatečně musely být provedeny potřebné opravy. To vše vedlo ve svých důsledcích k tomu, že rozpočet na realizaci investiční akce v Alžíru musel být oproti původnímu předpokladu navýšen o provedené vícepráce, a že rozpočet na investice v Nairobi byl naopak snížen o nerealizovanou část rekonstrukce a dostavby zastupitelského úřadu. V obou těchto případech zadalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR zpracování kontrolních rozpočtů, aniž z nich vyplynula jakákoliv pochybení v původních rozpočtech připravených vítěznými společnostmi, které zrealizovaly dané rekonstrukční práce. Svědek sám také v jejich postupech a fakturacích neshledal nic, co by mohl napadnout. V tomto kontextu poukázal na to, že v praxi poměrně běžně dochází v průběhu realizovaných prací k navyšování základních rozpočtových nákladů, v daných případech se tak však nestalo, resp. u rekonstrukce objektu zastupitelského úřadu v Alžíru šlo o zvýšení konečných nákladů na vrub přírodní pohromy v podobě již zmíněného zemětřesení.

Garantem poslední z předmětných investičních akcí – rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu – byl svědek Ing. Zdeněk Toufar, referent investičního oddělení Ministerstva zahraničních věcí ČR. Také v tomto případě bylo organizační zabezpečení výběrového řízení objednáno u servisní

organizace Certos a.s. Ta k účasti v něm vyzvala stavební společnosti označené obžalovaným Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc. již v zadávací dokumentaci. Svědek sám se pokusil odhadnout náklady na potřebné rekonstrukční práce a částku, ke které dospěl, poznamenal do objednávky adresované společnosti Certos, a.s., ale současně zdůraznil, že šlo jen o velice hrubý odhad. V tomto kontextu připustil, že také všechny stavební společnosti přihlášené do daného výběrového řízení měly velice ztíženou situaci v důsledku toho, že projektová dokumentace, kterou obdržely, byla jen velice rámcová, málo konkrétní. Šlo totiž o projektovou dokumentaci určenou toliko pro stavební řízení a za tím účelem také bylo původně její vypracování zadáno společností Arkoprojekt s.r.o. Olomouc. Svědka proto nijak nepřekvapilo – jak uvedl – že byl poměrně velký rozptyl mezi jednotlivými nabídkovými cenami a že se tyto rozcházejí s jeho odhadem. Situaci v daném případě navíc komplikovalo to, že v době konání výběrového řízení nebylo k dispozici stavební povolení na provedení potřebných rekonstrukčních prací od příslušných chorvatských úřadů. V tomto kontextu svědek potvrdil, že svou pomoc se zajištěním stavebního povolení v Chorvatsku prostřednictvím architekta Voloviče nabídla obžalovaná Eva Tomšovicová, která předtím pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR pracovala již při rekonstrukci konferenčního centra na zámku Štířín. Svědek s ní o tom mluvil někdy v průběhu května roku 2002, když se dostavila do budovy ministerstva. Stavební povolení se přesto nepodařilo do skončení výběrového řízení opatřit. Tato skutečnost sama o sobě – stejně jako v jiných obdobných případech – nebránila dokončení výběrového řízení, ale vzhledem k tomu, že příslušné stavební povolení nebylo místními chorvatskými úřady vydáno ani dodatečně, nebylo nakonec možné rekonstrukci provést. Neprovedla jí tedy ani vítězná společnost – Block a.s. – ani nikdo jiný. Ve vztahu k průběhu samotného výběrového řízení na realizátora této rekonstrukce svědek uvedl, že na něm neshledal nic nestandardního a že nezaregistroval ani nic co by mohlo svědčit o tom, že bylo nějak zmanipulováno. V této souvislosti vypověděl, že zalepené obálky s nabídkami uchazečů o danou zakázku byly otevřeny v jeho přítomnosti jako člena zvláštní komise za tím účelem zřízené. Následně se sešla hodnotící komise, která jako nejvhodnější a nejlépe splňující předem stanovená kritéria vybrala nabídku společnosti Block a.s. Tato skutečnost byla této společnosti také vzápětí poté oznámena prostřednictvím servisní organizace Certos, a.s., současně s výzvou k podpisu smlouvy o dílu. Svědek se přitom přihlásil k tomu, že tuto smlouvu upravoval tak, aby reflektovala tu skutečnost, že dosud není k dispozici příslušné stavební povolení. Stalo se tak dne 15.7.2002 v přítomnosti obžalované Evy Tomšovicové, která se vydávala za zástupkyni vítězné společnosti Block, a.s., a k němu byla přivedena obžalovaným Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., když se původně ohlásila u obžalovaného Ing. Pavla Jaroše. Představena mu byla jako osoba, která vyřizuje pro společnost Block, a.s., smluvní záležitosti. Ten den si však smlouvu neodnesla, neboť neměla

náležitě pověření k jejímu podpisu. To neměl ani obžalovaný Jiří Sitár, jenž ve výběrovém řízení tuto společnost zastupoval, takže jí musel dodatečně přijet podepsat Ing. Aleš Kovařík. Obžalovaný Ing. Pavel Jaroš jí jménem Ministerstva zahraničních věcí ČR podepsal hned dne 15.7.2002 před svým odjezdem na dovolenou.

Svědčyně PhDr. Helena Opolecká řídila na Ministerstvu zahraničních věcí ČR v pozici náměstkyně ministra Jana Kavana jeho kabinet a byla členkou investiční komise a komise pro hodnocení nabídek uchazečů o zakázky na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí. K činnosti investiční komise uvedla, že šlo o kolektivní orgán, který připravoval plán investičních akcí na období pěti let. Současně potvrdila, že do tohoto plánu byly zařazeny i rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu. Provedení potřebných rekonstrukčních prací na objektech těchto úřadů bylo stejně jako v jiných obdobných případech zadáno vítězům výběrových řízení, která po organizační stránce pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR zajišťovala servisní organizace Certos a.s. Samotný výběr nejvhodnějších nabídek v rámci výběrových řízení přitom prováděly zvláštní hodnotící komise, jejímiž členy byli pouze zaměstnanci Ministerstva zahraničních věcí ČR. Pracovníci společnosti Certos, a.s., tedy nemohli jejich rozhodování nijak ovlivnit. Ona sama nikdy neshledala v činnosti těchto komisí nic nestandardního; stejně tak nezaregistrovala nic co by svědčilo o jakékoliv manipulaci s prováděnými výběrovými řízeními nebo o jakékoliv formě korupčního jednání.

Ve stejném smyslu jako svědkyně PhDr. Helena Opolecká se vyjádřili svědci František Lokaj, Ing. Milan Jandera, Ing. Luboš Dobiáš, Zdeněk Bureš a Ing. Čestmír Pail, kteří byli rovněž členy hodnotících komisí posuzujících nabídky jednotlivých uchazečů o zakázky rekonstrukcí zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru. Průběh jejich jednání popsali plně ve shodě s výpověďmi obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše, Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., Tomáše Pfeffera a Ing. Jiřího Sládečka. Současně zdůraznili, že daná výběrová řízení probíhala, ačkoliv to nevyžadoval žádný zákonný předpis, a že při posuzování jednotlivých nabídek se vždy důsledně drželi předem stanovených hodnotících kritérií. Ta měla různou váhu, přičemž pravidlem bylo, že za nejdůležitější z nich byla považována výše cenové nabídky. Pokud se jejich jednání zúčastnil i zástupce společnosti Certos, a.s., nikdy do něj přímo nezasahoval a nikdy je nijak neovlivňoval při hodnocení předložených nabídek. Žádné instrukce neměli – jak shodně uvedli – ani od generálních sekretářů, kteří byli rovněž členy těchto komisí.

Svědék Ing. Jaroslav Doleček nastoupil na Ministerstvo zahraničních věcí ČR v roce 2000 a krátce na to se stal ředitelem finančně investičního odboru.

Prakticky vzápětí po rezignaci obžalovaného Ing. Karla Srbu na post generálního sekretáře byl jmenován do funkce generálního konzula České republiky v Sydney, takže odcestoval do Austrálie. Ve své výpovědi před soudem popsal výběrová řízení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR plně ve shodě s ostatními slyšenými svědky a s obžalovanými Ing. Karlem Srbou, Ing. Pavlem Jarošem, Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., Tomášem Pfefferem a Ing. Jiřím Sládečkem. Současně na základě svých zkušeností z působení v hodnotících komisích posuzujících nabídky jednotlivých uchazečů o zakázky rekonstrukcí zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí vyloučil, že by kdokoliv mimo Ministerstva zahraničních věcí ČR mohl ovlivnit jejich jednání. To vztáhl i na zaměstnance servisní organizace Certos, a.s., která pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR v souladu s jeho vnitřními směnicemi po organizační stránce zabezpečovala výběrová řízení na zakázky v hodnotě nad 20.000.000,-Kč. Za jeho působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR navrhovalo stavební společnosti, které byly vyzvány k účasti na jednotlivých výběrových řízeních, stavební oddělení. Tento návrh pak byl předložen postupně řediteli finančně investičního odboru, vrchnímu řediteli provozní sekce a generálnímu sekretáři. S konečnou platností rozhodl ten, kdo podepisoval smlouvu o dílo s vítězem výběrového řízení, tedy generální sekretář. Zdůraznil, že v inkriminovaném období nikoho nenapadlo, že by se oslovené společnosti mezi sebou domlouvaly. On sám přitom nikdy neměl – jak vypověděl – podezření na úmyslné navyšování cen zakázek ani na žádné korupční jednání. Zcela jednoznačně také vyloučil, že by se sám jakkoliv podílel na nějakém takovém jednání nebo že by v souvislosti s realizovanými výběrovými řízeními od kohokoliv přijal jakoukoliv finanční částku.

Svědék Ing. David Olša zastával na Ministerstvu zahraničních věcí ČR za generálního sekretáře obžalovaného Ing. Pavla Jaroše funkci vedoucího investičního oddělení finančně investičního odboru. K věci uvedl, že finančně investiční odbor pracoval s výhledem pěti až sedmi let, přičemž za řádné čerpání finančního limitu u investičních akcí odpovídal jeho ředitel. U jednotlivých investičních akcí byl okruh oslovovaných stavebních společností stanoven příslušným referentem investičního oddělení, ředitelem finančně investičního odboru nebo generálním sekretářem. To platilo i o investičních akcích rekonstrukcí zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu. Sám měl určité střety se zaměstnanci servisní organizace Certos, a.s., které pak řešili jeho nadřízení, avšak vyslovil přesvědčení, že tito nemohli nijak ovlivnit samotné výsledky prováděných výběrových řízení. Současně svědek zdůraznil, že nemá žádnou povědomost o korupci při výběrových řízeních nebo o manipulaci s nimi, nicméně určitý problém viděl v tom, že jednotlivé zakázky dostávaly stále stejné společnosti, takže se mohly začít chovat kartelově, což pak mohlo ve svém důsledku vést ke zvyšování stavebních cen.

Způsob přidělování finančních prostředků pro finančně investiční odbor v inkriminovaném období let 2001 a 2002 popsal svědek Ing. Michael Švarc, rozpočtář Ministerstva zahraničních věcí ČR. V té souvislosti uvedl, že požadavky tohoto odboru každoročně převyšovaly reálné možnosti resortního rozpočtu, ale nikdy se nestalo, že by schválený rozpočet nebyl dodržen.

Další dva svědci – JUDr. Zdeněk Matějka a Ing. Helena Knížková – ve svých výpovědích vyslovili podezření, že krátce po příchodu obžalovaného Ing. Karla Srba na Ministerstvo zahraničních věcí ČR došlo účelově k sloučení odborů investičního a finančního v jeden odbor finančně investiční s cílem soustředit veškerou kontrolu nad tokem finančních prostředků v jedné ruce. Do čela takto nově zřízeného odboru pak byl jmenován právě obžalovaný Ing. Karel Srba, jakožto jeden z nejbližších spolupracovníků tehdejšího ministra zahraničních věcí ČR Jana Kavana. Tento krok – jak uvedli oba svědci – byl na ministerstvu podroben kritice, neboť finanční odbor peníze z rozpočtu rozdělával a investiční jich nejvíce utrácel a jejich sloučení fakticky vyloučilo kontrolu výdajů, avšak tento postup tehdy nebyl v rozporu s žádnými předpisy. Oba uvedení svědci současně vypověděli, že v té době neměli pocit, že by obžalovaný Ing. Karel Srba usiloval o sloučení obou odborů ze zjištěných důvodů, a žádný z nich neměl podezření ani na jakékoli korupci. Domnívali se ovšem, že jednání ministra Jana Kavana a obžalovaného Ing. Karla Srby směřovalo k získání finančních prostředků pro pokladnu České strany sociálně-demokratické. To však zcela kategoricky odmítl nejen obžalovaný Ing. Karel Srba, ale i svědek Jan Kavan. Ten současně uvedl, že obžalovaného Ing. Karla Srba mu doporučil do funkce vrchního ředitele sekce provozní Ing. Miroslav Šlouf a obžalovaného Ing. Pavla Jaroše do funkce generálního sekretáře advokát JUDr. Jan Gebauer; kdo mu představil a doporučil obžalovaného Ing. MUD. Aleše Šatánka CSc. si již nebyl schopen vybavit. Zdůraznil přitom, že po celou dobu svého působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR nepojal žádné podezření, že by někdo z nich mohl manipulovat s prováděnými výběrovými řízeními ani že by byl zapojen do jakéhokoli korupčního jednání. Přesto, s ohledem na skutečnosti prezentované v médiích, nechal průběh výběrových řízení několikrát přešetřit generální inspekcí Ministerstva zahraničních věcí ČR. Navíc, výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu prověřoval Nejvyšší kontrolní úřad. Svědek přitom poukázal na to, že ani jedna z těchto institucí nezjistila žádné pochybení.

K personálním otázkám spojeným s projednávanou trestní věcí se ve své výpovědi vyjádřila svědkyně Ing. Eleonora Urbanová, někdejší ředitelka personálního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR. Okolnosti, za nichž na toto ministerstvo nastoupili obžalovaní Ing. Karel Srba, Ing. Pavel Jaroš a Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. přitom popsala v zásadě ve shodě s jejich výpověďmi. O kandidatuře obžalovaného Ing. Karla Srby jí informovala

PhDr. Helena Opolecká s tím, že jde o volbu ministra Jana Kavana. To také bylo v jeho přímé kompetenci a reakce personální rady ministerstva na to byla v podstatě kladná. Stejně tak si tehdejší ministr Jan Kavan vybral za nástupce obžalovaného Ing. Karla Srbu ve funkci generálního sekretáře obžalovaného Ing. Pavla Jaroše. Co se týče obžalovaného Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., ten se přihlásil do řádného výběrového řízení vyhlášeného Ministerstvem zahraničních věcí ČR a na základě jeho výsledků byl přijat. Svědkyně však zjistila, že ve svém vstupním dotazníku neuvedl, že působí ve statutárních orgánech nějakých společností, ačkoliv byl místopředsdou představenstva společnosti Klinika plastické chirurgie, a.s., a členem dozorčí rady Nadace ICN. Tehdy jí – jak si vybavila – přislíbil, že vše dá do pořádku, neboť s nástupem do funkce v rámci státní správy se neslučovalo působení ve statutárních orgánech právnických osob. Svůj slib pak také splnil.

Konečně ve shodě s obžalovanými Ing. Karlem Srbou, Ing. Pavlem Jarošem, Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., Tomášem Pfefferem, Ing. Jiřím Sládečkem, Josefem Koškou, Janem Koškou a Jiřím Sitárem vypověděli též svědci Ing. Petr Langr, Ing. Milan Zubíček, Olga Zubíčková, Ing. Ivo Šnevajs a František Nejepsa, vesměs působící mimo Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Svědék Ing. Petr Langr, jednatel společnosti SIC-L, s.r.o., se dlouhodobě zabývá stavební činností. Na přelomu let 1998 a 1999 se podílel mimo jiné také na rekonstrukci budovy České národní banky a zámku Štířín. Při této příležitosti se seznámil s obžalovanou Evou Tomšovicovou. Ta se mu představila jako doktorka práv a v průběhu roku 1999 začal pracovat pro její kontrolní skupinu. Tvrdila mu, že má v náplni kontrolu staveb pro ministerstva, tajné služby a BIS. Jeho vztah k ní byl – jak opakovaně vypověděl – vždy pouze ryze pracovní. Na její žádost se zúčastnil několika jejích schůzek s různými odborníky z oblasti stavebnictví, jejichž předmětem ovšem byly pouze obecné zkušenosti, a vzhledem ke své odbornosti jí několikrát vyšel vstříc, když jej požádala o výkon technického dozoru na určitých stavbách. K tomu došlo také v létě roku 2002, kdy se na něj obrátila s žádostí o to, aby pro ní vykonával technický dozor při rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu. Když s tím vyslovil předběžný souhlas, poskytla mu materiály o objektu, který měl být rekonstruován, a pozvala ho na jeho přímou obhlídku v Chorvatsku. Cesty do této země, kterou potom zorganizovala, se spolu s nimi zúčastnil i obžalovaný Jiří Sitár. Její nabídku na výkon stavebního dozoru při rekonstrukci uvedeného objektu však nakonec nepřijal. Stejně tak odmítl svou přímou účast na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru. Souhlasil však s tím, že se o své zkušenosti podělí s realizátory této rekonstrukce ze společnosti Avers, s.r.o., s obžalovanými Josefem a Janem Koškovými. K schůzce s nimi došlo na popud obžalované Evy Tomšovicové v sídle společnosti Avers s.r.o. Předmětem jednání na ní byly

určité konstrukční problémy, a to bez jakéhokoliv vztahu k výběrovému řízení vypsánému na realizaci dané rekonstrukce Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Svědek sice připustil, že již od svého působení na zámku ve Štířeně zná obžalované Tomáše Pfeffera a Ing. Jiřího Sládečka ze společnosti Certos, a.s., která byla pověřena technickým zabezpečením tohoto výběrového řízení, vyloučil však, že by mu o tomto výběrovém řízení bylo známo cokoliv bližšího. Stejně se vyjádřil i ohledně všech ostatních výběrových řízení organizovaných pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR těmito obžalovanými. V tomto kontextu současně kategoricky odmítl jakoukoliv svou účast na těchto výběrových řízeních a na jednáních s jejich organizátory. Nikdy se nedozvěděl ani nic takového – jak zdůraznil – z čeho by mohl usuzovat na to, že tato výběrová řízení jsou nějak zmanipulována a že při nich dochází k nějakému korupčnímu jednání. V této souvislosti zcela jednoznačně vyloučil i to, že by v jeho přítomnosti byly někým někomu předávány peníze v hotovosti s cílem určitým způsobem ovlivnit výsledky těchto výběrových řízení, stejně jako to, že by se zúčastnil jakékoliv diskuse o jejich manipulacích. Zároveň uvedl, že ničeho neobvyklého si tehdy nevšiml ani v jednání obžalované Evy Tomšovicové, s kterou trávil poměrně dost času, neboť jí doprovázel na některé schůzky a několikrát s ní byl i u obžalovaného Ing. Karla Srby. Po celou dobu trestního řízení setrval na tvrzení, že při žádné z těchto příležitostí si nevšiml, že by jemu nebo někomu jinému vezla nějaké písemnosti, obálky nebo dokonce peníze, ani toho, že by je sama od někoho přebírala.

Svědék Ing. Milan Zubíček, soukromý podnikatel v oboru dřevovýroby z Valašského Meziříčí, potvrdil, že v červenci roku 2002 jej požádal obžalovaný Jiří Sitár o finanční půjčku 5.500.000,- Kč na nákup nemovitosti u Prahy. Po poradě se svou manželkou mu tuto půjčku přislíbil a sepsal s ním o ní písemnou smlouvu, v níž si dohodli také 10% úrok. Půjčovanou částku v návaznosti na to vybral společně se svou manželkou ze dvou termínovaných účtů u pobočky Komerční banky ve Vsetíně. Finanční hotovost byla bankou připravena v pěti balíčcích po jednom miliónu korun a v pěti balíčcích po sto tisíci korun. Stalo se tak v dopoledních hodinách dne 18.7.2002 a ještě téhož dne jí svědek spolu se svou manželkou předal obžalovanému Jiřímu Sitárovi. Jeho manželka Olga Zubíčková tuto jeho výpověď v plném rozsahu potvrdila. Oba shodně také uvedli, že obžalovaného znají již řadu let a že mu plně důvěřovali. Na doklad pravdivosti svých tvrzení předložili uvedenou smlouvu o půjčce z 18.7.2002. Jejich vyličení této části skutkového děje bezesbytku koresponduje s výpovědí svědka Ing. Ivo Šnevajse, jenž byl v inkriminované době ředitelem pobočky Komerční banky ve Vsetíně, a potvrdil výběr částky 5.500.000,- Kč z jejich osobních účtů. Současně zdůraznil, že vybírané finanční prostředky tvořily součást jejich dlouhodobých úložek na těchto termínových účtech. Všichni tito tři svědci – Ing. Milan Zubíček, Olga Kubíčková a Ing. Ivo Šnevajs – rovněž poznali na finančních prostředcích zajištěných dne 19.7.2002

ve vozidle obžalovaného Ing. Karla Srby peněžní pásy Komerční banky a.s. ve Vsetíně. Vzhledem k tomu, že tyto finanční prostředky nebyly nikomu z obžalovaných v následujícím období uvolněny, podal Ing. Milan Zubíček dne 24.5.2005 proti obžalovanému Jiřímu Sitárovi u Obvodního soudu pro Prahu 3 žalobou, kterou se domáhal vrácení půjčené částky.

Tu skutečnost, že půjčené finanční prostředky byly určeny na nákup nemovitosti poblíž Prahy, potvrdil svědek František Nejepsa. Ten je nájemcem komplexu hotelu Kazín v Černošcích a obžalovanému Jiřímu Sitárovi, kterého zná již řadu let, se v průběhu roku 2002 svěřil, že má problémy s provozováním tohoto komplexu, načež mu obžalovaný nabídl možnost jeho přebudování anebo odkoupení za částku 5.500.000,- Kč. Současně mu řekl, že peníze má už připravené. K jejich předání a podepsání příslušné smlouvy mělo dojít nejdříve v průběhu června roku 2002 a pak v polovině července téhož roku. Nestalo se tak ovšem a později mu obžalovaný řekl, že o peníze přišel, neboť byly zajištěny policií při jeho zatčení.

Ostatní slyšení svědci – JUDr. Miroslav Kříženecký, Martin Šiler, PhDr. Jiří Zoufal, Václav Hrubý, Pavel Rašplíčka a Zuzana Sochůrková – se vyjádřili k okolnostem významným z hlediska posouzení věrohodnosti obžalovaných Evy Tomšovicové a Ing. Karla Srby. Ani jednomu z nich však nebylo nic známo o průběhu samotných výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžíru, která jsou předmětem trestního stíhání v dané trestní věci. K objasnění okolností, za nichž tato výběrová řízení proběhla, tedy nijak nepřispěli. Totéž platí i o obžalobou a obhajobou předložených znaleckých posudcích z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a psychologie k posouzení psychického stavu obžalovaných Evy Tomšovicové a Ing. Karla Srby a k posouzení jejich obecné věrohodnosti. Soud tyto znalecké posudky nepřipustil jako důkaz v dané trestní věci, neboť byly zpracovány pro účely jiného trestního řízení, v rámci něhož byla obžalovaným kladena za vinu trestná činnost úplně jiné povahy.

Naopak v projednávané trestní věci byl proveden důkaz znaleckými posudky z oboru ekonomika odvětví ceny a kalkulace stavebních prací, nemovitého majetku a podniků, vypracovanými jednak z podnětu orgánů činných v přípravném řízení, jednak z podnětu obhajoby.

Na základě opatření orgánů činných v přípravném řízení zpracoval znalecké posudky z tohoto oboru znalecký ústav Dolmen servis, s.r.o., a to ve vztahu ke všem třem zakázkám, které jsou předmětem trestního stíhání v této trestní věci. Každý z těchto znaleckých posudků přitom obsahuje odhad hladiny obecných cen za požadované rekonstrukční práce a vyčíslení rozdílu mezi

těmito obecnými cenami a nabídkovými cenami uplatněnými v rámci výběrových řízení vypsaných Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Ve vztahu k rekonstrukci a dostavbě areálu zastupitelského úřadu České republiky v Nairobi v Keňské republice činil tento rozdíl částku 2,325.664,- Kč. O tuto částku byla nabídková cena za stavební práce a dodávky vyšší než jejich znalecky odhadnutá obecná cena. V procentním vyjádření tento rozdíl představoval 7,47%. Cenová nabídka vítězné společnosti PEBA, s.r.o., však zároveň podle závěrů znaleckého zkoumání odpovídala věcnému obsahu předložené dokumentace. Znalecký ústav nezjistil nic, co by umožňovalo učinit závěr, že při kalkulaci této nabídky byly některé položky záměrně nadhodnoceny.

Pokud jde o rekonstrukci budovy zastupitelského úřadu v Alžíru, bylo výsledkem znaleckého zkoumání zjištění, že ceny montážních prací, které byly součástí vítězného návrhu společnosti Avers, s.r.o., odpovídaly cenám obvyklým na území v České republice v letech 2001 a 2002. Zpracovatelé znaleckého posudku prohlídkou na místě shledali, že práce na objektu byly provedeny v potřebné kvalitě. Určité rozdíly mezi kalkulovanými cenami a odhadnutými obecnými cenami konstatovali u některých použitých materiálů a s ohledem na to učinili závěr, že cenová nabídka byla oproti úrovni obvyklých cen vyšší o 6,148.645,- Kč, to je v procentním vyjádření o 6,94%. Současně vypracovali znalecký posudek na posouzení výše ceny za obstarání komplexní inženýrské činnosti podle mandátní smlouvy ze dne 12.4.2002, uzavřené mezi společnostmi Avers, s.r.o., a Atrio, s.r.o., v rámci dodávky rekonstrukce budovy zastupitelského úřadu v Alžíru. Přitom uzavřeli, že z předložených podkladů nelze zjistit, zda sjednané činnosti byly provedeny, s tím ovšem, že samotné materiální výstupy sjednané ceně neodpovídají.

Ve vztahu k zhotovení rekonstrukce budovy zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu v Chorvatsku bylo znaleckým posouzením příslušných dokladů shledáno, že cenová nabídka vítěze vypsaného výběrového řízení, společnosti Block, a.s., byla v zásadě sestavena v cenách odpovídajících předpokládaným rekonstrukčním pracem v Chorvatsku a co do věcného rozsahu byla v souladu s projektovou dokumentací, avšak oproti odhadnuté úrovni obvyklých cen byla vyšší o 19,713.813,- Kč, tedy zhruba o 24,9 %. Tento závěr nicméně relativizuje to – jak připomněli zpracovatelé znaleckého posudku ohledně této zakázky – že projektová dokumentace byla v tomto případě velice nekvalitní a pouze rámcová, ve své podstatě zpracovaná toliko pro účely územního rozhodnutí. Fakticky dvě třetiny oceňovaných položek – celkem 66,7% z nich – bylo v této dokumentaci a v zadání Ministerstva zahraničních věcí ČR naprosto nedefinovaných. Navíc následnou obhlídkou

daného objektu v Záhřebu vyšlo najevo, že jeho stav byl zanedbanější a zašlejší než se to jevílo ze zpracované projektové dokumentace, nehledě k tomu, že některé jeho části, například břidlicová střecha a portál, požívaly zvláštní památkové ochrany a jejich rekonstrukce vyžadovala volbu zcela specifických postupů. Důsledkem nedostatečné kvality projektové dokumentace bylo to, že předpokládané rekonstrukční práce bylo možné ocenit jen přibližně, a to jak při kalkulaci nabídkové ceny do vypsání výběrového řízení, tak i při odhadu obecné ceny daných rekonstrukčních prací.

Celkově vzato nebyl mezi jednotlivými nabídkovými cenami shledán žádný opakující se systém, algoritmus nebo jakákoliv jiná souvislost, mající vliv na stanovení vítězné nabídky. Zpracovatelé znaleckých posudků nezjistili ani nic, co by svědčilo o vědomém a cíleném nadhodnocení oceňovaných položek. Kalkulované ceny u některých položek byly vyšší než jejich odhadnuté obecné ceny, zatímco u jiných byly pod odhadnutou hladinou obecných cen. Stejně tak ze studia posuzovaných cenových nabídek nevyplývalo nic, o co by bylo možné opřít závěr o záměrném absolutním navyšování těchto nabídek.

Nadto zpracovatelé znaleckých posudků znaleckého ústavu Dolmen servis, s.r.o., připustili, že existuje řada přístupů k stanovení hladiny obvyklých cen ve stavebnictví, a připomněli, že základním východiskem pro jejich vyčíslení je situace na daném trhu. V České republice však nejsou k dispozici informace o cenách stavebních prací a materiálů na tak specifických trzích jakými jsou trhy v Alžírsku, v Chorvatsku a v Keni, proto za základ vzali obvyklé ceny stavebních prací a materiálů v Praze a vyšli jednak z vlastní databáze cen stavebních prací a materiálů, jednak z ukazatelů Ústavu racionalizace v stavebnictví vztažených k určitým měrným jednotkám. Současně zdůraznili, že přístup k vyčíslení obvyklých cen na straně jedné a nabídkových cen pro účely výběrových řízení na straně druhé je zcela odlišný a ze samotné povahy věci je v podstatě nemožné, aby se tyto ceny rovnaly. Jde tedy sice specifikovat, do jaké míry se liší určitá kalkulovaná nabídková cena stavebních prací od odhadu hladiny obvyklých cen stejných stavebních prací, avšak ze samotné této odlišnosti nelze dovozovat, že někomu vznikla škoda a někdo se neoprávněně obohatil. Odhad obvyklé ceny je totiž něco úplně jiného než kalkulace nákladů na realizaci obchodní zakázky. Uchazeči o veřejné zakázky v praxi nevycházejí z žádných obvyklých cen ani se jimi nezabývají, naopak, své kalkulace a vyčíslení nabídkových cen odvíjejí od předpokládané výše svých vlastních nákladů na požadované stavební práce a materiál. Účastníci daných výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžírsku a v Záhřebu museli navíc přihlídnout ke specifiku toho, že požadované práce měly proběhnout v zahraničí, z větší části v poměrně exotických a nestabilních zemích. Museli se tedy pokusit

vyjádřit, za co jsou schopni takové práce v daných podmínkách provést. Znalecké posudky znaleckého ústavu Dolmen servis, s.r.o., přitom nijak nezpochybnilly správnost jejich kalkulací. Naopak uzavřely, že zjištěné rozdíly mezi znalecky odhadnutými obecnými cenami a nabídkovými cenami uplatněnými v rámci uvedených výběrových řízení vypsanych Ministerstvem zahraničních věcí ČR lze u rekonstrukčních prací na objektech zastupitelských úřadů v Nairobi a v Alžíru zcela jednoznačně přičíst na vrub rozdílného přístupu k vyčíslení těchto cen, a to tím spíše, že šlo o ocenění prací a materiálů v podmínkách, které byly zpracovatelům v podstatě neznámé. Totéž pak připustily i ohledně rozdílu v ocenění stavebních prací na objektu zastupitelského úřadu v Záhřebu. Zatímco dané rozdíly v uvedených cenách u rekonstrukčních prací na objektech zastupitelských úřadů v Nairobi (7,47%) a v Alžíru (6,94%) shledaly z tohoto hlediska úplně zanedbatelnými, rozdíl v uvedených cenách u rekonstrukčních prací na objektu zastupitelského úřadu v Záhřebu charakterizovaly jako poměrně výrazný (24,9%), nicméně konstatovaly, že je dost dobře vysvětlitelný velkou mírou neurčitosti zadání a projektové dokumentace, tedy nedostatečně kvalitními podklady pro kalkulaci nákladů realizace dané zakázky.

S ohledem na to zpracovatelé znaleckých posudků znaleckého ústavu Dolmen servis, s.r.o., nijak nezpochybnili ani správnost vyjádření obecné tržní ceny rekonstrukčních prací na objektu zastupitelského úřadu v Alžíru za použití jiné metodiky znalcem Pavlem Langhamerem v jeho znaleckém posudku zpracovaném a předloženém na základě požadavku obžalovaných Josefa a Jana Košky. Rozdíl mezi závěry posudku znaleckého ústavu Dolmen servis, s.r.o., vztahujícími se k rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru společností Avers, s.r.o., a závěry znaleckého posudku Pavla Langhamera přitom u základních rozpočtových nákladů obvyklých stavebních prací provedených na daném objektu činí 2.416.305,10 Kč a u víceprací spojených s položením podlah 1.390.807,60 Kč. Zatímco tedy znalecký ústav Dolmen servis, s.r.o., dospěl k závěru, že obecná tržní cena provedených prací byla o 3.922.611,- Kč nižší než nabídková cena společnosti Avers, s.r.o., znalec Pavel Langhamer vyčísлил tento rozdíl toliko na částku 115.498,30 Kč. Náklady na použité materiály se nezabýval.

Ani jeden ze zpracovaných znaleckých posudků se nezabýval ani správností vyčíslení a fakturace mimořádných rozpočtových nákladů spojených s realizací rekonstrukcí daných zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu. Bylo tomu tak proto, že šlo o náklady spojené především s organizací práce v těchto místech a s pobytem pracovníků na stavbách tam prováděných, které byly hrazeny nikoliv na základě zpracovaných rozpočtů, ale na základě dokladů o skutečně vynaložených finančních prostředcích. Tyto doklady znalci neměli k dispozici, avšak slyšení pracovníci

Ministerstva zahraničních věcí ČR – především již zmínění garanti předmětných investičních akcí – potvrdili, že veškeré položky vyúčtované z tohoto titulu byly náležitě kontrolovány a v jejich fakturaci nebyla v posuzovaných případech shledána žádná pochybení. Z toho důvodu byl také soudem zamítnut návrh poškozeného Ministerstva zahraničních věcí ČR na znalecké přezkoumání fakturace těchto mimořádných rozpočtových nákladů jako nadbytečný.

Nejpodstatnější část trestního spisu tvoří listiny mapující průběh předmětných tří výběrových řízení na rekonstrukce objektů zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu – zahrnující rozhodnutí o vypsání těchto výběrových řízení, objednávky jejich organizačního zajištění servisní organizací Certos, a.s., nabídky jednotlivých účastníků těchto výběrových řízení, jejich rozpočty a krycí listy jejich rozpočtů, zápisy z jednání komisí pro otevření obálek s nabídkami uchazečů o dané zakázky, protokoly z jednání komisí pro jejich vyhodnocení, seznamy nabídek navržených k vyřazení, seznamy hodnocených nabídek, rozhodnutí o jejich vyhodnocení, smlouvy o dílo s vítěznými staveními společnostmi, dodatky k nim a listiny dokládající průběh realizace předmětných rekonstrukcí a způsob úhrady sjednaných cen – dále plány investičních akcí Ministerstva zahraničních věcí ČR na léta 1995 až 1999 a na léta 2000 až 2003, přehledy výběrových řízení vypsanych Ministerstvem zahraničních věcí ČR v letech 1998 až 2002, přehledy výběrových řízení zajišťovaných servisní organizací Certos, s.r.o., a seznamy členů investičních a hodnotících komisí. Z těchto listinných důkazů vycházely rovněž znalecké posudky z oboru ekonomiky. Co z nich tedy vyplývá?

Předně, všechny tři zmíněné investiční akce – rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi v Keni, v Alžíru v Alžírsku a v Záhřebu v Chorvatsku – byly řádně zařazeny do schváleného plánu investičních akcí Ministerstva zahraničních věcí ČR na léta 2000 až 2003. Výběrová řízení na realizace těchto rekonstrukcí tedy byla vypsána plně v souladu s tímto plánem. Rekonstrukce zastupitelského úřadu v Nairobi představovala investiční akci číslo 229, rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu investiční akci číslo 268 a rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru investiční akci číslo 284.

Výběrové řízení na dodavatele rekonstrukce a dostavby areálů zastupitelského úřadu České republiky ve čtvrti Tende Drive Lavington v Nairobi mělo dvě etapy. Poprvé bylo vypsáno v roce 2000. K účasti na něm bylo vyzváno pět českých a pět keňských stavebních společností. České stavební společnosti – BAK, a.s., Trutnov, Pozemní stavitelství Zlín, a.s., VW Wachal, a.s., IPS, a.s., (nyní Skanska a.s.) a PSJ holding, a.s., Jihlava – oslovilo investiční oddělení finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, zatímco keňské stavební společnosti – VAKKEP Builders, Ltd.,

CEMENTERS, Ltd., KOMAL Construction Co., Ltd., V.K.Construction Co., Ltd., WADIA Construction Co. Ltd. – oslovila na základě pověření finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR keňská projektantská společnost Ebrahim Consultants. Dvě české společnosti – BAK, a.s., Trutnov, a Pozemní stavitelství Zlín a.s. – a jedna keňská společnost – VAKKEP Builders Ltd. – neodevzdaly své finanční nabídky na realizaci dané rekonstrukce do 9.10.2000, jak bylo stanoveno. Z oslovených pěti českých společností se tedy výběrového řízení zúčastnily tři společnosti, a to VW Wachal, a.s., s nabídkou 40,700.689,- Kč, IPS, a.s., s nabídkou 40,298.973,- Kč a PSJ holding, a.s., s nabídkou 38,899.086,- Kč. Z oslovených pěti keňských společností se do výběrového řízení včas přihlásily čtyři společnosti, a to CEMENTERS, Ltd., s nabídkou 17,810.699,- Kč, KOMAL Construction Co., Ltd., s nabídkou 18,171.005,- Kč, V.K.Construction Co., Ltd., s nabídkou 19,130.787,- Kč a WADIA Construction Co., Ltd., s nabídkou 20,407.000,- Kč. Nabídky těchto společností posuzovala hodnotící komise ve složení Ing. Luboš Dobiáš, Ing. Jaroslav Doleček, Ing. Milan Jandera, Mgr. Martin Vávra a Ing. Karel Srba. Přisedícím v ní byl Ing. Jan Šarboch, který byl garantem celé akce. Tato komise po vyhodnocení jednotlivých nabídek zkonstatovala, že stanoveným kritériím nejlépe vyhověly keňské společnosti přihlášené do výběrového řízení, které se zavázaly provést potřebné práce za výrazně nižší ceny než čeští účastníci výběrového řízení, avšak současně dospěla k závěru, že zadání rekonstrukce a dostavby areálu zastupitelského úřadu v Nairobi některé z těchto keňských společností by bylo spojeno s neúměrnými bezpečnostními riziky. Proto bylo rozhodnuto celé výběrové řízení zrušit a vypsát nové. Stalo se tak dne 24.10.2000 a pod rozhodnutím o tom je podepsán obžalovaný Ing. Karel Srba. Z předávacího protokolu a agendy garanta vyplývá, že původně byla vybrána nabídka keňské společnosti Cementers. Dalším postupem v této záležitosti se dne 30.3.2001 zabývala investiční komise. Podkladem pro její jednání byly zprávy Ing. Jana Šarbocha ze dne 23.3.2001 a zastupitelského úřadu v Nairobi ze dne 1.3.2001. Zastupitelský úřad v Nairobi Ministerstvu zahraničních věcí ČR doporučil přehodnocení záměru ponechat jeho sídlo v areálu Tende Drive Lavington v Nairobi a navrhl vybudovat nové sídlo zastupitelského úřadu včetně bytů pro zaměstnance na pozemku tehdejší rezidence velvyslance na Mut Haiga Road 68 v Nairobi. K tomuto návrhu se přiklonil příslušný teritoriální odbor Ministerstva zahraničních věcí ČR. Oproti tomu finančně investiční odbor Ministerstva zahraničních věcí ČR doporučil zahájit rekonstrukci bývalé rezidence obchodního rady na Tende Drive Lavington v původně plánovaném rozsahu. Argumentoval přitom především již vynaloženými finančními prostředky na již zpracovanou projektovou dokumentaci. Investiční komise se po proběhlém jednání ztotožnila s jeho doporučením a schválila rekonstrukci a dostavbu zastupitelského úřadu v nairobské čtvrti Lavington. Na základě rozhodnutí generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR obžalovaného Ing. Pavla Jaroše ze dne 4.5.2001 pak bylo vypsáno nové

výběrové řízení na tuto rekonstrukci a dostavbu. Současně byla specifikována hodnotící kritéria pro posouzení jednotlivých nabídek, bylo stanoveno, že do výběrového řízení se mohou přihlásit pouze české společnosti, a bylo rozhodnuto, že osloveny mají být společnosti PEBA, s.r.o., VW Wachal, a.s., Sprint Zlín, s.r.o., IPS Skanska, a.s., Metrostav, a.s., PSJ holding, a.s. a Navatyp a.s. Samotné organizační zabezpečení výběrového řízení bylo objednáno u servisní společnosti Certos a.s. Do výběrového řízení se přihlásily všechny oslovené společnosti. Společnost IPS Skanska, a.s., přitom učinila nabídku na provedení zakázky za celkovou sumu 109,546.372,- Kč, nabídka společnosti PSJ holding, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky ve výši 38,899.086,- Kč, společnost Metrostav, a.s., ve své nabídce vyčíslila celkové náklady na realizaci zakázky na částku 37,221.852,- Kč, nabídka společnosti VW Wachal, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky v částce 33,244.736,56 Kč, nabídka společnosti PEBA, s.r.o., specifikovala celkové náklady na realizaci zakázky na částku 32,592.170,- Kč, společnost Sprint Zlín, s.r.o., vyčíslila celkové náklady na realizaci zakázky na částku 35,862.355,80 Kč a nabídka společnosti Navatyp, a.s., počítala s celkovými náklady na realizaci zakázky v částce 35,969.263,71 Kč. Při otevírání obálek s těmito nabídkami dne 2.7.2001 byly všechny nabídky shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího výběrového řízení. Členy hodnotící komise, která je posuzovala, byli obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, PhDr. Helena Opolecká, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., Ing. Čestmír Pail a Ing. Luboš Dobiáš. Na počátku jednání této komise dne 18.7.2001 podepsali všichni její členové čestná prohlášení o nepodjatosti. Během svého jednání tato komise konstatovala, že všechny přihlášené společnosti splnily stanovené podmínky a za vítěze výběrového řízení označila společnost PEBA, s.r.o., která učinila nejvýhodnější nabídku z hlediska rozhodujícího kritéria, jímž byla cena realizace rekonstrukčních a stavebních prací na objektech zastupitelského úřadu v Nairobi. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky podepsal dne 20.7.2001 obžalovaný Ing. Pavel Jaroš. V návaznosti na to byla s touto společností uzavřena smlouva o dílo. Stalo se tak dne 3.8.2001. Za Ministerstvo zahraničních věcí ČR tuto smlouvu podepsal obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a za společnost PEBA, s.r.o., Ing. arch. Jozef Kupec. Funkcí technického dozoru investora byla pověřena společnost Inreka Praha a.s. Garantem této investiční akce za Ministerstvo zahraničních věcí ČR se stal pracovník investičního oddělení finančně investičního odboru Ing. Jan Malý. K předání staveniště v Nairobi společnosti PEBA, s.r.o., došlo dne 15.8.2001. Rekonstrukce a dostavba zastupitelského úřadu v Nairobi však nakonec nebyla realizována v původním rozsahu kvůli negativnímu stanovisku místních keňských úřadů, které nepovolily dostavbu nových objektů. S ohledem na to byl rozpočet vítězné společnosti PEBA, s.r.o., snížen na částku 24.000.000,- Kč, když východiskem pro stanovení nové ceny za realizaci modifikované zakázky byly cenové položky obsažené v původní vítězné cenové nabídce. Stalo se tak dodatkem

k původní smlouvě ze dne 5.12.2001, který rovněž nově vyčíslil vícenáklady plynoucí z pozastavení stavebních prací v listopadu roku 2001. Po provedení sjednaných prací v rozsahu předpokládaném tímto dodatkem byla společnosti PEBA, s.r.o., postupně v druhé polovině roku 2002 a v průběhu roku 2003 vyplacena celková částka 23,188.000,- Kč. V měsících září a říjen roku 2002 na realizované stavbě proběhla kontrola generálního inspekce Ministerstva zahraničních věcí, aniž by zjistila jakékoliv pochybení na straně společnosti PEBA s.r.o.

Výběrové řízení na rekonstrukci budovy zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu zajišťovala pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR po organizační stránce rovněž servisní organizace Certos a.s. Vyhlášeno bylo dne 22.5.2002. Současně Ministerstvo zahraničních věcí ČR stanovilo hodnotící kritéria, vybralo společnosti, které měly být vyzvány k účasti ve výběrovém řízení, a jmenovalo komisi pro vyhodnocení nabídek účastníků výběrového řízení. Členy této komise se stali obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, PhDr. Helena Opolecká, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., Ing. Čestmír Pail a Ing. Luboš Dobiáš, jejich náhradníky Mgr. Martin Vávra, Karel Beran, Zdeněk Bureš, František Lokaj a Ing. Jiří Opletal. Jednání této komise proběhlo dne 28.7.2002. Za společnost Certos, a.s., se jej zúčastnil obžalovaný Ing. Jiří Sládeček, aniž by ovšem měl hlasovací právo. Komise od něj převzala celkem čtyři nabídky, které splňovaly stanovené podmínky a při otevírání obálek dne 21.6.2002 byly shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího posuzování a hodnocení. Jednalo se o nabídky společností IPS Skanska, a.s., Block, a.s., Metrostav, a.s., a Sprint Zlín s.r.o. Z těchto nabídek vyhodnotila komise jako nejlepší nabídku společnosti Block, a.s., která zvítězila zejména proto, že nejlépe obstála v kritériu nabídkové ceny. Nabídková cena společnosti Block, a.s., činila 98,628.172,- Kč. Nabídkové ceny dalších účastníků tohoto výběrového řízení byly vyšší. U společnosti Sprint Zlín, a.s., dosahovala výše 103,335.955,- Kč, u společnosti IPS Skanska, a.s., výše 105,632.722,- Kč a u společnosti Metrostav, a.s., výše 106,020.875,- Kč. V návaznosti na vyhodnocení těchto nabídek uvedenou komisí připravil garant celé investiční akce rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu Ing. Zdeněk Toufar smlouvu o dílo, která je datována dnem 15.7.2002 a podepsána za Ministerstvo zahraničních věcí ČR obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem a za společnost Block, a.s., Ing. Alešem Kovaříkem. Projektovou dokumentací na tuto investiční akci vypracovala společnost Arkoprojekt Olomouc, s.r.o., pouze ve stupni projekt pro stavební povolení. Nakonec však nebyla realizována vzhledem k tomu, že příslušnými chorvatskými úřady nebylo vydáno potřebné stavební povolení. Společnosti Block, a.s., proto byly Ministerstvem zahraničních věcí ČR v říjnu roku 2002 uhrazeny toliko režijní náklady ve výši 401.728,- Kč. Během hlavního líčení před soudem doložila společnost Certos, a.s., ze svých spisových materiálů rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ČR o výběru

nabídky společnosti Block, a.s., na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu jako nejvhodnější datované dnem 8.7.2002 a podepsané obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem a oznámení o vydání tohoto rozhodnutí ze dne 9.7.2002, včetně dokladu o jeho doručení společnosti Block, a.s., dne 10.7.2002.

Výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v Alžíru vyhlásilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR dne 15.1.2002. Vzápětí poté bylo jeho organizační zabezpečení objednáno u společnosti Certos a.s. Požadavky na uchazeče o realizaci dané zakázky a veškerá hodnotící kritéria však také v tomto případě stanovilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Nejvýznamnějším hodnotícím kritériem byla stejně jako v předchozích případech výše nabídkové ceny. Ministerstvo zahraničních věcí ČR vybralo rovněž stavební společnosti, které byly následně vyzvány k účasti ve výběrovém řízení, a jmenovalo komisi pro vyhodnocení nabídek účastníků výběrového řízení. Jejími členy byli obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, PhDr. Helena Opolecká, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek, CSc., Ing. Čestmír Pail a Ing. Luboš Dobiáš; jejich náhradníky se stali Mgr. Martin Vávra, Karel Beran, Ing. Milan Jandera, František Lokaj a Ing. Jiří Opletal. Jednání této komise se uskutečnilo dne 21.3.2002 a vedle jejích členů se jej za společnost Certos, a.s., zúčastnil obžalovaný Ing. Jiří Sládeček. Garantem celé investiční akce za Ministerstvo zahraničních věcí ČR byli pracovníci investičního oddělení finančně investičního odboru, nejdříve Ing. Václav Zelenka a poté Ing. Jan Malý. Komise převzala od pověřeného zástupce společnosti Certos, a.s., obžalovaného Ing. Jiřího Sládečka, celkem tři nabídky, které splňovaly podmínky stanovené zadavatelem a při otevírání obálek dne 4.3.2002 byly shledány úplnými a jako takové byly přijaty do dalšího posuzování a hodnocení. Jednalo se o nabídky společností Metrostav, a.s., Avers, s.r.o., a sdružení PS-Sprint Zlín, a.s., a Sprint Zlín s.r.o. Ve vztahu ke všem těmto nabídkám komise učinila závěr, že vyhověly podmínkám zadání výběrového řízení a za nejlépe splňující všechna hodnotící kritéria označila nabídku společnosti Avers s.r.o. Nabídková cena této společnosti dosahovala výše 85,381.134,- Kč a byla nižší než nabídkové ceny zbylých dvou uchazečů. Společnost Metrostav, a.s., totiž nabídla realizaci celé zakázky za částku 90,133.692,34 Kč a sdružení společností PS-Sprint Zlín, a.s., a Sprint Zlín, s.r.o., za částku 89,058.057,82 Kč. Smlouvu o dílo podepsal v návaznosti na doporučení hodnotící komise za Ministerstvo zahraničních věcí ČR dne 11.4.2002 obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a za společnost Avers, s.r.o., dne 10.4.2002 obžalovaný Josef Koška. Sjednané rekonstrukční práce pak tato společnost provedla v době od června roku 2002 do září roku 2003. Následně, po zemětřesení, které Alžír postihlo v říjnu roku 2003, zrealizovala též potřebné opravy. Za samotnou rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru – tedy za hlavní investiční akci – jí byla v uvedeném období postupně Ministerstvem zahraničních věcí ČR vyplacena částka 94,875.000,- Kč, za opravu po následném zemětřesení pak finanční částka ve výši 5,568.000,- Kč. Celkem tedy

obdržela částku 100,443.000,- Kč. Již na přelomu let 2002 a 2003 přitom na realizované stavbě proběhla kontrola generální inspekce Ministerstva zahraničních věcí ČR, aniž by zjistila jakékoliv nesrovnalosti na straně společnosti Avers s.r.o.

Širší právní rámec pro realizaci výběrových řízení Ministerstvem zahraničních věcí ČR v inkriminovaném období vymezoval organizační řád tohoto ministerstva, jeho hospodářský řád, směrnice o hospodaření se závazky a pohledávkami Ministerstva zahraničních věcí ČR, směrnice o plánování a provádění údržby a oprav nemovitostí v zahraničí, pokyn ředitele investičního odboru o náležitostech smlouvy o dílo, směrnice o nákupu budov a stavebních pozemků, směrnice o právech a povinnostech disponentů a o dispozičním oprávnění k hospodaření s finančními prostředky nebo majetkovými hodnotami, směrnice o činnosti škodní, havarijní a likvidační komise Ministerstva zahraničních věcí ČR a směrnice o stavebně investiční činnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR. Tyto interní předpisy upravovaly též odpovědnost za realizaci výběrových řízení vypisovaných Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Z organizačního řádu Ministerstva zahraničních věcí ČR vyplývá, že rozhodující roli při realizaci výběrových řízení hrál generální sekretář. Ten měl postavení náměstka ministra a odpovídal za plnění úkolů v oblasti provozní, administrativní a hospodářské činnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR. Přitom mimo jiné svolával a řídil zasedání systemizační a investiční komise. Investiční komise byla poradním orgánem ministra pro akvizice a investiční aktivity v České republice a v zahraničí. Projednávala a doporučovala ke schválení návrhy na prodej a nákupy nemovitostí v zahraničí a časový plán přípravy a realizace investičních akcí. Členy této komise byli první náměstek ministra, generální sekretář, bezpečnostní ředitel, politický ředitel, vrchní ředitelé sekcí a ředitel finančně investičního odboru. Pokud šlo o finančně investiční odbor, ten koordinoval, metodicky řídil a kontroloval finanční hospodaření a zabezpečoval nákup a prodej nemovitostí, výstavbu, opravy a údržbu nemovitostí v zahraničí i v tuzemsku. V organizační struktuře Ministerstva zahraničních věcí ČR byl podřízen generálnímu sekretáři. Tomu podléhal též jeho sekretariát, sekretariát vrchního ředitele sekce provozní, odbor vnitřní administrativy, odbor informačních systémů, archivně dokumentační odbor, pracovněprávní a mzdový odbor a odbor služeb. V návaznosti na organizační řád upravoval hospodaření s finančními prostředky, rozdělování, zprávu a využívání rozpočtových prostředků, financování zastupitelských úřadů a stavebně-investiční činnost hospodářský řád Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 26.1.1998. Ten stanovil mimo jiné, že přidělené prostředky musí být čerpány v souladu s cíly, na které byly určeny ve schváleném rozpočtu ministerstva, že povinností všech zaměstnanců je zajistit maximální hospodárnost a efektivnost při vynakládání prostředků a že všichni, kdo

hospodaří s rozpočtovými prostředky ministerstva, jsou povinni řídit se služebními předpisy, které se vztahují k finančnímu hospodaření a dodržovat je. Z těchto předpisů je na místě zmínit především směrnici o hospodaření se závazky a pohledávkami Ministerstva zahraničních věcí ČR a směrnici o plánování a provádění údržby a oprav nemovitostí v zahraničí ze dne 27.3.1998. Podle nich se zadávání, kontrola a přejímání prací při údržbě a opravách provádělo formou smlouvy o dílo písemně, případně zadávacím dopisem. Zadání bylo možné provést až po posouzení nabídek. Při zadávání prací bylo povinností finančně investičního odboru dbát o maximální hospodárnost. Náležitosti smlouvy o dílo upravoval pokyn ředitele investičního odboru ze dne 14.4.1998 a směrnice o nákupu budov a stavebních pozemků ze dne 27.3.1998. Ze směrnice o právech a povinnostech disponentů a o dispozičním oprávnění k hospodaření s finančními prostředky nebo majetkovými hodnotami ze dne 21.6.2001 vyplývalo, že Ministerstvo zahraničních věcí ČR je organizační složkou státu s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky. Současně tato směrnice vymezovala objemy finančních prostředků, s nimiž mohli jednotliví vedoucí pracovníci hospodařit. Na ní navazovala směrnice o činnosti škodní, havarijní a likvidační komise z 19.5.1998 a směrnice o stavebně investiční činnosti Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 27.3.1998. V jejím článku 5. bylo výslovně stanoveno, že investiční odbor při výběru dodavatele stavebních prací je povinen postupovat podle zákona č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, a podle stavebních a ekonomických podmínek v teritoriu posoudit, zda je výhodné vyzvat k účasti ve výběrovém řízení české nebo místní firmy, případně obojí. Současně tato směrnice svěřovala posouzení nabídek u akcí do 0,5 milionu korun garantovi akce s tím, že k vyhlášení vítěze výběrového řízení byl vyžadován souhlas ředitele investičního odboru; u akcí v rozmezí 0,5 až 5 milionů korun bylo svěřeno provádění výběru nejvhodnější nabídky řediteli investičního odboru na základě návrhu hodnotící komise; výběr dodavatele u akcí s náklady 5 až 50 milionů korun prováděl vrchní ředitel sekce provozní na základě návrhu hodnotící komise a výběr dodavatele u akcí s náklady nad 50 milionů korun ekonomický náměstek (generální sekretář) na základě doporučení hodnotící komise. Hodnotící komisi jmenoval pracovník, který rozhodoval o výběru dodavatele.

Další opatřené listiny – rozhodnutí ministra Jana Kavana a pokyn generálního sekretáře JUDr. Zdeňka Matějky z 30.4.2000 – mapují okolnosti, za nichž k 1.5.2000 proběhly na Ministerstvu zahraničních věcí ČR velké organizační změny, zahrnující také sloučení finančního a investičního odboru. Těmto organizačním změnám v té době nebránil žádný obecně závazný předpis. Kompetenční zákon č. 2/1969 Sb., rozpočtová pravidla (zákon č. 576/1990 Sb.), prováděcí vyhláška k tomuto zákonu č. 205/1991 Sb. ani zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. tehdy nezasahovaly do organizační struktury ministerstva ani do fungování jeho vnitřních kontrolních mechanismů. Této problematiky se poprvé

dotkl až zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, účinný od 1.1.2002. Teprve z tohoto zákona vyplývala povinnost vytvořit takový vnitřní kontrolní systém ministerstva, který by zajišťoval oddělení složek, které rozpočtují, provádějí operace a účtují. Z dokladů poskytnutých Ministerstvem zahraničních věcí ČR přitom nevyšlo najevo nic konkrétního, co by svědčilo o tom, že při realizaci výběrových řízení na rekonstrukci zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu byly porušeny nějaké vnitřní předpisy Ministerstva zahraničních věcí ČR, případně že došlo k zkreslení nějakých výkazů a k odčerpání finančních prostředků na jiné subjekty, a v té souvislosti k jakékoliv formě selhání vnitřních kontrolních mechanismů.

V průběhu trestního řízení byla zaměřena pozornost též na přezkoumání účetních dokladů společností, které zvítězily ve výběrových řízeních na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu. Všechny pohyby finančních prostředků těchto společností – PEBA, s.r.o., Avers, s.r.o., a Block a.s. – zachycené v letech 2001 a 2002 v účetnictví jsou podloženy příslušnými účetními doklady. Z účetnictví těchto společností a z pohybů na jejich účtech u bank tedy není možné usuzovat na to, že poskytovaly nějaké provize a úplatky.

V reakci na skutková tvrzení obžaloby a obžalované Evy Tomšovicové byla zvláštní pozornost soustředěna na zmapování pohybů na účtu společnosti Avers, s.r.o., u Komerční banky Praha, k němuž měli dispoziční oprávnění obžalovaní Jan Koška a Josef Koška a svědci Milan Brejla a Pavla Košková. Z výpisu z tohoto účtu za rok 2002 vyplývá, že z něj byly v první polovině tohoto roku provedeny pouze tři větší výběry – dne 8.4.2002 to byl výběr částky 1.000.000,-Kč v hotovosti a dne 29.5.2002 dva další výběry v částkách dosahujících řádově statisíců korun. Společností Avers, s.r.o., však byly k těmto výběrům vesměs předloženy řádné doklady. K výběru ze dne 8.4.2002 se vztahuje faktura vystavená společností Atrio s.r.o. Tato faktura je podepsána Michalem Novotným, jenž byl v té době podle současně předloženého výpisu z obchodního rejstříku společníkem a jednatelem společnosti Atrio s.r.o. Samotná platba je podložena mandátní smlouvou uzavřenou mezi společností Avers s.r.o. a společností Atrio s.r.o. Dne 29.5.2002 byly z uvedeného účtu odčerpány dvě větší částka, nejdříve 220.320,- Kč a potom 337.300,- Kč, v obou případech v hotovosti. Částka 220.320,- Kč byla fakturována Stanislavem Gabčem. K jím vystavené faktuře byl připojen jeho živnostenský list, osvědčení o registraci obchodního jména Stanislav Gabčo a jeho smlouva o dílo se společností Avers s.r.o. Obdobné doklady byly v účetnictví této společnosti i u výběru částky 337.300,- Kč. V tomto případě peníze převzal Jan Šikula, stavbyvedoucí na stavbě zastupitelského úřadu v Alžíru. Náležitou úhradu všech těchto finančních prostředků potvrdil svědek Milana Brejla.

Rozsáhlé šetření bylo provedeno rovněž s cílem zmapování vzájemných kontaktů jednotlivých obžalovaných a získání přehledu návštěv u obžalovaných Ing. Pavla Jaroše a Ing. MUDr. Aleše Šatánka na Ministerstvu zahraničních věcí. V době bezprostředně předcházející zatčení obžalované Evy Tomšovicové byly monitorovány také veškeré její schůzky s dalšími osobami, ovšem bez jakýchkoliv výsledků, které by měly nějaký význam pro posouzení jednání, které je předmětem trestního stíhání v této trestní věci. Obžalovaná Eva Tomšovicová byla během policejního sledování jejích aktivit vyfotografována ve společnosti spoluobžalovaného Jiřího Stára, Jiřího Spěváčka a Ing. Petra Langra, tedy na schůzkách, jejichž konání nikdo nezpochyboval, a které neměly žádný bezprostřední vztah k stíhanému jednání. Z evidence návštěv u obžalovaných Ing. Pavla Jaroše a Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc. na Ministerstvu zahraničních věcí ČR vyplynulo, že ze spoluobžalovaných je v roce 2001 a 2002 navštívili vícekrát pouze Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček a jednou obžalovaná Eva Tomšovicová. Ani to nikdo nezpochyboval. V této evidenci za uvedené roky jsou sice zaznamenány dvě návštěvy obžalované Evy Tomšovicové, ale první – dne 21.5.2002 v době od 13.30 do 13.48 hodin – byla u Ing. Zdeňka Toufara, a pouze druhá – dne 15.7.2002 v době od 10.04 do 11.50 hodin – byla zapsána jako návštěva u obžalovaného Ing. Pavla Jaroše. Na druhé straně v tomto období nebyla na Ministerstvu zahraničních věcí ČR zaevidována žádná návštěva obžalovaného Ing. Karla Srby.

Žádné výstupy významné z hlediska projednávané věci nejsou k dispozici ani z pořízených výpisů z účtů obžalovaných a z šetření k jejich majetku na katastrálních úřadech. Jejich příjmy z pracovní činnosti dokládají jejich pracovní smlouvy a dodatky k nim.

Obžalovaný Ing. Karel Srba nastoupil na Ministerstvo zahraničních věcí ČR dne 1.9.1998, následně byl jmenován vrchním ředitelem sekce provozní a od 1.5.2000 pověřen funkcí generálního sekretáře. Jeho pracovní poměr skončil dohodou ke dni 31.5.2001. Na jeho místo – do funkce generálního sekretáře – nastoupil dne 1.5.2001 obžalovaný Ing. Pavel Jaroš a působil v ní až do 22.7.2002. Z přehledu jeho pracovní nepřítomnosti na Ministerstvu zahraničních věcí ČR v roce 2002, doloženého příslušnými doklady o čerpání řádné dovolené a o absolvování služebních cest, vyplývá, že nebyl na pracovišti v Černínském paláci z důvodu dovolené ve dnech 13.5.2002 až 24.4.2002, 31.5.2002, 16.7.2002 až 23.7.2002, 25.7.2002 až 26.7.2002, 9.9.2002 až 13.9.2002, 17.9.2002 až 27.9.2002 a z důvodu zahraničních služebních cest ve dnech 9.1.2002 a 10.1.2002, 11.2.2002, 18.2.2002 až 2.3.2002, 11.3.2002 až 25.3.2002, 22.4.2002 až 24.4.2002, 2.5.2002 a 3.5.2002 a 24.6.2002 až 8.7.2002. Obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. nastoupil na Ministerstvo zahraničních věcí ČR prakticky současně s ním, a to na funkci ředitele finančně

investičního odboru. Stalo se tak na základě pracovní smlouvy ze dne 30.4.2001. Toto místo získal vítězstvím ve standardním výběrovém řízení. Z výpisu obchodního rejstříku Kliniky plastické chirurgie Praha přitom vyplývá, že do 3.5.2002 zastával též post místopředsedy jejího představenstva. Předsedkyní představenstva této kliniky byla jeho manželka MUDr. Kristýna Šatánková a členem její dozorčí rady Ing. arch. Jozef Kupec, jenž současně řídil společnost PEBA s.r.o. Z pracovních smluv obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše a Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc. s Ministerstvem zahraničních věcí ČR se podává, že všichni byli zavázáni náležitě opatrovat veškerý majetek spravovaný Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

U všech obžalovaných byly provedeny domovní prohlídky. Jediná zásadnější skutečnost významná z hlediska posuzované trestní věci, která z nich vyplynula, bylo zajištění značné finanční hotovosti při prohlídce motorového vozidla Mitsubishi Pajero obžalovaného Ing. Karla Srby dne 19.7.2002 bezprostředně po jeho zatčení. Šlo celkem o 21.046.000,- Kč. Tato částka sestává z hotovosti nalezené na třech místech v uvedeném motorovém vozidle, zabalené po 10.500.000,- Kč, 4.960.000,- Kč a 5.586.000,- Kč. Obžalovaný Ing. Karel Srba se k ní vyjádřil v tom smyslu, že jde zčásti o úspory z jeho vlastních podnikatelských aktivit a z podnikání jeho manželky, zčásti o majetek jeho matky a zčásti o peníze patřící obžalovanému Jiřímu Sitárovi. Toto jeho tvrzení potvrdili všichni jmenovaní – tedy jeho manželka, matka i spoluobžalovaný Jiří Sitár – a ve prospěch jejich skutkové verze svědčí též smlouva uzavřená dne 18.7.2002 mezi obžalovaným Jiřím Sitárem a svědkem Ing. Milanem Zubíčkem, výpis z termínových účtů manželů Zubíčkových u pobočky Komerční banky ve Vsetíně, stejně jako výpovědi manželů Zubíčkových a svědků Ing. Ivo Šnevajse a Františka Nejepsy.

V návaznosti na uvedenou domovní prohlídku bylo zpracováno odborné vyjádření z oboru kriminalistika odvětví daktyloskopie k zajištěným bankovkám, avšak nebyly na nich zjištěny žádné otisky zainteresovaných osob. Ve věci byly provedeny i další odborné expertizy, které nepřinesly žádný použitelný výstup.

Tvrzením obžalovaného Jiřího Sitára odpovídá to, že při domovní prohlídce provedené u něj bezprostředně po jeho zatčení byl nalezen koncept kupní smlouvy na objekt hotelového komplexu v Kazíně u Prahy a smlouvy o půjčce uzavřené mezi ním a Ing. Milanem Zubíčkem.

K tvrzení svědka Michaela Novotného byly do spisu založeny doklady vydané bývalým společníkem společnosti Atrio, s.r.o., a jejím jednatelem Ing. arch. Vladimírem Kačerem. Z nich vyplývá, že svědek Michal Novotný převzal evidenci této společnosti, veškerý její majetek, účetní uzávěrku,

mzdovou evidenci, účetnictví a základní doklady společnosti s přílohami. Zápis o tom stvrdil svým podpisem. K dispozici je rovněž notářský zápis ze dne 17.10.2001 o změně společenské smlouvy v důsledku převodu obchodního podílu ve společnosti Atrio, s.r.o., z Ing. arch. Vladimíra Kačera na Michala Novotného, stejně jako smlouva o tomto převodu ze dne 3.10.2001, opět podepsaná Michalem Novotným.

Obžalovaná Eva Tomšovicová vydala pro potřeby trestního řízení blanketní mandátní smlouvu společnosti Avers, s.r.o., fakturu společnosti Atrio, s.r.o., na částku 1,050.000,- Kč fakturovanou na základě mandátní smlouvy z 12.4.2002, stvrzenku společnosti Avers, s.r.o., ze dne 26.6.2002 na 1,050.000,- Kč jako doklad úhrady uvedené faktury, fakturu společnosti Avers, s.r.o., vůči Ministerstvu zahraničních věcí ČR na částku 8,538.113,- Kč a závěrečné ujednání smlouvy mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a společností Avers, s.r.o. Protokol o vydání věci z 18.7.2002 dokládá to, že tohoto dne obžalovaná Eva Tomšovicová policejním orgánům dobrovolně vydala mimo jiné též svůj mobilní telefon se SIM-kartou. Přesto však v rámci odposlechu telefonických hovorů obžalovaného Ing. Karla Srby byla zachycena SMS-zpráva z brzkých ranních hodin dne 19.7.2002 odeslaná na jeho mobilní telefon z jejího – v té době již policií zajištěného – mobilního telefonu.

Odposlouchávána byla policií též samotná obžalovaná Eva Tomšovicová. K jednání, které je předmětem trestního stíhání v této trestní věci, se vztahují její telefonáty ze dne 15.7.2002, týkající se okolností uzavření smlouvy mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a společností Block, a.s., o provedení rekonstrukce zastupitelského úřadu České republiky v Záhřebu. Ty korespondují s tím, co k nim ve svých výše citovaných výpovědích uvedli obžalovaný Ing. Pavel Jaroš, obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., svědek Ing. Zdeněk Toufar a obžalovaný Jiří Sitár. Je z nich totiž zřejmé, že základním problémem, který byl v té souvislosti řešen, bylo to, že příslušné chorvatské orgány včas nevydaly stavební povolení, stejně jako to, že jako garant dané investiční akce v této záležitosti jednal svědek Ing. Zdeněk Toufar a že přitom využil kontaktů obžalované Evy Tomšovicové na chorvatského architekta Voloviče. Záznamy hovorů s tím spojených navenek vyznívají tak, že s pracovníky Ministerstva zahraničních věcí ČR jednala obžalovaná jako zástupkyně společnosti Block, a.s., a na druhé straně při kontaktu s pracovníky této společnosti vystupovala z pozice zástupkyně Ministerstva zahraničních věcí ČR. Obžalovaného Jiřího Sitára přitom v určitých věcech přímo úkolovala. Během jednání, které se odehrálo dne 15.7.2002, šlo především o zajištění podpisu dané smlouvy o dílo oprávněným zástupcem společnosti Block, a.s., Ing. Alešem Kovaříkem. To také obžalovaný Jiří Sitár skutečně zajistil.

Celkově vzato je z pořízených záznamů telefonických hovorů zřejmé, že obžalovaná Eva Tomšovicová byla velice dobře obeznámena s průběhem výběrového řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu a do značné míry i s průběhem výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Talinu a ve Vilnu. Z odposlechnutých hovorů však nevyplývá nic co by přímo svědčilo o tom, že tato výběrová řízení byla zmanipulována a že v souvislosti s nimi došlo k nějakému korupčnímu jednání. V několika zaznamenaných hovorech se sice objevují tajemné zmínky o blíže neidentifikovaných „klíčích“ a „zrnech“, o procentech z blíže nespecifikovaných částek a o určitých finančních prostředcích, avšak uvedené výrazy jsou zjevně užívány v různém smyslu a stejně tak není patrné, komu a za co byly určeny finanční prostředky, o nichž se obžalovaná v těchto hovorech zmiňovala.

O spoluobžalovaných v těchto telefonátech mluví obžalovaná Eva Tomšovicová velice familiárně, jmenuje je křestními jmény a přezdívkami – obžalovaný Ing. Srba je pro ní „Karel“ nebo „šéf“, obžalovaný Ing. MUDr. Šatánek „Aleš“, obžalovaný Ing. Jaroš „Pavel“, obžalovaný Pfeffer „Tomáš“ nebo „Kocour“ atp. – a je zřejmé, že je velice dobře informována o poměrech na Ministerstvu zahraničních věcí ČR. Z odposlechnutých hovorů však nelze dovodit, jak k těmto informacím přišla, od koho se je dozvěděla. Dlužno také zaznamenat, že stejně familiárně a důvěrně jako o spoluobžalovaných mluví o řadě dalších osob – včetně ministrů Jana Kavana a Cyrila Svobody – se kterými se vůbec osobně neznala. Sama se pak často vydává za právníčku, ačkoliv nemá právnické vzdělání, a s naprostou suverenitou osobám, s nimiž mluví, uvádí i jiné zcela očividné nepravdy. Jako příklad takové smyšlenky lze uvést zmínku o zaneprázdnění jednáním se skupinou burzovních makléřů a bankéřů nebo jednáními s různými ministry a s „Hradem“.

Ve věci byl proveden též důkaz diářem obžalované Evy Tomšovicové. Ten obsahuje záznamy vztahující se k dennímu programu obžalované, kontakty na Ing. Karla Srbu a Jiřího Sitára a některé další osoby, různá čísla a propočty, ty ovšem bez jakékoliv bližší specifikace toho, čeho se týkají.

Ostatní listiny opatřené v průběhu trestního řízení – list z diáře matky obžalovaného Ing. Karla Srby, protokol o trestním oznámení podaném v přítomnosti obžalované Evy Tomšovicové Pavlem Rašplíčkou, zpráva Vězeňské služby ČR o návštěvách obžalované Evy Tomšovicové ve věznicích, úřední záznamy o vysvětlení svědků Radima Kubici, Jaroslava Stehlíka, Michala Čejky, Jana Valoška, Martina Šilera, Zdeny Dobroucké, Eduarda Maurice a Pavla Rašplíčky, potvrzení obžalované Evy Tomšovicové o vedení účetnictví firmy ABRS, s.r.o., faktury č. 01307 a 01164 vystavené Hudebním divadlem v Karlíně dne 23.11.2001 a dne 28.11.2001, závěrečná zpráva

z kontroly konferenčního centra Štířín z 27.4.2001 a informace pro ministra zahraničních věcí o zjištěních této kontroly z 3.4.2001 a 26.7.2002 – se vztahují k okolnostem věcně nijak nesouvisejícím se skutky, které jsou předmětem trestního stíhání v dané trestní věci. Procesními stranami byly předloženy jako doklady významné z hlediska posouzení věrohodnosti obžalovaných Evy Tomšovicové a Ing. Karla Srby. Ze závěrečné zprávy z kontroly konferenčního centra Štířín z 27.4.2001 a z informace pro ministra zahraničních věcí o zjištěních této kontroly z 3.4.2001 a 26.7.2002 je patrné, že generální inspekcí Ministerstva zahraničních věcí ČR byla zjištěna řada nesrovnalostí ve výkazech prací provedených na rekonstrukci objektu zámku ve Štíříně a k němu přilehlých budov a v účtování provedených prací. Tato zjištění však jsou výsledkem vyhodnocení podkladů, které nebyly předmětem dokazování v této trestní věci, subjektem nepatřícím mezi orgány činné v trestním řízení, a proto jsou v tomto trestním řízení procesně nepoužitelné. Ostatní zmíněné listiny dokládají to, že obžalovaná Eva Tomšovicová v rozporu se skutečností vystupovala jako právnička a neváhala převzít ani právní zastupování některých svých klientů. Dokreslují tedy skutečnosti vyplývající též z řady výše citovaných svědectví a z odposlechnů telefonických hovorů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žádný z dosud probraných důkazů nevyovídá o ničem co by svědčilo o jakémkoliv nezákonném postupu obžalovaných a co by opodstatňovalo jejich postavení před soud a zakládalo jejich trestní odpovědnost.

Tyto důkazy nijak nedokládají ani rozhodná skutková tvrzení obžaloby státní zástupkyně. Ta také není založena na nich, nýbrž na vylíčení skutkového děje obžalovanou Evou Tomšovicovou. Dlužno však říci, že její skutková tvrzení zůstala v celém průběhu trestního řízení zcela osamocena, navíc jsou v řadě směrů jen velice obecná. A nejen to, jestliže ve svých výpovědích učiněných v průběhu trestního řízení líčila obžalovaná v obecné rovině základní okolnosti posuzovaných případů v zásadě shodně, když se dostala k určitým konkrétům, údaje o nich se v jednotlivých jejích výpovědích často lišily, někdy zcela zásadním způsobem.

Pro jaké jednání tedy byli obžalovaní postaveni před soud a co k němu uvedla obžalovaná Eva Tomšovicová?

Obžalovanému Ing. Pavlu Jarošovi a obžalovanému Ing. MUDr. Aleši Šatánkovi CSc. je kladeno za vinu, že v období od března roku 2001 do srpna roku 2002 na Ministerstvu zahraničních věcí ČR po vzájemné dohodě s obžalovaným Ing. Karlem Srbou při zadávání veřejných zakázek na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Alžíru, v Záhřebu a v Nairobi postupovali v rozporu s povinností řádně spravovat majetek českého

státu a prováděli simulovaná výběrová řízení formou výzvy více zájemcům. Podle podané obžaloby tak činili v souladu s předem připraveným plánem prostřednictvím servisní organizace Certos, a.s., která výběrová řízení zajišťovala po organizační stránce, když s jejími zástupci, obžalovanými Tomášem Pfefferem a Ing. Jiří Sládečkem, předem dohodli podmínky účasti ve vypisovaných výběrových řízeních a poté oslovili vybrané stavební společnosti, z nichž zakázku, na jejíž realizaci bylo vypsáno výběrové řízení, získala stavební společnost předem vybraná obžalovaným Ing. Karlem Srbou, která měla podle pokynů obžalovaného Ing. Jiřího Sládečka nastavenou svoji nabídku do výběrového řízení tak, aby vyhrála s cenou, která značně převyšovala hodnotu zakázky předpokládanou projektem. Tímto způsobem zavázali – jak konstatuje obžaloba – Ministerstvo zahraničních věcí ČR k uzavření smluv o dílo na zhotovení rekonstrukcí jednotlivých zastupitelských úřadů za nápadně nevýhodných podmínek, když u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru navýšili v součinnosti se zástupci vítězné stavební společnosti Avers, s.r.o., obžalovanými Josefem Koškou a Janem Koškou, cenu díla oproti cenám obvyklým o 6,408.410,- Kč, u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Nairobi, jejíž realizace byla svěřena společnosti PEBA, s.r.o., spřízněné s obžalovaným Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., o částku 2,325.604,- Kč a u zakázky rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu v součinnosti se zástupcem vítězné stavební společnosti Block, a.s., obžalovaným Jiřím Sitárem, o 19,713.813,- Kč. V posledně uvedeném případě však k samotné rekonstrukci nedošlo v důsledku toho, že chorvatskými orgány nebylo vydáno stavebního povolení.

Za organizátora těchto zmanipulovaných výběrových řízení obžaloba označuje obžalovaného Ing. Karla Srba s tím, že je měl zosnovat společně s obžalovanými Ing. Pavlem Jarošem, Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., Tomášem Pfefferem a Ing. Jiřím Sládečkem. Obžalovaní Ing. Pavel Jaroš a Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. přitom měli závažným způsobem porušit pravidla hospodářského styku stanovená v interních předpisech Ministerstva zahraničních věcí ČR, zakládajících povinnost konat veřejné soutěže za účelem výběru realizátorů daných typů zakázek.

Obžaloba současně vychází z toho, že tyto manipulace s výběrovými řízeními byly provázeny korupčním jednáním.

Podle obžaloby si totiž měl za vítězství společnosti Block, a.s., ve výběrovém řízení na realizaci rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu obžalovaný Ing. Karel Srba pro sebe a pro obžalovaného Ing. Pavla Jaroše nechat slíbit jako úplatek finanční hotovost ve výši 5,576,000,- Kč a tuto od obžalovaného Jiřího Sitára, marketingového ředitele společnosti Block,

přijmout dne 19.7.2002 ve svém domě v obci Stochov u Kladna. Vedle toho měli obžalovaní Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček jako zástupci servisní organizace Certos, a.s., obdržet od obžalovaného Jiřího Sitára úplatek ve výši 400.000,- Kč jako zálohu za své služby poskytnuté v daném výběrovém řízení. Tuto částku jim měla předat obžalovaná Eva Tomšovicová.

Obdobně v souvislosti s výběrovým řízením na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru měli podle obžaloby obžalovaní Ing. Karel Srba, Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček získat úplatek za zajištění vítězství stavební společnosti Avers, s.r.o., a to od jejich statutárních zástupců obžalovaných Josefa Košky a Jana Košky. Celková výše tohoto úplatku měla dosáhnout částku 6,500.000,- Kč a její předání jmenovaným měla zprostředkovat obžalovaná Eva Tomšovicová. Mělo se tak stát ve dvou částech, v dubnu roku 2002 před podpisem smlouvy o dílo mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a společností Avers, s.r.o., a na přelomu měsíce května a června roku 2002 po podpisu této smlouvy. Obžalovaná Eva Tomšovicová přitom měla od obžalovaných Josefa Košky a Jana Košky nejdříve dne 8.4.2002 převzít pro obžalovaného Ing. Karla Srbu dvě částky po 1.000.000,-Kč a následně na konci měsíce května nebo na začátku měsíce června roku 2002 další finanční částku ve výši 4,500.000,- Kč, z níž měla poté v červnu roku 2002 předat obžalovaným Tomáši Pfefferovi a Ing. Jiřímu Sládečkovi nejméně 200.000,- Kč.

Tato skutková tvrzení obžaloby se opírají o výpovědi obžalované Evy Tomšovicové. Z těch jsou procesně použitelné ty, které učinila poté, co proti ní bylo zahájeno trestní stíhání. V procesním postavení obžalované vypověděla v přípravném řízení ve dnech 15.11.2002, 12.12.2002 a 15.10.2003 a v řízení před soudem v hlavním líčení konaném dne 1.2.2006. Vyjádřila se přitom jak k samotnému průběhu předmětných tří výběrových řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu, tak i ke svým vztahům k jednotlivým aktérům těchto řízení a k spoluobžalovaným.

Se spoluobžalovanými Ing. Karlem Srbou, Tomášem Pfefferem, Ing. Jiřím Sládečkem, Janem Koškou a Josefem Koškou se obžalovaná Eva Tomšovicová seznámila na přelomu let 1999 a 2000 v konferenčním centru na zámku Štířín spravovaném Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Seznámil je PhDr. Jiří Zoufal, ředitel tohoto konferenčního centra. V té době již znala svědku Ing. Petra Langra, s nímž se poprvé setkala v roce 1998 při rekonstrukci objektů České národní banky. Stejně tak se přihlásila k známosti s obžalovaným Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc., když uvedla, že mu byla představena během jedné z návštěv v domě obžalovaného Ing. Karla Srby v Černém Vole.

K jejímu seznámení s obžalovaným Jiřím Sitárem došlo někdy na přelomu let 2001 a 2002.

V době, kdy se seznámila s obžalovaným Ing. Karlem Srbou, tento působil na Ministerstvu zahraničních věcí ČR a spadala pod něj rekonstrukce zámku ve Štíříně. Ona sama tam z pověření PhDr. Jiřího Zoufala vykonávala určité kontrolní činnosti. Později, když obžalovaný Ing. Karel Srba odešel z Ministerstva zahraničních věcí ČR, nepřerušili vzájemné kontakty. Setkávali se při různých společenských událostech a obžalovaná jej poměrně často také navštěvovala v jeho bydlišti. Své vztahy s ním v průběhu roku 2001 sama charakterizovala jako ryze přátelské. K určité změně v nich však došlo na přelomu let 2001 a 2002, kdy se zhoršil její zdravotní stav a kdy jí obžalovaný Ing. Karel Srba zařídil nadstandardní zdravotní péči. Za tuto službu – jak uvedla – po ní na oplátku chtěl, aby mu pomáhala s předáváním úplatků za manipulaci s výběrovými řízeními vypisovanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR. V této souvislosti zdůraznila, že z této činnosti pro něj sama neměla žádný majetkový prospěch, dělala to proto, že mu byla zavázána za zajištění kvalifikované léčby.

Za běžný přátelský vztah označila obžalovaná Eva Tomšovicová též svůj vztah k obžalovanému Jiřímu Sitárovi a k svědkovi Ing. Petru Langrovi. S Ing. Langrem navíc spolupracovala při svých podnikatelských aktivitách. Současně jej – jak vypověděla – zapojila do některých činností spojených s manipulací s uvedenými výběrovými řízeními vypisovanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR. V hlavním líčení před soudem v tomto kontextu uvedla, že svědek Ing. Petr Langr byl plně zasvěcen do celého systému manipulací s těmito výběrovými řízeními již od dob svého působení na Štíříně, a že když sama za výše zmíněných okolností vyhověla obžalovanému Ing. Karlu Srbovi a začala podle jeho pokynů přebírat a převážet finanční hotovosti inkasované jako úplatky od zástupců vítězných stavebních společností, požádala Ing. Petra Langra, aby jí přitom doprovázel, čemuž vyhověl. Následně pak ve své výpovědi doplnila, že ve dvou případech jej zastoupil jistý Robert Král. K tomuto však nedokázala říci nic bližšího, dokonce ani to ne odkud pocházel, takže se jej nepodařilo ztotožnit. Uvedla sice, že jej kontaktovala telefonicky a dala soudu k dispozici číslo mobilního telefonu, avšak to již nebylo v době hlavního líčení funkční. Za dokonale informovaného o všem, co souviselo s manipulací s uvedenými výběrovými řízeními, označila též obžalovaného Jiřího Sitára.

K samotné manipulaci s výběrovými řízeními vypisovanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR obžalovaná Eva Tomšovicová uvedla, že poprvé se s ní setkala během svého působení v konferenčním centru na Štíříně a že přibližně v téže době získala od obžalovaného Ing. Karla Srby rámcovou

informaci o tom, že za jeho působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR byla ze všech zakázek odváděna určitá částka jako tzv. „všimné“. S odkazem na informace od něj současně označila za zmanipulovaná i výběrová řízení na zakázky rekonstrukcí českých zastupitelských úřadů v zahraničí organizovaná po jeho odchodu z Ministerstva zahraničních věcí ČR. Mezi tato výběrová řízení zahrnula také výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi vypsané krátce po nástupu obžalovaného Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc. do funkce ředitele finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, aniž by ovšem byla schopna specifikovat v čem konkrétně měla spočívat manipulace s tímto výběrovým řízením.

Ve vztahu k servisní organizaci Certos, a.s., uvedla, že o jejím podílu na manipulaci výběrových řízení měla informace zhruba od roku 2000, kdy byla jejím prostřednictvím organizována výběrová řízení na rekonstrukci konferenčního centra na zámku Štiřín. Tam se také – jak vypověděla – několikrát spolu s Ing. Petrem Langrem zúčastnila toho, jak byla s využitím disket od společností zúčastněných na těchto výběrových řízeních pozměňována a upravována data o jejich nabídkách na nich zálohovaná. Pripustila dokonce, že se s ním na tom také podílela.

V průběhu hlavního líčení před soudem obžalovaná Eva Tomšovicová rovněž rozvedla jak k manipulaci s předmětnými výběrovými řízeními vypisovanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR podle jejích poznatků docházelo a jak vypadal „klíč“, podle kterého byly rozdělovány úplatky. Co konkrétně tedy v této souvislosti uvedla?

Na počátku každého takového výběrového řízení bylo – jak to vylíčila – rozhodnutí obžalovaného Ing. Karla Srby o tom, komu má být svěřeno provedení daných rekonstrukčních prací. Byl to právě on, kdo předem určil stavební společnost, která měla ve vypsaném výběrovém řízení zvítězit a stanovil podmínky, za nichž k tomu mělo dojít. Takto vybraná společnost byla zařazena do seznamu společností, které měly být vyzvány k účasti ve výběrovém řízení. K ní byly připojeny další čtyři předem vytipované stavební společnosti. Takto vytvořený seznam byl společně s veškerými podklady k sestavení rozpočtu na rekonstrukci postoupen Ministerstvem zahraničních věcí ČR servisní organizaci Certos, a.s., a ta všem označeným společnostem nabídla účast ve výběrovém řízení a předala jim příslušné podklady. Společnost, která měla ve výběrovém řízení zvítězit, byla současně vyzvána k tomu, aby vyčíslila částku, za kterou rekonstrukci zrealizuje. Ta měla představovat součet skutečných nákladů a přiměřeného zisku a měla být východiskem i pro zpracování rozpočtů ostatních oslovených společností. Takto získaná částka – skutečná cena rekonstrukce – byla následně navýšena o budoucí úplatky. K tomu docházelo na základě zvláštního klíče

– klíče, podle nějž byla výsledná cena rekonstrukce o tyto úplatky zvýšena. Na společnosti, která měla zvítězit, pak bylo, aby výši těchto úplatků rozložila do jednotlivých položek svého rozpočtu, protože nemohla celou částku, připadající na úplatky, zakalkulovat do jediné položky. Určité položky rekonstrukce stavby proto navýšila a takto upravený rozpočet poskytla ostatním osloveným společnostem, které se rovněž zúčastnily výběrového řízení. Ke konečné úpravě jimi připravených rozpočtů došlo následně ve společnosti Certos a.s. Tam všechny podklady zálohované v digitalizované podobě na disketách počítačově zpracovali – to znamená zkontrolovali, zda předem vybraná společnost náležitě navýšila rozpočet o budoucí úplatky a zda ostatní zúčastněné společnosti nabízí realizaci dané rekonstrukce za vyšší cenu, než tato společnost – a bylo-li to nezbytné, upravili v potřebném směru položkové rozpočty zúčastněných společností. Tak bylo dosaženo toho, že předem vybraná vítězná společnost měla skutečně nejnižší rozpočet, a to přesto, že tento byl navýšen o úplatky určené pro obžalovaného Ing. Karla Srbu a jeho spolupracovníky. Ve finále pak byla hodnotící komisí Ministerstva zahraničních věcí ČR doporučena na vítězství ve vypsáném výběrovém řízení společnost s nejnižším rozpočtem – ve skutečnosti tedy ona předem vybraná vítězná společnost – a ta také vyhrála. Částky připadající na úplatky byly zpravidla hrazeny až po podpisu příslušné smlouvy o dílo, ale někdy se stávalo, že jejich část byla uhrazena již před tím.

Tolik tedy k rámcovému popisu manipulací s výběrovými řízeními, jak jej před soudem podala obžalovaná Eva Tomšovicová. Ta současně uvedla, že onen „klíč“ – tedy výši úplatku, jenž měl být zapracován do vytvářeného položkového rozpočtu vítězné společnosti – jí ústně nebo mobilním telefonem sděloval obžalovaný Ing. Karel Srba. Zpravidla přitom – jak vypověděla – částka připadající na společnost Certos, a.s., odpovídala jednomu procentu z celkové hodnoty dané zakázky a obžalovaný Ing. Karel Srba si ponechával sedm až deset procent z této hodnoty, někdy až dvanáct procent. V některých případech však stanovil výši úplatku určitou absolutní částkou, například 5 miliónů korun. Ona sama – jak zdůraznila – nikdy neobdržela nic. Stejně tak vyloučila, že by se přímo podílela na zpracování nějakých podkladů pro manipulovaná výběrová řízení. Vypověděla však, že byla přítomna tomu, když její kolega Ing. Petr Langr probíral se zástupci předem vybraných vítězných společností podmínky daných výběrových řízení, i tomu, jak se spolu domlouvali na tom, jakým způsobem by bylo nejlepší do rozpočtu zapracovat navýšení o částky určené na úplatky. K takovým schůzkám mělo docházet nejen v sídlech vítězných společností, ale i v restauracích a hotelech – například v restauraci Flétna nebo v hotelu Marriott – a měly proběhnout i se zástupci společností Avers s.r.o. a Block a.s. Prostřednictvím Ing. Petra Langra pak měla obžalovaná získávat i smlouvy uzavřené mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a vítěznými společnostmi v zmanipulovaných výběrových řízeních.

Za zdroj svých informací o zmanipulovaných výběrových řízeních označila obžalovaná Eva Tomšovicová vedle účastníků takovýchto schůzek především obžalovaného Ing. Karla Srbu, ale i obžalované Jiřího Sitára, Tomáše Pfeffera a Ing. Jiřího Sládečka. Z dalších zástupců stavebních společností zúčastňujících se na daných výběrových řízeních, kteří před ní zcela nepokrytě mluvili o manipulaci s nimi, jmenovala Ing. Jaroslava Jirkovského ze společnosti PSJ holding, a.s., a Milana Zábojníka ze společnosti PS-Sprint a.s.

Obžalovaná Eva Tomšovicová současně zdůraznila, že popsany model byl v podstatě univerzální – byl používán v případě všech zmanipulovaných a zkorumpovaných výběrových řízení – a bezesbytku se uplatnil také při výběrových řízeních na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Alžíru a v Záhřebu.

Ve vztahu k zakázce na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu uvedla, že to byl obžalovaný Ing. Karel Srba, kdo určil, že ve výběrovém řízení na jejího realizátora má vyhrát společnost Block, a.s., a že výherní částka má být 98,000.000,- Kč. Současně vypověděla, že již před uzavřením smlouvy o dílo se společností Block, a.s., obdrželi obžalovaní Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček jako „všimné“ částku 400.000,- Kč a že následně měl obžalovaný Ing. Karel Srba dostat částku 5,000.000,- Kč. V některých svých výpovědích učiněných v průběhu trestního řízení zmínila také to, že obžalovaní Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček očekávali ještě „doplatek“ ve výši 586.000,- Kč. Podle její skutkové verze byla částka 5,586.000,- Kč, zajištěná při zatčení obžalovaných Ing. Karla Srby a Jiřího Sitára ve vozidle obžalovaného Ing. Karla Srby, určena právě na vyrovnání tohoto úplatku společností Block a.s. K jejímu předání obžalovanému Ing. Karlu Srbovi mělo dojít dne 18.7.2002, a to v dohodě se členem představenstva společnosti Block, a.s., Ing. Alešem Kovaříkem. V této souvislosti obžalovaná Eva Tomšovicová poukázala na to, že smlouva o dílo byla s touto společností Ministerstvem zahraničních věcí ČR podepsána přesto, že nebyla k dispozici projektová dokumentace ani stavební povolení. Její podpis měl podle obžalované Evy Tomšovicové zařídit obžalovaný Ing. Karel Srba spolu s obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem. Obžalovaný Ing. Karel Srba jí měl také na den podpisu této smlouvy – to je na 15.7.2002 – sjednat na Ministerstvu zahraničních věcí ČR schůzku s obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem a pověřit jí vyzvednutím této smlouvy. Obžalovaná přitom popsala, jak se tehdy setkala nejen s obžalovaným Ing. Pavlem Jarošem, ale i s obžalovaným Ing. MUDr. Alešem Šatánkem a svědkem Ing. Zdeňkem Toufarem, jak telefonicky prodiskutovala náležitosti uzavírané smlouvy s obžalovaným Jiřím Sitárem a jak zprostředkovala komunikaci s chorvatským architektem Volovičem. Vyslovila přitom přesvědčení, že nejen obžalovaní Jiří Sitár, Tomáš Pfeffer a Ing. Jiří Sládeček,

ale i obžalovaní Ing. Pavel Jaroš a Ing. MUDr. Aleš Šatánek jednali na základě instrukcí obžalovaného Ing. Karla Srby.

Za stejně zmanipulované výběrové řízení označila obžalovaná Eva Tomšovicová i výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru. Toto mělo proběhnout podle stejného schématu jako výběrové řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu a stejně jako toto mělo být rovněž doprovázeno rozsáhlým podplácením ze strany zástupců vítězné stavební společnosti, v tomto případě společnosti Avers s.r.o. Její popisy toho, kdy a za jakých okolností k předání jednotlivých částek došlo, jak vysoké byly a kdo je za společnost Avers, s.r.o., poskytoval, se však v jednotlivých jejích výpovědích liší. Rozdíly jsou už v jejích údajích o tom, kolik úplateků vůbec v tomto případě bylo poskytnuto. Dne 15.11.2002 tvrdila, že jich bylo pět, dne 12.12.2002 zmínila již jen čtyři, dne 15.10.2003 tři a při hlavním líčení dne 1.2.2006 toliko dva. Totéž obdobně platí o výši těchto úplateků. Ve své výpovědi dne 15.11.2002 uváděla, že přebírala finanční hotovosti ve výši 300.000,- Kč, dvakrát po 1.000.000,- Kč a jednou po 4.500.000,- Kč a 200.000,- Kč, měsíc poté ve výpovědi dne 12.12.2002 už hovořila o 300.000,- Kč, dvakrát po 1.000.000,- Kč a jednou po 5.700.000,- Kč, v následující výpovědi dne 15.10.2003 mluvila o částkách 4.500.000,- Kč a dvakrát 1.000.000,- Kč a dne 1.2.2006 skončila u pouhých dvou částek, u 1.000.000,- Kč a 4.500.000,- Kč, přičemž průběžně se lišila i ve specifikaci toho, komu měly být tyto částky určeny. Stejně tak se ovšem její výpovědi neshodují ani v tom, kdo jí měl úplatky předat. Obžalobou je tvrzeno, že jí je předali společně obžalovaní Josef Koška a Jan Koška, což obžalovaná uvedla ve své v pořadí druhé výpovědi a částečně ve výpovědi učiněné v hlavním líčení, avšak v ostatních výpovědích tvrdila, že jí je předal obžalovaný Josef Koška, a to buď společně se svědkem Milanem Brelou nebo alespoň v jeho přítomnosti.

Z uvedeného je zřejmé, že se její líčení této části skutkového děje určitým způsobem vyvíjelo. Obžaloba se přitom z větší části opírala o její poslední výpověď z přípravného řízení, kterou v zásadních bodech zopakovala i v hlavním líčení. Vyjdeme-li z této její výpovědi – a tedy z její poslední skutkové verze vztahující se k tomuto případu – ta vyznívá tak, že od zástupců společnosti Avers, s.r.o., v tomto případě převzala celkem částku 5,500.000,- Kč, a to nadvakrát: nejdříve dne 8.4.2002 před pobočkou Komerční banky v Praze na náměstí Republiky obdržela od obžalovaných Josefa Košky a Jana Košky pro obžalovaného Ing. Karla Srbu částku 1.000.000,-Kč a poté na přelomu měsíce května a června roku 2002 v hotelu Marriott v Praze od obžalovaného Josefa Košky a svědka Milana Brejla částku 4,500.000,- Kč, z níž poté v červnu roku 2002 předala 200.000,- Kč obžalovaným Tomáši Pfefferovi a Ing. Jiřímu Sládečkovi. K první platbě tedy mělo podle této její skutkové verze dojít před podpisem smlouvy o dílo mezi Ministerstvem

zahraničních věcí ČR a společností Avers, s.r.o., zatímco k druhé až po jejím podpisu. V obou případech měl být předání uvedených finančních hotovostí přítomen též svědek Ing. Petr Langr. Cena dané zakázky – rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru – měla být navýšena o celkem 13,000.000,- Kč a právě této částce měla ve finále odpovídat celková výše poskytnutých úplatků.

Posuzovaný případ je svým způsobem výjimečný tím, že skutková tvrzení obžalované Evy Tomšovicové zůstala v této trestní věci zcela osamocena. V celém průběhu trestního řízení sice nevyšlo najevo nic co by svědčilo pro závěr, že měla nějaký důvod spoluobžalované a některé svědky křivě obvinít a sobě sama přivodit trestní stíhání, avšak skutečností je, že proti její výpovědi stojí nejen výpovědi spoluobžalovaných, ale i všechny ostatní opatřené důkazy. Tyto důkazy ve svém celku svědčí ve prospěch skutkové verze úplně odlišné od té její a navíc vyvrací některá její klíčová skutková tvrzení.

Tak předně, v její skutkové verzi se na manipulaci předmětných výběrových řízení vypsanych Ministerstvem zahraničních věcí ČR podíleli vedle obžalovaných také zástupci všech stavebních společností, které se těchto výběrových řízení zúčastnily, avšak ti to během svých svědeckých výpovědí zcela kategoricky vyloučili. Přitom bez jejich součinnosti nebylo možné navýšit nabídkové ceny způsobem, který popsala. Navíc žádné záměrné navyšování uvedených nabídkových cen neshledali ani znalci z oboru ekonomie. Pokud vyčíslili určité rozdíly mezi těmito cenami a hladinou obecných tržních cen, pak je přičetli na vrub rozdílnému přístupu k vyčíslení těchto cen. A co víc, srovnáním jednotlivých nabídek uplatněných v předmětných výběrových řízeních, které provedli, nezjistili žádný opakující se systém, algoritmus nebo jakoukoliv souvislost, mající vliv na stanovení vítězné nabídky. Obžalovaná Eva Tomšovicová však právě o takovém jednotném systému – „klíči“ – uplatňovaném ve všech zmanipulovaných výběrových řízeních mluvila. Tvrdila také, že součinnost všech osob podílejících se na manipulaci s těmito výběrovými řízeními koordinoval obžalovaný Ing. Karel Srba, avšak ani pro potvrzení této skutečnosti se nepodařilo opatřit žádný důkaz. Za takový důkaz nelze považovat to, že tento obžalovaný byl v kontaktu s řadou spoluobžalovaných a že se jednotliví spoluobžalovaní průběžně vzájemně stýkali. Dlouhodobě se totiž znali a ničím konkrétním nebylo prokázáno, že své schůzky věnovali přípravě manipulací s výběrovými řízeními vypisovanými Ministerstvem zahraničních věcí ČR.

Jako nepodložené se v tomto kontextu ukázalo též spoléhání obžalované Evy Tomšovicové na to, že její skutkovou verzi potvrdí svědek Ing. Petr Langr. O něm začala vypovídat až v hlavním líčení před soudem a označila ho za svého nejbližšího spolupracovníka plně zasvěceného do systému manipulace s danými výběrovými řízeními, avšak on to popřel a svůj postoj nezměnil ani při přímé

konfrontaci s ní. Stejně tak tento svědek vyloučil, že by byl přítomen sjednávání a přebírání úplatků od společností, které zvítězily v předmětných výběrových řízeních, jak to tvrdila obžalovaná Eva Tomšovicová.

A konečně, samotná tvrzení obžalované Evy Tomšovicové o úplatcích poskytovaných v rámci zmanipulovaných výběrových řízení jsou nejen v rozporu s výpověďmi všech ostatních obžalovaných a se svědectvími slyšených svědků, ale i s opatřenými listinnými důkazy. Tak jestliže obžalovaná uváděla, že statutární zástupci společnosti Avers s.r.o. – obžalovaní Jan a Josef Koškovi – vybrali finanční hotovosti, které jí předali jako úplatek za vítězství ve výběrovém řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Alžíru, z bankovního účtu této společnosti, výpis z tohoto účtu nekoresponduje s jí uváděnými sumami a všechny pohyby na něm jsou řádně podloženy příslušnými účetními doklady. Ty z těchto dokladů, které se vztahují k datům uváděným obžalovanou, jsou specifikovány výše. Obdobně pokud obžalovaná tvrdila, že finanční hotovost ve výši 5,586.000,- Kč zajištěná dne 19.7.2002 u obžalovaného Ing. Karla Srby byla úplatkem pro tohoto obžalovaného a pro obžalovaného Ing. Pavla Jaroše za vítězství společnosti Block, a.s., ve výběrovém řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu, nekoresponduje to s opatřenými doklady o původu a o určení této finanční hotovosti. K dispozici je totiž smlouva o její půjčce uzavřená mezi obžalovaným Jiřím Sitárem a svědkem Ing. Milanem Zubíčkem, bankovní výpisy dokládající, že tato hotovost byla v den podepsání této smlouvy manželi Zubíčkovými vybrána z jejich termínového účtu, a koncept smlouvy o převodu hotelového komplexu v Kazíně za sumu odpovídající této hotovosti na obžalovaného Jiřího Sitára. Tyto doklady byly vydány orgánům činným v trestním řízení vzápětí po zatčení tohoto obžalovaného a skutečnosti z nich vyplývající potvrdili manželé Zubíčkoví, Ing. Ivo Šnevajs a František Nejepsa. Ve spojitosti s výběrovým řízením na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi nevyšlo najevo vůbec nic co by svědčilo o jakémkoliv formě úplatkářství. Nic takového neuvedla žádná ze slyšených osob – ani obžalovaná Eva Tomšovicová ne – a opatřen nebyl ani žádný jiný důkaz nasvědčující tomu, že k němu mohlo dojít. Obžalovaná Eva Tomšovicová jen velice neurčitě vypověděla, že u obžalovaného Ing. Karla Srby zaslechla nějakou blíže nespecifikovanou zmínku o tom, že toto výběrové řízení bylo zmanipulováno.

Vypovídací hodnotu výpovědi obžalované Evy Tomšovicové snižuje nejen nejasnost a neurčitost některých jejích skutkových tvrzení a kolize těchto skutkových tvrzení s jinými opatřenými důkazy, ale i to, že tato skutková tvrzení ve výše rozvedených směrech v průběhu trestního řízení měnila. Pochybnosti o jejich pravdivosti zvyšuje také to, že dostatečně věrohodně neobjasnila svou vlastní roli v aktivitách spojených s realizací výběrových řízení vypisovaných Ministerstvem zahraničních věcí ČR a motivy svého jednání.

Sama vypověděla, že se pro obžalovaného Ing. Karla Srbu dopouštěla trestné činnosti – manipulací s uvedenými výběrovými řízeními – bez jakéhokoliv nároku na odměnu již od roku 1999, od doby svého působení v konferenčním centru na zámku Štířín, a jako jediný důvod toho, proč to dělala, uvedla to, že mu byla zavázána za zajištění nadstandardní zdravotní péče. Současně však zmínila – a ne jednou – že jej již v roce 2000 „zradila“ a předala důležité materiály svědčící proti němu někdejšímu řediteli konferenčního centra Štířín Václavu Hrubému. Stejně tak neobjasnila svou roli v aktivitách společnosti Atrio, s.r.o., a v jejím spojení se společností Avers s.r.o. Nepochybné je, že zařizovala převod obchodního podílu svědka Ing. arch. Vladimíra Kačera v této společnosti na svědka Michala Novotného, že tento svědek neměl nejmenší ponětí o činnosti této společnosti a že v její prospěch byly společností Avers, s.r., vystaveny faktury na velice vysoké částky. Obžalovaná přitom disponovala řadou dokladů této společnosti a vydala i stvrzenku o převzetí částky 1.000.050,- Kč jejím jménem, aniž by vysvětlila jak k ní přišla a za co měla být tato částka poskytnuta. Sama se v průběhu celého trestního řízení vydávala za v podstatě nemajetnou osobu a žádný její větší majetek nebyl zjištěn ani provedeným policejním šetřením, ale osoby, které se dlouhodobě pohybovaly v její blízkosti – obžalovaný Jiří Sitár, svědek Ing. Petr Langr a svědek Michal Novotný – tvrdili, že průběžně disponovala velkými finančními částkami, měla velké výdaje a vedla velice nákladný život. Stejně tak se prokazatelně vydávala za právničku, ačkoliv jí nebyla. To vše snižuje její věrohodnost.

Tolik k výpovědím obžalované Evy Tomšovicové a k jejím skutkovým tvrzením v konfrontaci s ostatními provedenými důkazy.

Právě o výpovědi této obžalované se opírala obžaloba státní zástupkyně. Tou je – v kostce řečeno – obžalovanému Ing. Karlu Srbovi kladeno za vinu, že poté co v roce 2001 opustil post generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR nadále řídil a organizoval výběrová řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí, a to tak, že instruoval obžalované Ing. Pavla Jaroše, který jej nahradil ve funkci generálního sekretáře Ministerstva zahraničních věcí ČR, obžalovaného Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., ředitele finančně investičního odboru Ministerstva zahraničních věcí ČR, a obžalované Ing. Jiřího Sládečka a Tomáše Pfeffera, pracovníky servisní organizace Certos, a.s., v tom směru s kterými stavebními společnostmi mají uzavírat smlouvy o dílo a za jakých podmínek. Současně měl určovat ceny jednotlivých nabídek a výši úplatků za vítězství ve vypsáních výběrových řízeních. Vedle toho je mu kladeno za vinu, že řídil obžalovanou Evu Tomšovicovou, že tuto posílal vybírat úplatky do vítězných stavebních společností a že tyto úplatky následně přerozděloval, přičemž si ponechával největší část z nich. Obžalovaní Jiří Sitár, Josef Koška a Jan Koška pak byli v návaznosti na to postaveni před soud pro

poskytnutí těchto úplatků za vítězství ve výběrových řízeních na rekonstrukce zastupitelských úřadů v Nairobi, v Alžíru a v Záhřebu.

Nyní tedy konkrétněji k důkazům vztahujícím se k těmto výběrovým řízením.

Na manipulaci výběrového řízení na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Nairobi se podle obžaloby měli podílet obžalovaní Ing. Karel Srba, Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček a Tomáš Pfeffer. Ti všichni to vyloučili. Obžalovaný Ing. Karel Srba přitom zdůraznil, že pouze zrušil první veřejnou soutěž na tuto zakázku z bezpečnostních důvodů a s druhou neměl vůbec nic společného. Obžalovaní Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček a Tomáš Pfeffer vypověděli, že celé toto výběrové řízení proběhlo zcela standardním způsobem a naprosto transparentně. Současně shodně uvedli, že vítězná stavební společnost – PEBA s.r.o. – která měla nejnižší cenovou nabídku, řádně doložila, že do ní zakalkulovala všechny rozpočtové položky a rozpočet také dodržela, byť v poněkud modifikované podobě v důsledku toho, že keňskými orgány bylo vydáno stavební povolení pouze na část původně plánovaných rekonstrukčních prací. Tato jejich tvrzení jsou v souladu se závěry znaleckého zkoumání z oboru ekonomiky. Znalci totiž v tomto případě nezjistili žádné záměrné navýšení rozpočtových položek a shledali, že struktura těchto rozpočtových položek plně odpovídala zpracované projektové dokumentaci. Společnost PEBA, s.r.o., je sice všechny nepřevédla do výkazu „výměr“, tvořícího součást její cenové nabídky, ale následně řádně objasnila, v kterém podkladu jsou specifikovány. Stalo se tak poté, co na neúplnost výkazu „výměr“ upozornil garant této investiční akce, svědek Ing. Jan Šarboch. Obžalovaný Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc. v tomto kontextu připustil, že se zná s jednatelem vítězné společnosti PEBA, s.r.o., svědkem Ing. arch. Jozefem Kupcem, avšak odmítl jakoukoliv formu ovlivňování průběhu výběrového řízení ve prospěch této společnosti. Tuto jeho obhajobu potvrdil jak svědek Ing. arch. Jozef Kupec tak i členové hodnotící komise, rovněž slyšení v pozici svědků. Navíc ani znalci přezkoumávající doklady z tohoto výběrového řízení nezjistili nic co by svědčilo pro závěr, že toto bylo jakkoliv zmanipulováno. Ve stejném smyslu se vyjádřili i zástupci dalších společností zúčastněných na tomto výběrovém řízení – svědci Ing. Jiří Čadek, Ing. Ivan Kajer, Ing. Petr Pulman, Ing. Viliam Wachal a Milan Jurčík – kteří současně vyloučili, že by byli sami jakkoliv zapojeni do manipulace s ním. Přibraní znalci z oboru ekonomiky se zabývali rovněž vlastní realizací dané rekonstrukce v Nairobi a neshledali žádné nesrovnalosti ani při fakturaci provedených prací, což plně koresponduje se zjištěními kontrol provedených přímo na místě generální inspekcí Ministerstva zahraničních věcí ČR. Ministerstvu zahraničních věcí ČR tedy v souvislosti s touto investiční akcí nevznikla žádná škoda. V tomto směru nepřišla s ničím novým ani obžalovaná

Eva Tomšovicová. Jak již bylo řečeno, vypověděla sice, že zachytila obecnou informaci o tom, že s tímto výběrovým řízením nebylo něco v pořádku, avšak nemohla k tomu říci cokoli bližšího. Z důkazů vztahujících se k tomuto případu nevyplývá rovněž nic konkrétního co by nasvědčovalo tomu, že v souvislosti s daným výběrovým řízením došlo k nějakému korupčnímu jednání. Nic takového konec konců netvrdila ani obžaloba.

Korupční jednání v kombinaci s celkovou manipulací vypsání výběrového řízení naopak bylo obžalovaným Ing. Karlu Srbovi, Evě Tomšovicové, Ing. Pavlu Jarošovi, Ing. MUDr. Aleši Šatánkovi CSc., Ing. Jiřímu Sládečkovi, Tomáši Pfefferovi a Jiřímu Sitárovi kladeno obžalobou za vinu v souvislosti s veřejnou soutěží na provedení rekonstrukce zastupitelského úřadu v Záhřebu. V tomto případě měl obžalovaný Ing. Karel Srba předem určit, že zvítězit má společnost Block, a.s., a to s nabídkovou cenou realizace dané zakázky ve výši 98.000.000,- Kč. Obžalovaní Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček a Tomáš Pfeffer pak měli podle jeho instrukcí postupovat tak, aby vypsání výběrové řízení vyústilo do tohoto výsledku. Spojení s obžalovaným Jiřím Sitárem, jakožto marketingovým ředitelem společnosti Block, a.s., měla zajišťovat obžalovaná Eva Tomšovicová. Ona mu tedy měla sdělit též předem určenou výši nabídkové ceny, zprostředkovat pro něj odbornou pomoc svědka Ing. Petra Langra a průběžně mu předávat i veškeré další pokyny od obžalovaného Ing. Karla Srby. Obžalovaný Jiří Sitár také měl jejím prostřednictvím ještě před podpisem smlouvy o dílo poslat obžalovaným Ing. Jiřímu Sládečkovi a Petru Pfefferovi jako úplatek částku 400.000,- Kč. Následně, po podpisu smlouvy o dílo, měli tito obžalovaní od společnosti Block, a.s., dostat „doplatek“ v částce 586.000,- Kč a obžalovaný Ing. Karel Srba měl zinkasovat úplatek ve výši 5,000.000,- Kč. Tyto peníze měl obžalovaný Jiří Sitár přivést dne 18.7.2002 do bydliště obžalovaného Ing. Karla Srby ve Stochově u Prahy. Krátce předtím – dne 15.7.2002 – mělo dojít k podpisu smlouvy o dílo na rekonstrukci zastupitelského úřadu v Záhřebu, ačkoliv chyběla projektová dokumentace a nebylo vydáno stavební povolení. Téhož dne měla tuto smlouvu obžalovaná Eva Tomšovicová vyzvednout na pokyn obžalovaného Ing. Karla Srby u obžalovaného Ing. Pavla Jaroše na Ministerstvu zahraničních věcí ČR. Následně jí měl za společnost Block, a.s., podepsat člen jejího představenstva, svědek Ing. Aleš Kovařík, jenž měl být do celé záležitosti rovněž zasvěcen. Tato skutková tvrzení obžaloby vycházejí z výpovědí obžalované Evy Tomšovicové, avšak ostatní obžalovaní – Ing. Karel Srba, Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček, Tomáš Pfeffer a Jiří Sitár – je označili za nepravdivá a zcela vykonstruovaná. Všichni odmítli jakýkoliv podíl na manipulaci s předmětným výběrovým řízením, průběh tohoto výběrového řízení označili za zcela standardní a vyloučili, že by v souvislosti s jeho realizací byly poskytnuty nějaké úplatky. Stejně se zachovali svědci

Ing. Petr Langr a Ing. Aleš Kovařík. První z nich označil za lživé tvrzení obžalované Evy Tomšovicové jak o tom, že měl být zasvěcen do celého systému manipulace s daným výběrovým řízením a že se měl podílet na přípravě podkladů společnosti Block, a.s., pro toto výběrové řízení, tak o tom, že měl obžalovanou Evu Tomšovicovou doprovázet při předávání úplatku ve výši 400.000,- Kč zástupcům společnosti Certos a.s. Druhý z nich zdůraznil, že se sám vůbec nezapojoval do zpracování podkladů pro účast společnosti Block, a.s., v daném výběrovém řízení, a vyloučil, že by tato společnost ze svých finančních zdrojů uvolnila jakoukoliv částku na úplatky osobám podílejícím se na organizaci tohoto výběrového řízení. Celé toto výběrové řízení považoval za zcela standardní. V tomto ohledu se plně ve shodě s ním vyjádřili i zástupci dalších společností zúčastněných na tomto výběrovém řízení – svědci Ing. Jiří Čadek, Ing. Ivan Kajer, Ing. Jaroslav Jirkovský, Ing. Vratislav Pšenička, Ing. Petr Pulman a Milan Jurčík – a členové příslušné hodnotící komise ministerstva zahraničních věcí ČR. Žádné skutečnosti nasvědčující manipulaci s tímto výběrovým řízením nezjistili studiem dokladů mapujících jeho průběh ani znalci z oboru ekonomiky. Z jejich vyjádření – stejně jako z dokumentů založených v příslušných obchodních složkách poskytnutých Ministerstvem zahraničních věcí ČR – je současně zřejmé, že skutečnosti neodpovídá tvrzení obžalované Evy Tomšovicové o tom, že v tomto případě vůbec nebyla k dispozici použitelná projektová dokumentace. Tato byla zpracována a umožňovala sestavit rozpočet dané rekonstrukce, ale byla velice nekvalitní. Na její vrub znalci přičetli také velký rozptyl v nabídkových cenách, v jejichž konstrukci neshledali žádný opakující se algoritmus. Jejich odhad úrovně obecných cen rekonstrukcí daného typu byl sice nižší než nabídkové ceny jednotlivých uchazečů o danou zakázku, avšak připustili, že rozdíl mezi nimi mohl vyplynout z toho, že v projektové dokumentaci, která byla k dispozici, byla řada velice neurčitých nebo obtížně definovatelných položek. Krajně podezřelé na celém případě je nicméně to, že ve vozidle obžalovaného Ing. Karla Srby byla při jeho zatčení skutečně nalezena finanční hotovost ve výši přesně odpovídající tomu, co uvedla obžalovaná Eva Tomšovicová. Šlo o bankovky v celkové hodnotě 5.586.000,- Kč – tedy v neobvyklém množství na to, že nebyly složeny na bankovním účtu nebo uschovány na nějakém bezpečném místě – a podle tvrzení obžalované Evy Tomšovicové šlo o úplatek poskytnutý společností Block, a.s., za získání dané zakázky. Proti této skutkové verzi však svědčí listinné důkazy opatřené v průběhu trestního řízení. Jde především o výpisy z účtu společnosti Block, a.s., v nichž nefiguruje žádný výběr v této výši, o smlouvu o půjčce uzavřenou mezi obžalovaným Jiřím Sitárem a Ing. Milanem Zubíčkem, dokládající převod této částky mezi nimi, a o výpisy z termínových účtů manželů Zubíčkových u pobočky Komerční banky ve Vsetíně, z nichž vyplývá, že tito na nich měli dlouhodobé úložky převyšující tuto částku a v den podpisu uvedené smlouvy si z nich vybrali hotovost přesně odpovídající této částce. Poskytnutí této částky obžalovanému Jiřímu Sitárovi den před tím, než byl zatčen společně

s obžalovaným Ing. Karlem Srbou, potvrdila také svědectví Ing. Milana Zubíčka, Olgy Zubíčkové a Ing. Ivo Šnevajse. Svědek František Nejepsa současně uvedl, že obžalovaný Jiří Sitár si od něj v té době hodlal koupit nemovitost, hotelový komplex v Kazíně u Prahy. Jak ale obžalovaná Eva Tomšovicová mohla vědět, že právě v té době se uvedená finanční hotovost nachází u obžalovaného Ing. Karla Srby? Vysvětlení nabízí jak obžalovaný Jiří Sitár tak obžalovaný Ing. Karel Srba. Obžalovaná Eva Tomšovicová se prezentovala jako právnička a měla obžalovanému Jiřímu Sitárovi pomáhat s vypracováním kupní smlouvy na uvedený hotelový komplex, který tehdy chtěl získat. Koncept této kupní smlouvy je také skutečně k dispozici v trestním spise. A v den, kdy došlo k zatčení obžalovaných Jiřího Sitára a Ing. Karla Srby a k zajištění uvedené finanční hotovosti, se měla u Srbových ve Stochově konat oslava narozenin Markéty Srbové, manželky obžalovaného Ing. Karla Srby, které se měla zúčastnit i obžalovaná Eva Tomšovicová a obžalovaný Jiří Sitár. Obžalovaná Eva Tomšovicová tedy věděla, že se tam všichni sejdou, a sama nepřijela jen proto, že den předtím byla rovněž zatčena. Není-li koncept zmíněné kupní smlouvy podvrh – a nic takového nebylo provedeným dokazováním prokázáno – pak zároveň věděla o tom, že obžalovaný Jiří Sitár má zaplatit kupní cenu za převod uvedené nemovosti v uvedené výši. Za situace, kdy se obžalobě nepodařilo zpochybnit pravost uvedených listin a skutková tvrzení obžalované Evy Tomšovicové stála proti všem výše uvedeným důkazům, nebylo možné tato její skutková tvrzení vzít za základ skutkových zjištění soudu a oprávit o ně výrok o vině obžalovaných.

Ve vztahu k výběrovému řízení na provedení rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžiru je obžalovaným Ing. Karlu Srbovi, Evě Tomšovicové, Ing. Pavlu Jarošovi, Ing. MUDr. Aleši Šatánkovi CSc., Ing. Jiřímu Sládečkovi, Tomáši Pfefferovi, Josefu Koškovi a Janu Koškovi rovněž obžalobou kladeno za vinu jeho zmanipulování, doprovázené úplatky v řádu milionů korun. Stejně jako v předchozích případech měl být podle obžaloby hlavním zosnovatelem celé této akce obžalovaný Ing. Karel Srba. Měl to být totiž on, kdo měl předem určit vítěze daného výběrového řízení – společnost Avers s.r.o. – a vítěznou nabídkovou cenu realizace dané zakázky ve výši 85.000.000,- Kč s tím, že tato v sobě měla zahrnovat i částku vyčleněnou na úplatky ve výši 13.000.000,- Kč. Jeho instrukce směřující k dosažení tohoto výsledku měla v tomto případě předávat obžalovaná Eva Tomšovicová. Za tím účelem měla kontaktovat jak obžalované Ing. Jiřího Sládečka a Tomáše Pfeffera, tak i obžalované Jana Košku a Josefa Košku. Na jednáních s nimi jí měl doprovázet svědek Ing. Petr Lang, jenž měl obžalovaným Josefu Koškovi a Janu Koškovi pomáhat též s přípravou samotné cenové nabídky. Obžalovaný Ing. Karel Srba měl v tomto případě komunikovat přímo pouze s obžalovanými Ing. Pavlem Jarošem a Ing. MUDr. Alešem Šatánkem CSc. Na obžalované Evě Tomšovicové

totiž měl nechat i přebírání veškerých úplatků spojených s tímto výběrovým řízením. Ta pak měla podle obžaloby skutečně od obžalovaných Josefa Košky a Jana Košky převzít celkem 6,500.000,- Kč – z toho 2,000.000,- Kč ještě před podpisem smlouvy o dílo a 4,500.000,- Kč po jejím podpisu – s tím, že se tak mělo stát v přítomnosti svědků Milana Brejly a Ing. Petra Langra. Z těchto částek měla následně obžalovaná Eva Tomšovicová v doprovodu Ing. Petra Langra odevzdat 200.000,- Kč obžalovanému Tomáši Pfefferovi. Také v tomto případě jsou skutková tvrzení obžaloby založena výlučně na výpovědích obžalované Evy Tomšovicové. To je problematické už proto, že tyto výpovědi nejsou totožné. Jak již bylo výše podrobně rozvedeno, obžalovaná Eva Tomšovicová měnila v průběhu trestního řízení zejména popis toho, za jakých okolností došlo k předání jednotlivých úplatků, jak vysoké byly, kdo je za společnost Avers, a.s., poskytoval a kdo byl přítomen jejich předání. Navíc k tomu, jak mělo být zmanipulováno celé toto výběrové řízení, se vyjadřovala jen velice obecně. Ostatní obžalovaní – Ing. Karel Srba, Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček, Tomáš Pfeffer, Josef Koška a Jan Koška – přitom jednoznačně popřeli, že by se dopustili toho, co je jim na základě jejich výpovědí kladeno za vinu. Tak předně vyloučili, že by dané výběrové řízení bylo zmanipulováno a v tomto směru je podpořili zástupci dalších společností zúčastněných na tomto výběrovém řízení, svědci Ing. Ivan Kajer, Ing. Petr Pulman, Richard Navrátil, Ing. Zdeněk Havlík, Milan Zábojník a Milan Jurčík. Ti všichni odmítli jakékoliv vnější vlivy na přípravu jejich nabídek do daného výběrového řízení i záměrné navyšování jejich nabídkových cen. Přitom kdyby se vše mělo odehrát tak, jak tvrdila obžalovaná Eva Tomšovicová, musely by tyto ceny cíleně upravovat tak, aby nepřekročily nabídkovou cenu společnosti Avers, s.r.o., která v sobě měla mít zakalkulovány i všechny budoucí úplatky. Jakýkoliv podíl na manipulaci tohoto typu ve svých svědectvích odmítli rovněž Ing. Petr Langr a Milan Brejla. Obdobně za zcela standardní – nevykazující žádné známky manipulace – označili celý výběrový proces členové příslušné hodnotící komise Ministerstva zahraničních věcí ČR. Nadto, nic co by nasvědčovalo manipulaci s tímto výběrovým řízením a záměrné navyšování nabídkových cen nezjistili znalci z oboru ekonomiky. Ti nezaregistrovali ani žádný opakující se systém nebo souvislost mající vliv na stanovení vítězné nabídky. Podle jejich vyjádření nevznikla Ministerstvu zahraničních věcí ČR jakožto zadavateli dané zakázky – rekonstrukce zastupitelského úřadu v Alžíru – žádná škoda ani její realizací, neboť vítězná společnost Avers, s.r.o., provedla všechny potřebné práce v náležitě kvalitě a řádně je vyfakturovala. Zcela osamocené – nepodložené žádným jiným důkazem – zůstalo rovněž tvrzení obžalované Evy Tomšovicové o tom, že celé výběrové řízení na realizátora této zakázky bylo doprovázeno rozsáhlým korupčním jednáním. Poskytování a přijímání jakýchkoliv úplatků totiž vyloučili nejen obžalovaní Ing. Karel Srba, Ing. Pavel Jaroš, Ing. MUDr. Aleš Šatánek CSc., Ing. Jiří Sládeček, Tomáš Pfeffer, Josef Koška a Jan Koška, ale i svědci Ing. Petr

Langr a Milan Brejla. Přitom ti všichni na něm měli podle tvrzení obžalované Evy Tomšovicové přímo participovat. S jejími tvrzeními navíc nekorespondují ani opatřené listinné důkazy. Jde zejména o výpisy z bankovního účtu společnosti Avers, s.r.o., a o její účetní doklady. Na uvedeném účtu nebyly zachyceny pohyby odpovídající skutečností uváděným obžalovanou Evou Tomšovicovou a všechny ty převody, které na něm byly provedeny, jsou náležitě podloženy příslušnými účetními doklady. To vše svědčí pro závěr, že skutková tvrzení obžalované Evy Tomšovicové vztahující se k danému výběrovému řízení nemohou obstát v konfrontaci s ostatními provedenými důkazy. Za dané důkazní a skutkové situace pak nelze dovodit, že došlo k manipulaci s daným výběrovým řízením a ke korupčnímu jednání, které je předmětem trestního stíhání v této trestní věci, a už vůbec ne, že se jej dopustili obžalovaní.

Celkově vzato lze tedy shrnout, že provedené důkazy neumožňují učinit dostatečně podložený závěr, že se staly skutky, pro které byli obžalovaní postaveni před soud, totiž že předmětná tři výběrová řízení na rekonstrukce zastupitelských úřadů České republiky v Nairobi, v Záhřebu a v Alžírě byla zmanipulována, že ceny, s nimiž společnosti PEBA, s.r.o., Block, a.s., a Avers, s.r.o., v těchto výběrových řízeních zvítězily, byly záměrně navýšeny a měly v sobě zakalkulovány úplatky dosahující řádu milionů korun a že tyto úplatky také byly ve spojitosti s těmito výběrovými řízeními poskytnuty. S ohledem na to nebylo možné uznat obžalované vinnými spácháním těchto skutků. Postupem podle § 226 písm. a) trestního řádu je proto soud obžaloby státní zástupkyně zprostil.

Z výše uvedeného je zřejmé, že obžalovaní byli zproštěni obžaloby proto, že provedenými důkazy nebylo prokázáno, že došlo k jednání, které bylo předmětem trestního stíhání v této trestní věci. Stalo se tak tedy z ryze skutkových důvodů. Pro úplnost je však na místě vyjádřit se i k právní stránce věci a reagovat na právní kvalifikace stíhaných skutků užití obžalobou.

Tak předně, z právních kvalifikací použitých obžalobou vůbec nepřicházela v daném právním rámci v úvahu právní kvalifikace jednání obžalovaných jako trestného činu porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 trestního zákona. Skutkovou podstatu tohoto trestného činu totiž není možné naplnit porušením jakýchkoliv pravidel hospodářského styku, nýbrž pouze těch, která jsou stanovena obecně závazným právním předpisem, a žádná taková pravidla na posuzované případy v inkriminovaném období nedopadala. Tak tomu bylo proto, že zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ani žádný jiný obecně závazný právní předpis tehdy nestanovil povinnost vypsát na realizaci daného typu státní zakázky – rekonstrukci zastupitelského úřadu České republiky v zahraničí –

výběrové řízení [srov. § 2 písm. h) zákon č. 199/1994 Sb. ve znění účinném do 31.12.2004]. Z tohoto hlediska nic nebránilo tomu, aby osoba oprávněná podle organizačních předpisů v těchto případech jednat jménem Ministerstva zahraničních věcí ČR – tedy generální sekretář – zadala takovou zakázku sama bez výběrového řízení. Pokud by tak totiž učinila, neporušila by žádný obecně závazný právní předpis. Vypisování veřejných zakázek pro tyto případy zakotvovaly pouze interní normy Ministerstva zahraničních věcí ČR, které neměly povahu obecně závazných právních předpisů. Jejich porušením – například účelovou manipulací s podklady zúčastněných subjektů – proto nebylo možné naplnit znaky trestného činu podle § 127 trestního zákona.

V průběhu hlavního líčení před soudem se pak ukázalo, že v posuzované trestní věci nemá místo ani užití druhé ze čtyř právních kvalifikací použitých obžalobou státní zástupkyně, totiž právní kvalifikace jednání obžalovaných jako trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 trestního zákona. Podstatou tohoto trestného činu je způsobení škody na cizím spravovaném majetku porušením podle zákona uložené nebo smluvně převzaté povinnosti takový majetek řádně spravovat. Povahu tohoto majetku pro obžalované působící v inkriminovaném období let 2001 a 2002 na Ministerstvu zahraničních věcí ČR – pro Ing. Pavla Jaroše a pro Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc. – měly nepochybně i objekty českých zastupitelských úřadů v zahraničí svěřené do správy tohoto ministerstva a oba měli podle svých pracovních smluv za povinnost spravovat je s náležitou péčí. Porušením této povinnosti se tedy mohli dopustit uvedeného trestného činu – a to i v souvislosti s manipulacemi s výběrovými řízeními na rekonstrukce zastupitelských úřadů – ovšem pouze za předpokladu, že by takovým jednáním na majetku státu způsobili škodu. Podle závěru znalců z oboru ekonomiky však ani v jednom z posuzovaných případů žádná škody způsobena nebyla. Už to tedy vylučovalo aplikaci § 255 trestního zákona.

Zbývala tedy možnost postihu korupčního jednání spojeného s realizací daných výběrových řízení – ať už jako trestného činu podplácení podle § 161 trestního zákona nebo trestného činu přijímání úplatku podle § 160 trestního zákona – pokud by bylo provedenými důkazy prokázáno, že k takovému jednání ze strany obžalovaných došlo. Jak již bylo podrobně rozvedeno výše, toto prokázáno nebylo, avšak je faktem, že výpovědi obžalované Evy Tomšovicové bylo možné považovat za doznání k jeho spáchání. Proč jí tedy soud neuznal vinnou trestným činem přijímání úplatku podle § 160 odst. 1, odst. 4 písm. a) trestního zákona nebo pomocí k němu ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona? Neučinil tak proto, že mu v tom bránilo ustanovení § 2 odst. 5 trestního zákona. Podle tohoto ustanovení doznání obžalovaného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumávat všechny podstatné okolnosti případu a prokazovat obžalovanému vinu. Jinými slovy

řečeno, výrok o vině obžalovaného není možné založit pouze na jeho doznání. Prokazování viny obžalovaného je přitom primárně rolí státního zástupce, a to i v řízení po podání obžaloby, tedy v řízení před soudem. Výrok soudu o vině obžalovaného pak může být založen jen na takových důkazech, které zcela vylučují pochybnost, že se stal skutek, který je předmětem trestního stíhání. V tom je postavení soudu při rozhodování o stíhaném skutku jiné než postavení státního zástupce při rozhodování o podání obžaloby. Trestní řád totiž ukládá státnímu zástupci, aby i v pochybnostech obžalobu podal, s tím, že je pak na něm, aby – jsou-li určité pochybnosti dány ale současně existuje důvodné podezření obžalovaného ze spáchání stíhaného činu – tyto pochybnosti svou důkazní aktivitou v průběhu hlavního líčení pokud možno rozptýlil. To se však v posuzované trestní věci státní zástupkyni nepodařilo, jak ostatně sama ve své závěrečné řeči připustila. Tento závěr přitom platí i ve vztahu k obžalované Evě Tomšovicové. V této trestní věci je sice k dispozici její doznání – byť v určitých směrech rozporné – ale toto zůstalo zcela osamoceno, nepodloženo žádnými jinými důkazy, a pouze na něm nebylo možné založit nejen odsouzení obžalovaných Ing. Karla Srby, Ing. Pavla Jaroše, Ing. MUDr. Aleše Šatánka CSc., Ing. Jiřího Sládečka, Tomáše Pfeffera, Jiřího Sitára, Josefa Košky a Jana Košky, ale z výše uvedených důvodů ani odsouzení samotné obžalované Evy Tomšovicové, která jej učinila.

Lze tedy shrnout, že vycházejíc ze shora uvedených zjištění dospěl soud k závěru, že vina obžalovaných nebyla v tomto trestním řízení nepochybně prokázána. Ze zásady presumpce neviny zakotvené v § 2 odst.2 trestního řádu, vycházející z článku 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a z článku 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyplývá pro soud pravidlo „in dubio pro reo” zavazující jej v případě pochybností vyjít z verze skutkového děje nejpříznivější pro obžalované. V posuzovaném případě soud vyčerpal všechny dostupné důkazy a po jejich provedení nezbylo než na základě jejich zhodnocení jak jednotlivě tak v jejich vzájemné souvislosti učinit závěr, že nebylo prokázáno, že se vůbec staly skutky, pro které byli obžalovaní postaveni před soud. Protože nedokázaná vina má stejný účinek jako prokázaná nevina, soud s přihlédnutím k zásadě in dubio pro reo obžalované postupem podle § 226 písm. a) trestního řádu obžaloby zprostil.

Před zahájením dokazování se s nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení jménem České republiky řádně připojilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Vzhledem ke zprošťujícímu výroku o vině, soud podle § 229 odst. 3 trestního řádu tohoto poškozeného odkázal s jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze do osmi dnů od doručení jeho opisu podat odvolání k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Odvolání mohou podat státní zástupce pro nesprávnost jakéhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci a poškozený pro nesprávnost výroku o náhradě škody, a to též proto, že příslušný výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný, nebo že chybí.

Státní zástupce musí uvést, zda odvolání podává, byť i zčásti, ve prospěch či v neprospěch obžalovaného.

Odvolání musí být v dané lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

V Praze dne 14. března 2006

JUDr. Alexander Sotolář, v.r.
předseda senátu



Za správnost vyhotovení:
Zuzana Kohlová